

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ REGIONU SPOLEČNÁ CIDLINA 2017 - 2020

Analytická část

Resumé

Spokojené děti rády navštěvují různorodé, ale stabilní školy a další subjekty poskytující neformální vzdělávání s otevřenými a vzdělanými pedagogy. Ti v odpovídajícím a podnětném prostředí a v moderně vybavených menších třídách dávají dětem možnosti se připravit na reálný život, učí je komunikovat a vytvářet vztahy, používat logické myšlení a chápat souvislosti.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Obsah

1. Úvod	4
2. Manažerský souhrn	4
3. Analytická část.....	9
3.1. Obecná část analýzy	9
3.1.1. Základní informace o řešeném území	9
3.1.2. Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území.....	12
3.1.3. Charakteristika školství v řešeném území	39
Předškolní vzdělávání	40
Základní vzdělávání.....	41
Školní jídelny.....	43
Základní umělecké vzdělávání	43
Neformální a zájmové vzdělávání.....	45
3.1.4. Zajištění dopravní dostupnosti škol v území	46
3.1.5. Sociální situace	46
3.1.6. Návaznost na dokončené základní vzdělávání	49
4. Vyhodnocení dotazníkového šetření pro žáky 8. a 9. tříd základních škol.....	49
5. Vyhodnocení dotazníkového šetření pro rodiče dětí a žáků mateřských a základních škol	52
6. Vyhodnocení dotazníkového šetření pro mateřské školy	56
Rozvoj infrastruktury mateřských škol	58
Podpora polytechnického vzdělávání v mateřských školách	59
Rozvoj matematické pregramotnosti v mateřských školách.....	60
Rozvoj čtenářské pregramotnosti v mateřských školách	61
Podpora inkluzivního/společného vzdělávání v mateřských školách.....	62
Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě v mateřských školách.....	63
Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v mateřských školách	64
Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí v mateřských školách.....	66
Rozvoj infrastruktury základních škol.....	68
Podpora rozvoje matematické gramotnosti v základních školách	69
Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v základních školách	70
Podpora polytechnického vzdělávání v základních školách	72

Podpora inkluzivního/společného vzdělávání v základních školách	73
Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků v základních školách	74
Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v základních školách	75
Rozvoj jazykové gramotnosti v základních školách	77
Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí v základních školách	78
6.1. Specifická část analýzy.....	79
6.1.1. Organizační struktura	79
6.1.2. Řídící výbor	79
6.1.3. Realizační tým.....	80
6.1.4. Pracovní skupiny.....	81
6.1.5. Komunikační mechanismy uvnitř projektu.....	82
6.1.6. Témata MAP v řešeném území.....	82
6.1.7. Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace	89
6.1.8. Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	90
6.2. Východiska pro strategickou část.....	91
6.2.1. Vymezení problémových oblastí, klíčových problémů, prioritních oblastí	91
6.2.2. SWOT – 3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	93

1. Úvod

Vymezení území MAP

Místní akční plán je zpracováván pro celé území ORP Nový Bydžov a část území ORP Hradec Králové. Vymezení vychází z dlouhodobé spolupráce v místní akční skupině Společná CIDLINA. Zpracovatelem MAP je Společná CIDLINA, z. s., která zahrnuje 38 obcí s celkovým počtem obyvatel 27 107 (stav k 1. 1. 2016).

MAP je zpracován pro území 36 obcí (není zahrnuta obec Žlunice a Sekeřice) s celkovým počtem 26 746 obyvatel. Na tomto území je celkem 13 obcí, v nichž se nachází školské zařízení (Ohnišťany, Petrovice, Sloupno, Starý Bydžov, Nový Bydžov, Nepochy, Měník, Smidary, Skřivany, Hlušice, Chlumeck nad Cidlinou, Lovčice, Kosičky).

Popis struktury MAP

Místní akční plán se skládá z několika částí:

- Analytická část
- Strategická část
- Akční plán včetně implementace
- Strategický rámec (investiční záměry)

2. Manažerský souhrn

Shrnutí klíčových poznatků a zjištění vyplývajících z provedené analýzy.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Dle hodnocení aktuálního stavu vyplývá, že se školy nyní nacházejí ve fázi, kdy vůbec nebo téměř nespolupracují s jinými MŠ nebo ZŠ v **oblasti polytechniky** na území ORP, data jsou velmi podobná jak v rámci kraje, tak v rámci ČR.

Plus:

Vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru disponuje většina z dotázaných škol. Přes 70 % dotázaných škol využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání. Nadpoloviční většina dotazovaných MŠ, resp. jejich učitelů, rozvíjí své znalosti v dané oblasti.

Minus:

Jako nejčastější překážky v této oblasti byly uváděny nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání a absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání.

Dále z hodnocení aktuálního stavu škol vyplývá, že se v **oblasti matematické pregramotnosti** rozvíjejí především v oblasti využívání interaktivních metod a pomůcek.

Plus:

Z dotázaných mateřských škol disponuje 81 % dostatečným technickým a materiálním zabezpečením.

Minus:

Jako nejčastěji uváděnou překážkou byl označen nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.) a nedostatečná kvalita didaktických materiálů (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.).

Z hodnocení aktuálního stavu **čtenářské pregramotnosti** vyplývá, že mateřské školy se rozvíjejí především ve využívání interaktivních metod a pomůcek, v informování rodičů a spolupráci s nimi (např. představení služeb školy, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou pregramotností).

Plus:

Školy podporují rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů, v nichž mají stanoveny konkrétní cíle. Učitelé rozvíjí své znalosti prostřednictvím kurzů dalšího vzdělávání a studiem literatury.

Minus:

Mateřské školy se setkávají především s nedostatkem stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti. Jako další překážka rozvoje čtenářské pregramotnosti byl dotazovanými uváděn nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti.

Z hodnocení stavu oblasti **podpory inkluzivního/společného vzdělávání** dětí v mateřských školách vyplývá, že se školy nacházejí ve fázi, kdy se neuplatňuje výuka českého jazyka pro cizince a nepodporuje se účast na aktivitách nad rámec školní práce pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Plus:

90 % pedagogů je schopno vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného dítěte. Dotázané mateřské školy umí využívat speciální pomůcky i kompenzační pomůcky.

Minus:

Jako nejčastější překážky se jeví velký počet dětí ve třídách a nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. na asistenty pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky).

V rámci **podpory kompetencí k iniciativě a kreativě dětí** školy disponují dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity, využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi mezi sebou a učiteli z jiných škol.

Plus:

Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity formou kurzů dalšího vzdělávání, studiem literatury a využívají je ve výchově. Školy disponují dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity.

Minus:

Jako nejčastěji uváděná překážka v této oblasti byl opět zmiňován nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek a literatury pro rozvoj iniciativy a kreativity. Jedna třetina dotázaných cítí nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků a ve stejném procentním zastoupení i nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity.

Do **rozvoje infrastruktury** investovalo v posledních 5 letech cca 45 % z dotázaných mateřských škol. Jednalo se především o udržovací práce na objektech, modernizaci pláště budovy, jejich zateplení. Do pořízení vybavení investovalo cca 18 % mateřských škol. Zde se jednalo především o investice do nákupu didaktických pomůcek, vybavení knihoven, připojení k internetu a vybavení třídy.

Při porovnání s hodnocením aktuálního stavu vyplývá, že pořadí největších potřeb v hlavních oblastech podpory z OP VVV je shodné jak v rámci ORP a v rámci kraje, tak i ve všech oblastech České republiky. Ve všech oblastech podpory (rozvoj infrastruktury, podpora polytechnického vzdělávání, podpora matematické pregramotnosti, podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti, podpora inkluzivního vzdělávání, podpora kompetencí k iniciativě a kreativité dětí) je kladně hodnocen především dostatek vzdělávacích materiálů, využívání informačních a komunikačních technologií, dostatek technického a materiálního zabezpečení, schopnost využití speciálních i kompenzačních pomůcek a ochota učitelů dále rozvíjet své znalosti v jednotlivých podporovaných oblastech.

Naopak jako hlavní překážky se ve všech oblastech podpory jeví nedostatek stabilní finanční podpory, nedostatek interaktivních metod a pomůcek a také nedostatečná kvalita didaktických materiálů. Pro oblast inkluzivního vzdělávání je problémem velký počet dětí ve třídách.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

V období 2010-2015 investovalo z EU do **infrastruktury** 71 % z dotazovaných základních škol. Nejčastěji se jednalo o investice do udržovacích prací, modernizace pláště budovy či zateplení. Menší investice si vyžádaly stavební úpravy venkovního prostředí škol.

Do vnitřního vybavení základních škol investovala většina z dotázaných. Nejčastěji investice směřovaly na pořízení softwaru pro ICT techniku, na vybavení kmenových tříd, do připojení k internetu či audiovizuální techniky.

V současné době základní školy v ORP v oblasti **matematické gramotnosti** nejvíce podporují její rozvoj v rámci školních vzdělávacích programů, ve kterých má daná oblast stanoveny konkrétní cíle.

Plus:

Učitelé ZŠ prostřednictvím kurzů dalšího vzdělávání rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce. Dalším významným prvkem, který je v ZŠ aplikován, je podpora matematického myšlení u žáků – příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí apod.

86 % z dotazovaných základních škol pravidelně nakupuje aktuální literaturu a multimédia pro rozvoj matematické gramotnosti na obou stupních ZŠ.

Minus:

Dotazovaní uvedli nedostatek stabilní finanční podpory, nedostatečný rozvoj mentoringu na škole (malá kreativita, stereotyp) a nedostatečný tlak na implementaci rozvoje na národní úrovni jako hlavní překážky v rozvoji matematické gramotnosti.

Z hodnocení aktuálního stavu v oblasti **čtenářské gramotnosti** v rámci ORP vyplývá, že ve velké části ZŠ existuje nebo je využívána školní či místní knihovna. Podpora školy je směřována k základním čtenářským znalostem a dovednostem, k základům práce s textem, k rozvoji čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů.

Plus:

Školy podporují individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu či tvůrčí psaní. Žáci mají možnost využití interaktivních médií, informačních a komunikačních technologií v čtenářských kroužcích či jiných pravidelných mimoškolních aktivitách sloužících k rozvoji čtenářské gramotnosti.

Minus:

Nejvýznamnější překážkou byla vyhodnocena nedostatečná, popř. nestabilní finanční podpora a nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj gramotnosti.

V **oblasti polytechnického vzdělávání** je dle hodnocení aktuálního stavu v ORP na školách realizováno především přírodovědné, environmentální a technické vzdělávání.

Školy podporují zájem žáků o oblast polytechniky propojením znalostí s každodenním životem a budoucí profesí.

Plus:

Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury) a využívají je ve výuce. Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty apod. podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků.

Minus:

Zásadní překážkou téměř na všech základních školách jsou nedostatečné a neodpovídající prostory včetně nevhodného vybavení učeben k rozvoji polytechnického vzdělávání.

Dle výsledků dotazníkového šetření je aktuálně v **oblasti inkluzivního/společného vzdělávání** dobrá komunikace školy s žáky, rodiči i pedagogy.

Plus:

Škola učí všechny žáky uvědomovat si práva a povinnosti (vina, trest, spravedlnost), vede k sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi.

Minus:

Nejvýznamnějším problémem v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání bylo dotazovanými uváděno nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků.

V rámci **podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků v základních školách** z dotazníkového šetření vyplývá, že školy klíčové kompetence k rozvoji kreativity podporují, rozvíjejí finanční gramotnost žáků, tzn. učí je znát hodnotu peněz, pracovat s úsporami, spravovat záležitosti či znát rizika.

Plus:

Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti kreativity a využívají je ve výchově. Dále pak sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol.

Minus:

Jako nejvýznamnější překážka byl identifikován malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci s dětmi, malý zájem žáků o témata, cvičení a projekty rozvíjející kompetence k podnikavosti.

Veškeré uvedené hodnoty ORP Nový Bydžov jsou shodné s hodnotami kraje.

I z porovnání s hodnocením aktuálního stavu na základních školách vyplývá, že je pořadí největších potřeb v hlavních oblastech podpory shodné jak v rámci ORP, tak v rámci kraje, tak i ve všech oblastech České republiky.

Dotazované základní školy příznivě hodnotí především ochotu a možnost dalšího vzdělávání svých učitelů v jednotlivých oblastech, kteří pak získané znalosti či dobrou praxi sdílejí mezi sebou i s učiteli z jiných škol. Vyučující i žáci mají možnost využívat interaktivních médií, informačních a komunikačních technologií ve všech výše uvedených oblastech. Vyzdvihována je i dobrá, popř. zlepšující se komunikace školy s žáky, rodiči i pedagogy.

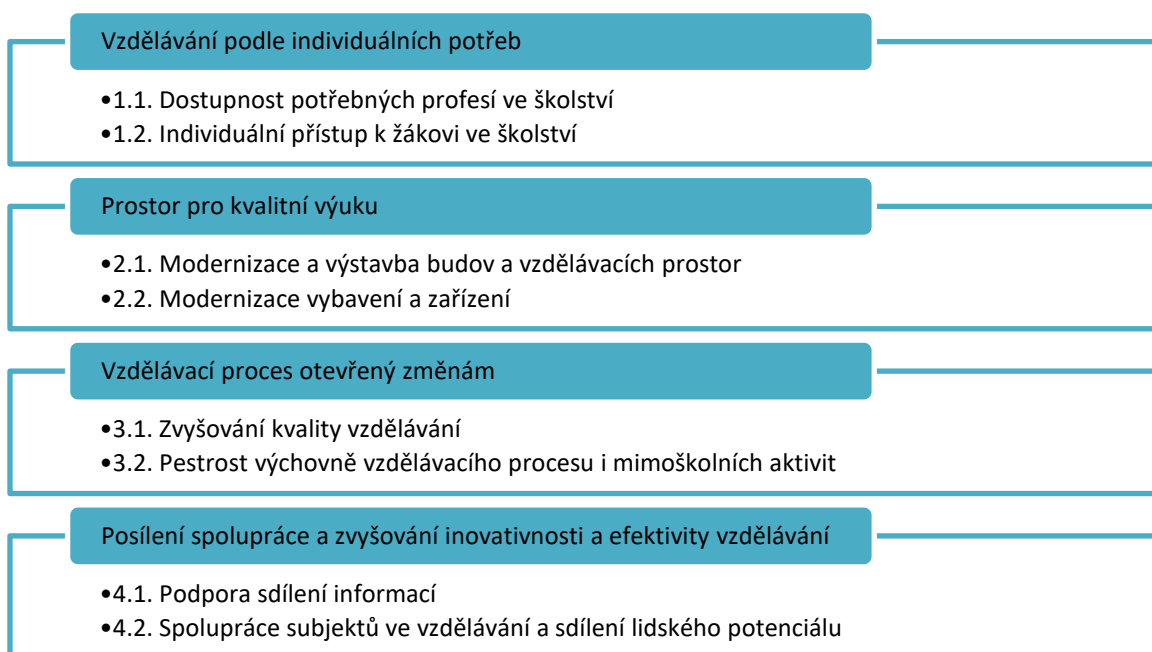
Naopak negativa spatřují základní školy, resp. jejich zástupci, v nedostatku stabilní finanční podpory, nedostatečném rozvoji mentoringu na škole (malá kreativita, stereotyp) či nedostatečném tlaku na implementaci rozvoje na národní úrovni. V oblasti polytechnického vzdělávání se pak jedná o nedostatečné a neodpovídající prostory vč. nevhodného vybavení těchto učeben. Nedostatečné je i finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků.

Přehled problémových oblastí a klíčových problémů v území.

Jako problémové jsou vydefinovány tyto oblasti:

- Vyšší počet žáků ve třídách
- Nedostatek dětských psychologů/speciálních pedagogů a klinických logopedů
- Plánované rušení základních škol speciálních a praktických
- Nevyhovující stav budov MŠ, ZŠ a ZUŠ a zastaralé vybavení tříd a kabinetů potřebných pro vyučování a zájmové útvary (neformální vzdělávání)
- Nedostatečná finanční podpora pro profesní a osobnostní rozvoj pedagogů a dalších pracovníků ve vzdělávání
- Nedostatek financí na nadstandardní akce a malý počet akcí zaměřených na získání zkušeností z praxe
- Vysoké nároky na kvalifikaci pracovníků/zaměstnanců zájmového a neformálního vzdělávání
- Nedostatečná spolupráce a nedostatečné sdílení informací mezi školami, pedagogy a dalšími organizacemi na území regionu Společná CIDLINA
- Nedostatečná provázanost polytechnických předmětů s praxí, nezáměr o zájmové útvary tohoto zaměření.

Přehled prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

3. Analytická část

3.1. Obecná část analýzy

3.1.1. Základní informace o řešeném území

Území zahrnuje celkem 36 obcí (23 ORP Nový Bydžov a 13 obcí přidružených z ORP HK). Pověřenou obcí větší části území je Nový Bydžov, obce kolem Chlumce nad Cidlinou včetně města spadají pod Hradec Králové. Dotčené území leží v západní části Královéhradeckého kraje a sousedí s ORP Hořice, Jičín a Poděbrady. Geograficky patří do oblasti České tabule. Je charakteristické rovinným, místy mírně zvlněným reliéfem, teplým podnebím a úrodnou půdou. Osu území tvoří řeka Cidlina.

Tabulka 1 - Základní informace o regionu Společná CIDLINA k 1. 1. 2015

Ukazatel	Jednotka	Počet / hodnota
Rozloha regionu celkem	Ha	31 342
Počet obcí	Obce	36
Počet dotčených okresů	Okres	Hradec Králové
Počet dotčených obcí s rozšířenou působností	Obce	Nový Bydžov, Hradec Králové
Územně statistická jednotka NUTS II		Severovýchod
Počet katastrů	Počet	60
Kraj (jednotka NUTS III)		Královéhradecký
Vzdálenost do hlavního města – Praha	Km	cca 75km
Spádovost do většího centra	Km	Hradec Králové cca 30 km
Počet obyvatel k 1. 1. 2016	obyvatel	26 746
Hustota obyvatel	obyv./km ²	83

Zdroj: ČSÚ

Region Společné CIDLINY, pro jehož území je zpracováván Místní akční plán, má k 1. 1. 2016 celkem 26 746 obyvatel. Počet obyvatel má v regionu od roku 1991 do roku 2015 (v porovnání s počtem obyvatel v ČR a Královéhradeckém kraji) stoupající charakter. Od roku 1991 počet obyvatel v regionu vzrostl o 2,3 %, v Královéhradeckém kraji naopak klesl o 0,3 % obyvatel. Z celkového počtu obyvatel žije 46 % ve dvou největších městech regionu, v Novém Bydžově a Chlumci nad Cidlinou. Celková rozloha území je 313,42 km².

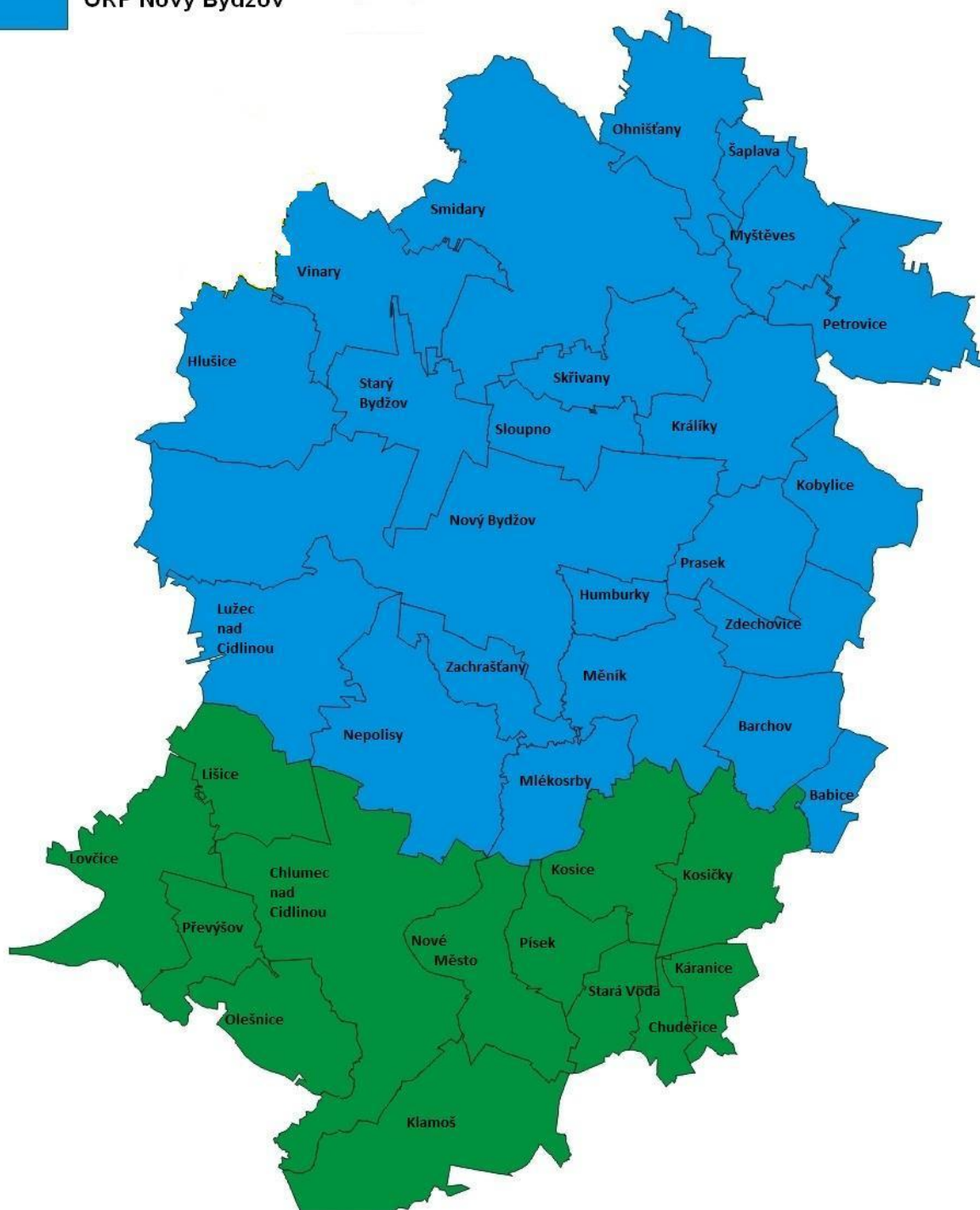
Tabulka 2 - Počet obyvatel regionu Společná CIDLINA k 1. 1. 2016:

Obec	Počet obyvatel	Výměra v km ²
Babice	200	2,55
Barchov	323	5,92
Hlušice	745	11,12
Humburky	393	2,59
Chlumeck n. C.	5403	21,45
Chudeřice	246	2,16
Káranice	220	3
Klamoš	401	13,83
Kobylice	269	6,17
Kosice	351	7,83
Kosičky	343	7,84
Králíky	384	9,69
Lišice	163	6,41
Lovčice	684	10,25
Lužec nad C.	494	11,7
Měník	613	9,6
Mlékosrby	241	5,82
Myštěves	183	5,72
Nepolisy	972	13,53
Nové Město	405	7,94
Nový Bydžov	7052	35,25
Ohnišťany	305	8,82
Olešnice	338	6,4
Petrovice	274	9,92
Písek	236	4,35
Prasek	616	6,26
Převýšov	332	4,39
Skřivany	1032	6,52
Sloupno	521	4,51
Smidary	1563	27,98
Stará Voda	132	3,42
Šaplava	112	2,01
Starý Bydžov	388	7,86
Vinary	435	10,78
Zachrašťany	213	4,4
Zdechovice	164	5,43
Celkem	26746	313,42

Zdroj: ČSÚ

Obrázek 1 - Mapa území MAS Společná CIDLINA

MAS SPOLEČNÁ CIDLINA

Zdroj: databáze místní akční skupiny Společná CIDLINA

3.1.2. Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území

STRATEGIE NA MENŠÍCH ÚZEMÍCH – STRATEGIE CLLD REGIONU SPOLEČNÁ CIDLINA

Integrovaná strategie území MAS Společná CIDLINA na období 2014 – 2020 vychází nejen z obecných východisek platných pro zpracování rozvojových dokumentů, ale zejména ze skutečných a reálných potřeb regionu a z toho, aby byl region schopný dosáhnout udržitelné a konkurenceschopné pozice.

Strategie území MAS je zaměřena na stimulaci vlastního vnitřního potenciálu. Usiluje o zvyšování konkurenceschopnosti regionu a kvality života pro obyvatele, podnikatele a další subjekty, které mohou poskytnout jakékoliv rozvojové impulzy v území.

Strategie je realizována prostřednictvím **tří prioritních oblastí (klíčových oblastí rozvoje)**, které jsou rozpracovány do pěti strategických cílů a jedenácti **specifických cílů (rozvojových podoblastí)**. **Specifické cíle popisují žádoucí stav, kterého je třeba dosáhnout v dané oblasti.** Pod jednotlivými specifickými cíli jsou definována **opatření, které představují konkrétní kroky pro dosažení specifických cílů rozvoje.** Opatření představují soubor nástrojů, které by měly vést k dosažení kýženého cílového stavu v řešeném území.

Na vzdělávání se zaměřují následující cíle a opatření:

Prioritní oblast

Ekonomika a veřejná správa

Strategický cíl 2

Komunikativní a vzdělaný region

Specifický cíl 2.2 - Vzdělání provázané s trhem práce

Cílenou podporou středního a především učňovského školství lze reagovat na potřeby trhu práce. Cílem je podpora kvalifikovanosti pracovní síly.

Opatření 2.2.A - Podpora středního a učňovského školství a jeho provázání na trh práce

Střední a učňovské školství se v kontextu celé ČR potýká s nedostatečnou provázaností a reflexí potřeb trhu práce. Opatření je zaměřeno na podporu takových oborů, které najdou uplatnění v místních ekonomických subjektech a přispějí tak ke zvýšení zaměstnanosti a celkovému pozvednutí hospodářské úrovně regionu.

Prioritní oblast

Sociální sféra

Strategický cíl 3

Pečující region

Specifický cíl 3.2 - Kvalitní a dostupné veřejné služby

Cílem je zachování kvalitních služeb pro širokou veřejnost. Udržování a další rozvíjení sociální a zdravotní služby. Zvyšovat kvalitní předškolní a základní vzdělání.

Opatření 3.2.D – Udržení a zkvalitnění sítě mateřských a základních škol

Fungující síť mateřských a základních škol je velmi důležitým faktorem pro udržení ekonomicky aktivních obyvatel v malých obcích. Na venkově je mnohdy tato situace problematická především z finančních důvodů. Nedostupnost těchto institucí v místě bydliště komplikuje rodinám s dětmi situaci mnohdy natolik, že se rozhodnou odejít ze svého stávajícího bydliště, čímž dále zhoršují demografickou situaci obce, což má dalekosáhlý dopad na celou komunitu.

Prioritní oblast

Sociální sféra

Strategický cíl 4

Atraktivní region

Specifický cíl 4.2 – Vysoká společenská aktivita

Cílem je vysoká společenská aktivita občanů, a to podporou neziskových organizací a budováním kapacit pro volnočasové aktivity.

Opatření 4.2.C – Budování zázemí pro rodinu, volný čas a spolkovou činnost

Zde platí stejné principy jako u výše zmíněných opatření s důrazem na konkrétní podporu komunitního a rodinného života obyvatel. Opatření je zaměřeno především na budování, rekonstrukci či technické vybavení prostor pro realizaci těchto aktivit, případně na shánění podkladů pro vytváření programu práce institucí zajišťujících tyto služby.

STRATEGIE NA VYŠŠÍCH ÚZEMNÍCH ÚROVNÍCH – KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Tabulka 3: Přehled strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na krajské úrovni – Královéhradecký kraj

Strategické dokumenty KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	
Název	dostupné na (link)
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje	http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/skolstvi/vyrocnizpravy/DZ-KHK-final-29-2-2016.pdf
Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2020	http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/rozvoj-2014-2020/strategie-rozvoje-kraje-2014--2020-70319/
Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2016	http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/program-rozvoje-kralovehradeckeho-kraje-2014--2016-74365/
Záměr rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji	http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/volnocasove-aktivity/telovychova-sport/Zamer_khk_sport_a_vca_2013_10_21_upraveny.pdf
Dotacní strategie Královéhradeckého kraje 2014-2016	http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/dotacni-strategie/dotacni-strategie-kralovehradeckeho-kraje-2014-2016-75556/
Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Královéhradeckém kraji	http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/schvalene-koncepce/aktualizace_koncepce-EVVO_KHK_2004.pdf
Koncepce školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014-2018	http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/skolstvi/prevence-soc-patologickych-jevu/Koncepce-primarni-prevence-KHK-2014-2018.pdf
Strategie integrace sociálně vyloučených lokalit v Královéhradeckém kraji 2011-2016	http://socialnisluzby.kr-kralovehradecky.cz/cz/poskytovatele/strategicke-dokumenty/strategie-integrace-socialne-vyloucenych-lokalit-v-kralovehradeckem-kraji---50418/
Koncepce prevence kriminality v Královéhradeckém kraji na léta 2012 až 2016	http://socialnisluzby.kr-kralovehradecky.cz/assets/poskytovatele/strategicke-dokumenty/riminality/Koncepce-prevence-kriminality-v-Kralovehradeckem-kraji-2012-2016.pdf
Strategie protidrogové politiky Královéhradeckého kraje na období 2011-2015	http://socialnisluzby.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/socialni-oblast/socialni-prevence/protidrogova-politika/Strategie-protidrogove-politiky-Kralovehradeckeho-kraje-na-obdobi-2011---2015_1.pdf
Koncepce rodinné politiky v Královéhradeckém kraji na léta 2012 až 2016	http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/socialni-oblast/rovne-prilezitosti/Koncepce_rodinne_politiky_KHK_FINAL.pdf

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2012 - 2016

Dokument popisuje stav vzdělávací soustavy, stanovuje priority, cíle a konkrétní úkoly vzdělávací politiky v Královéhradeckém kraji. Celý dokument je rozdělen do čtyř hlavních částí. První část se věnuje charakteristice Královéhradeckého kraje, a to především z pohledu charakteristik týkajících se či majících úzkou souvislost se vzděláváním (např. demografický vývoj, počty škol a školských zařízení, vzdělanostní struktura obyvatelstva, absolventi škol na trhu práce atd.)

Druhá, nejrozsáhlejší část se zaměřuje na směry rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy včetně způsobů jejich realizace. Pozornost je zaměřena na jednotlivé základní stupně vzdělávací soustavy (předškolní, základní, střední vzdělávání atd.), dále na další typy vzdělávání (umělecké, jazykové, zájmové apod.) či oblasti a činnosti se vzdělávací soustavou související (např. školní stravování, prevence rizikového chování, spolupráce různých subjektů v oblasti vzdělávání atd.).

Třetí část se zaměřuje na tři hlavní záměry rozvoje vzdělávací soustavy v kraji. Prvním záměrem je odpovídajícím způsobem reagovat na negativní demografický vývoj, což se projevuje především ve středoškolském vzdělávání. Druhým záměrem je optimalizovat oborovou strukturu a kapacity jednotlivých oborů na středních školách na území kraje. V důsledku toho by mělo být docíleno optimálního rozložení nabídky maturitních a nematuritních oborů vzdělání. Třetím záměrem je samotná optimalizace sítě škol, školských zařízení a jejich kapacit.

Čtvrtá část se zabývá ekonomikou a finanční stránkou týkající se oblasti školství a vzdělávání. Zhodnoceno je, jakým způsobem jsou školy a školská zařízení financovány ze státního rozpočtu skrze Královéhradecký kraj, dále jsou zmíněny rozvojové programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), prostřednictvím kterých jsou přes kraj distribuovány finanční prostředky na specifické cíle v oblasti školství. Zhodnoceno je dále financování krajských škol a školských zařízení z jeho rozpočtu. Na závěr této části jsou rozebrány granty a ostatní finanční zdroje, které mají vazbu na financování rozvoje škol – nutno dodat, že se jedná o granty a dotace, které byly aktuální pro minulý programové období.

Dá se očekávat, že v nejbližší době bude zveřejněn Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje na roky 2016-2020.

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2020

Dokument stanovuje pomocí analytických a evaluačních výstupů klíčové oblasti, na které by se měl kraj zaměřit při stanovení rozvojové strategie. V jedné z klíčových oblastí se objevuje vzdělávání, konkrétně se jedná o oblast „Ekonomika, výzkum, trh práce, vzdělávání, cestovní ruch“. Větší důraz je kladen na střední a vysoké školství.

Dokument dále rozvádí, že z hlediska školství a vzdělanosti nepatří Královéhradecký kraj mezi vyložené problémové regiony. Jistým problémem však je nerovnoměrnost vzdělanostní struktury obyvatel v rámci kraje, kdy venkovské a periferní regiony vykazují výrazně nižší úroveň vzdělanosti.

Mateřské a základní školství v kraji disponuje hustou sítí zařízení, s ohledem na demografický a ekonomický vývoj je však ohroženo nutnými optimalizacemi, což může některým obyvatelům venkovských regionů ztížit situaci. Tento problém je následně uveden ve SWOT analýze (slabá stránka) jako neudržitelnost sítě mateřských a základních škol ve venkovských oblastech.

Ze specifických problémů v rámci vzdělávání lze také dle dokumentu zmínit nedostatečný zájem o učební obory a nedostatečné přizpůsobení vzdělávacího systému specifickým požadavkům na integraci rozdílně nadaných žáků.

Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2016

Program rozvoje KHK navazuje na Strategii rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2020. V rámci Strategie jsou stanoveny strategické cíle, přičemž Program rozvoje tyto cíle rozpracovává do úrovně opatření včetně návrhu dílčích aktivit.

Co se týče oblasti vzdělávání, zaměřují se na něj primárně opatření v rámci strategického cíle „1.3 Zvýšit zaměstnanost v Královéhradeckém kraji zlepšením vzdělanostní struktury obyvatel a jejím propojením na regionální trh práce“:

- Opatření 1.3.1 Podpora předškolního, primárního, sekundárního, základního uměleckého a zájmového vzdělávání,
- Opatření 1.3.2 Rozvoj vysokých škol a podpora terciárního vzdělávání,
- Opatření 1.3.3 Zvyšování zaměstnanosti a adaptability pracovní síly.

První zmíněné opatření se zaměřuje na vytváření stabilní a efektivní struktury vzdělávací soustavy na území kraje, např. formou podpory aktivit výstavby a modernizace vzdělávací infrastruktury včetně jejího vybavení, posílením provázanosti škol apod. Snahou je dále zabezpečit rovné příležitosti a podmínky ke vzdělávání pro všechny osoby, rozvíjet klíčové kompetence žáků, rozvíjet schopnosti pedagogických pracovníků či podporovat aktivity škol v oblasti dalšího vzdělávání. Z typových aktivit lze zmínit např. podporu inkluzivního vzdělávání, kariérového poradenství, zvyšování kvality lidských zdrojů ve vzdělávání atd.

Druhé zmíněné opatření se zaměřuje na komplexní rozvoj vyšších odborných a vysokých škol a to jak formou investic do výstavby a modernizace infrastruktury, tak formou zvyšování kvality lidských zdrojů v terciárním vzdělávání.

Třetí zmíněné opatření je zaměřeno především na rozvoj nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, což má úzkou provázanost na oblast vzdělávání. Jedná se např. o podporu spolupráce klíčových aktérů vzdělávání a trhu práce, podporu profesních kvalifikací v počátečním i dalším vzdělávání apod.

Se vzděláváním je dále úzce spjato i opatření 4.4.3 Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Zaměřeno je např. na podporu realizace ekologicky zaměřených vzdělávacích programů a projektů škol, na podporu rozšíření nabídky zájmových a volnočasových aktivit s environmentální problematikou pro děti, mládež a dospělé, podporu vzdělávání pedagogických pracovníků v environmentální problematice apod.

Záměr rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji

Dokument Záměr rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji ve své první části popisuje důvody pro podporu sportovních a volnočasových aktivit, mezi které řadí např.:

- zhoršující se fyzickou zdatnost obyvatel a pohybovou gramotnost dětí a z toho vyplývající rostoucí náklady na zdravotní péči,
- nedostatečnou edukaci rodičů, učitelů, dětí, lékařů, cvičitelů, instruktorů,
- skutečnost, že se sport nezanedbatelně podílí na obratu ČR a zaměstnanosti.

Dokument dále upozorňuje na to, že nedostatečná úroveň pohybové aktivity způsobuje řadu onemocnění, jako jsou např. nadváha a obezita, kardiovaskulární onemocnění, diabetes mellitus 2. typu či některé typy nádorových onemocnění. Zároveň poukazuje na analýzu MŠMT z roku 2009, ze které vyplývá, že je ČR ve výši veřejných výdajů na sport v rámci EU na třetím místě od konce. Méně na sport dávají už pouze Malta a Bulharsko.

V poslední části dokumentu jsou rozpracována opatření a navrhované změny. Mezi zmiňovaná opatření Královéhradeckého kraje zejména patří:

- postupná úprava dotačních programů kraje a systému poskytování mimořádných dotací (stávajících sedm dotačních programů v oblasti sportu bude doplněno o nový program zaměřený na pohybovou gramotnost),
- postupné zvýšení objemu finančních prostředků kraje uvolněných na oblast sportu a volnočasových aktivit,
- doplnění nových aktivit kraje a zvýšení finanční podpory oblasti volnočasových aktivit či
- zpracování studie podmínek pro sport a volnočasové aktivity v Královéhradeckém kraji.

Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2014-2016

Střednědobý dokument, jehož hlavním cílem je podporovat efektivní využívání dotačních prostředků Královéhradeckého kraje. Zaměřuje se na tematické oblasti, které jsou krajem podporovány formou vyhlašovaných dotačních programů. Dotační strategie vychází ze Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2020 a z Programu rozvoje Královéhradeckého kraje 2014-2016 a je s nimi plně v souladu.

Na oblast vzdělávání se zaměřují opatření v rámci prioritní oblasti číslo 2 „Vzdělávání a prevence rizikového chování“:

- Opatření 2.1 Podpora vzdělávání
- Opatření 2.2 Prevence rizikového chování
- Opatření 2.3 Etická výchova na školách.

První zmíněné opatření se zaměřuje na rozvoj a zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních. Z typových aktivit lze jmenovat např. využití nových moderních vzdělávacích metod, využití nových technologií, zlepšení podmínek pro vzdělávání dětí a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami (SVP), podporu spolupráce škol se zaměstnavateli atd.

Druhé zmíněné opatření se zaměřuje na posílení prevence, aby bylo co nejvíce eliminováno rizikové chování. Dále se zaměřuje na rozšíření dovedností a znalostí školních metodiků prevence a na podporu rozvoje zdravého životního stylu jak ve školách, tak mimo ně.

Třetí zmíněné opatření je zacíleno na vytváření a udržování uspokojivých vztahů, na etickou výchovu určenou žákům a studentům, ale i vzdělávání pedagogických pracovníků.

Se vzděláváním je částečně spjata i prioritní oblast číslo 3 „Volnočasové aktivity a sport“. V rámci opatření obsažených v této oblasti jsou mj. zmíněny aktivity typu podpora pořádání vzdělávacích aktivit, podpora akcí se zapojením znevýhodněných skupin dětí a mládeže vedoucích k jejich větší integraci v rámci společnosti, pořádání mezinárodních vzdělávacích akcí atd.

Úzkou vazbu na oblast vzdělávání má i opatření 5.6 „Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta“ v rámci prioritní oblasti číslo 5 „Životní prostředí a zemědělství“. Opatření se zaměřuje na podporu různých forem environmentální výchovy, vzdělávání, což v konečném důsledku vede ke zvyšování environmentální gramotnosti dětí, mládeže, pedagogů apod. Z konkrétních aktivit lze zmínit např. podporu lesních mateřských školek, podporu přeměny zahrad u škol na zahrady či hřiště v přírodním stylu.

Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Královéhradeckém kraji

Koncepce se zaměřuje na zvyšování ekologického vědomí obyvatel kraje. Podporuje jejich větší angažovanost a zodpovědné jednání ve prospěch udržitelného rozvoje jednotlivých lokalit na území Královéhradeckého kraje.

Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) definuje čtyři oblasti, prostřednictvím kterých by mělo být dosaženo efektivního systému EVVO. Jedná se o následující oblasti:

- Legislativa – zaměřuje se na naplňování a aktualizaci Koncepce EVVO, její začlenění do dalších strategických dokumentů jak pro Královéhradecký kraj jako celek, tak na úrovni menších územních jednotek (mikroregiony, obce)
- Finance – zaměřuje se na finanční podporu systematické celokrajské činnosti v oblasti EVVO, na finanční podporu dalšího rozvoje EVVO
- Instituce – zaměřuje se na institucionální zabezpečení EVVO v kraji – např. určení kontaktních pracovníků pro EVVO na krajském úřadě, fungování krajského koordinačního, poradenského a informačního střediska, fungování sítě středisek ekologické výchovy na území kraje apod.
- Aktivity – oblast je členěna na několik podoblastí:
  - Průřezové aktivity – existence webových stránek EVVO v kraji, databáze EVVO v kraji, pravidelná výměna informací a spolupráce mezi organizacemi činnými v EVVO apod.
  - Osvěta a zapojení široké veřejnosti – zajištění snadného přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí, existence pestré nabídky zájmových a volnočasových aktivit zaměřených na přírodu a životní prostředí apod.
  - Děti a mládež – většina ZŠ má zpracován školní program EVVO, řada škol realizuje své vlastní ekologické projekty, zájemcům pracujícím s dětmi a mládeží (jednotlivé typy škol apod.) je poskytován pravidelný informační servis a metodická pomoc.
  - Pedagogičtí pracovníci – nabídka systematické a koordinované nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO.
  - Podnikatelé a zaměstnanci – zapojení řady podniků do podpory či realizace aktivit EVVO, více podniků vyrábějících ekologicky šetrné výrobky, vzdělávání managementu i pracovníků firem v otázkách životního prostředí apod.
  - Veřejná správa – zajištění pracovníkům veřejné správy přístup k EVVO, ekologicky šetrný provoz krajského úřadu a jeho institucí apod.

V rámci jednotlivých oblastí jsou následně stanovena opatření, která mají celokrajský význam. Prostřednictvím aktivit uvedených v opatření dochází k postupnému naplňování celé Koncepce.

Koncepce školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2014-2018

Tato koncepce je dokument, jehož hlavním cílem je minimalizace vzniku a snížení míry rizikového chování u dětí a mládeže, konkrétně prostřednictvím efektivního systému prevence. V rámci koncepce je navrženo několik opatření, jejichž naplněním by mělo být daného záměru docíleno. Jedná se o opatření:

- Usnadnění činnosti škol, školských zařízení a dalších subjektů pracujících a působících v oblasti prevence rizikového chování ve vazbě na jejich potřeby, možnosti, podmínky a konkrétní situace (např. zabezpečit, aby kraj stále finančně podporoval prevenci rizikového chování)
- Podněcovat školy a školská zařízení k využívání osvědčených a dlouhodobých programů primární prevence (např. informovat školy o fungujících a osvědčených programech)
- Sledovat trendy vývoje a výskytu rizikového chování na všech stupních vzdělávací soustavy (např. monitoring výskytu rizikového chování v MŠ, ZŠ, SŠ na území kraje)
- Pomáhat metodikům prevence při Pedagogicko-psychologické poradně Královéhradeckého kraje a pedagogům k lepší orientaci v oblasti primární prevence, např. prostřednictvím různých metodických konzultací, pomoci při tvorbě Minimálního preventivního programu apod.
- Podporovat vznik školských poradenských pracovišť – např. informováním škol o možnosti zapojení do programů Národního ústavu pro vzdělávání

V koncepci je dále popsán systém primární prevence rizikového chování. Nejprve jsou popsány jeho úrovně a formy rizikového chování. Následně jsou definovány prioritní oblasti koncepce školské primární prevence na dané období 2014-2018. Jedná se o následující:

- Koordinace primární prevence – v rámci toho např. podpora fungujícího systému na horizontální a vertikální úrovni, vytváření pozitivní osvěty o primární prevenci včetně informování široké veřejnosti či podpora a rozvoj zdravého životního stylu
- Legislativa v oblasti primární prevence – podporovat MŠMT v navrhovaných legislativních změnách, které zlepší prestiž primární prevence
- Vzdělávání v oblasti primární prevence – zajistit rozvoj znalostí a odborného růstu subjektů vstupujících a působících v této oblasti
- Finanční zajištění primární prevence – zabezpečit nadále existenci dotačních programů zaměřených na prevenci rizikového chování, podpora víceletého a vícezdrojového financování projektů primární prevence
- Evaluace primární prevence – podpora subjektů zabývajících se touto problematikou k získání certifikace, motivovat školy, aby aktualizovaly svůj Minimální preventivní program, podílet se na naplňování cílů Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018

Strategie integrace sociálně vyloučených lokalit v Královéhradeckém kraji 2011-2016

Vize strategie: „Obyvatelé dnešních vyloučených lokalit jsou integrováni do běžného života společnosti. Jejich bytové, zdravotní a sociální podmínky jsou srovnatelné s běžnou populací. Nové vyloučené lokality nevznikají.“

Prioritními oblastmi pro naplňování vize strategie jsou: kvalita bydlení a dobrý zdravotní stav, vzdělání, integrace na trhu práce, oddlužení, spolupráce s obcemi. Účelem tvorby strategie je pokus o analýzu současné situace v sociálně vyloučených lokalitách v Královéhradeckém kraji, předpokládaný vývoj této situace a návrhy konkrétních opatření, kterými může kraj současnou situaci ovlivnit.

Jedná se o 20 obcí Královéhradeckého kraje, z nichž některé mají na svém území i více sociálně vyloučených lokalit. Průzkumem bylo zmapováno 3000 osob, které žijí v sociálně vyloučených lokalitách.

Konkrétní cíle strategie:

- Zlepšit kvalitu bydlení a zdravotního stavu u obyvatel sociálně vyloučených lokalit
- Zvýšit vzdělanost obyvatel sociálně vyloučených lokalit
- Zvýšit zaměstnatelnost obyvatel sociálně vyloučených lokalit
- Snížit předlužení u cílové skupiny obyvatel
- Podporovat a rozvíjet spolupráci samospráv obcí a dalších zainteresovaných subjektů vedoucí k aktivnímu řešení problematiky sociálního vyloučení

K překážkám zařazení sociálně znevýhodněných dětí do hlavního vzdělávacího proudu patří:

- nedostatečné zvládnutí českého jazyka a vzájemné komunikace,
- nedostatečné sociální a sebeobslužné návyky,
- nízká úroveň znalostí a zkušeností potřebných pro školní výuku,
- příliš povolný postoj rodičů s malým důrazem na vzdělání,
- nevhodné sociální prostředí a zařazování těchto dětí do základních škol praktických či speciálních.

Předškolní vzdělávání v mateřské škole je nejefektivnější prevencí školní neúspěšnosti.

Koncepce prevence kriminality v Královéhradeckém kraji na léta 2012 až 2016

Koncepce zajišťuje podmínky pro realizaci krajské úrovně preventivních aktivit a staví na koordinované a systémové spolupráci institucí a subjektů na všech úrovních státní správy a občanského života.

Dokument je rozdělen na 2 části: bezpečnostní analýzu kraje a koncepci prevence kriminality. Koncepce určuje hlavní směry, kterými bude kraj působit v oblasti prevence kriminality k naplnění stanovených cílů, a slouží jako podklad k čerpání dotačních prostředků z jiných zdrojů, zejména v oblasti primární prevence. Na jeho implementaci bude pracovat Komise prevence kriminality a pracovní skupina pro prevenci kriminality. Jako podílníci – poskytovatelé informací - byli osloveni ředitelé škol a školských zařízení, obce, nestátní neziskové organizace na poli prevence kriminality, organizace poskytující volnočasové aktivity.

Mezi silné stránky je řazena spolupráce mezi odbory, realizace individuálních projektů, využívání dotací, strategie protidrogové politiky a koncepce rodinné politiky. Jako slabé stránky byly uvedeny snížení financí na prevenci, slabé PR, metodická a kompetenční rozptýlenost.

Mezi faktory příležitostí je řazena existující dobrá praxe, spolupráce s Policií České republiky, Školní kluby na ZŠ, kreativita jednotlivců v jednotlivých organizacích a multidisciplinární týmy. Mezi ohrožující faktory spadá rovněž snížení financí na prevenci, nedostatečné kvalifikační předpoklady pro zajištění primární prevence na ZŠ, snižování počtu policistů, zhoršující se nálady ve společnosti – reakce na sociálně vyloučené skupiny obyvatel.

Cílové skupiny:

- děti a mládež páchající trestnou činnost
- děti a mládež opouštějící předčasně systém vzdělávání
- obce
- školy a školská zařízení

Programy prevence kriminality zahrnují metodické vedení metodiků prevence v PPP a školních metodiků prevence, pravidelné vydávání Zpravodaje prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení a zajištění realizace vzdělávacích seminářů pro školy a školská zařízení.

Strategie protidrogové politiky Královéhradeckého kraje na období 2011-2015

Hlavními pilíři Strategie protidrogové politiky Královéhradeckého kraje jsou:

- primární prevence
- snižování rizik
- léčba a resocializace
- snižování dostupnosti drog.

Kriminalita v oblasti drogové problematiky se týká především sekundární trestné činnosti, konkrétně majetkových činů. Dlouhodobě nejrizikovějšími regiony v Královéhradeckém kraji - z pohledu kriminality - jsou okres Hradec Králové a okres Trutnov, respektive města Hradec Králové a Trutnov jako dvě největší města v kraji.

Z oblasti nelegálních drog zůstává v Královéhradeckém kraji nejoblíbenější drogou marihuana a pervitin, heroin a další omamné a psychotropní látky se objevují v mnohem menší míře.

V kraji chybí ucelený systém primární prevence. Jediná organizace, která se v kraji primární prevenci věnuje, je **Centrum primární prevence Semiramis o. s.**, které působí na několika školách v kraji, což samozřejmě vzhledem k velikosti problému není optimální ani dostačující.

Sít služeb pro uživatele drog v Královéhradeckém kraji odpovídá reálným potřebám. Vzhledem k přesunu uživatelů do menších měst jsou jedním z pilířů poskytování služeb v Královéhradeckém kraji regionální terénní programy, které pokrývají téměř celé území Královéhradeckého kraje a z finančního hlediska jsou efektivnější než zřizování jednotlivých kontaktních center.

Cíle v oblasti primární prevence:

- Analyzovat situaci v oblasti primární prevence v Královéhradeckém kraji
- Podporovat dlouhodobé, kvalitní a osvědčené programy primární prevence realizované na území KHK a programy zaměřené na prevenci užívání alkoholu, tabáku a konopných drog mladistvými
- Motivovat školy k využívání osvědčených a dlouhodobých programů primární prevence.

Hlavním cílem strategie je prostřednictvím efektivního systému primární prevence, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů, minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže v Královéhradeckém kraji.

Koncepce rodinné politiky v Královéhradeckém kraji na léta 2012 až 2016

Vznik koncepce reaguje na potřebu podpory rodiny na úrovni krajů a obcí a jejího koncepčního, institucionálního a finančního zajištění. Rodinná politika je politikou průřezovou, velmi úzce provázanou s podporou rovných příležitostí žen a mužů, zejm. téma sladování pracovního, osobního a rodinného života. Klíčovými aktéry regionální rodinné politiky jsou kraje a obce.

Cílem Koncepce je v první řadě především ukotvit rodinnou politiku jako jednu z plnohodnotných regionálních politik, která bude dále cíleně rozvíjena a její jednotlivá opatření posilována.

Klíčové oblasti:

- Institucionální a koncepční zajištění rodinné politiky na regionální (krajské) úrovni
- Podpora vytváření vhodných socioekonomických podmínek pro fungování rodiny
- Podpora sociálního začlenění pečujících osob
- Podpora prorodinných aktivit
- Podpora zkvalitňování rodinných vztahů a rodičovských kompetencí
- Podpora prostředí přátelského celé rodině
- Sociálně-právní ochrana dětí
- Podpora rodin s dalšími specifickými potřebami.

STRATEGIE NA NÁRODNÍ ÚROVNI

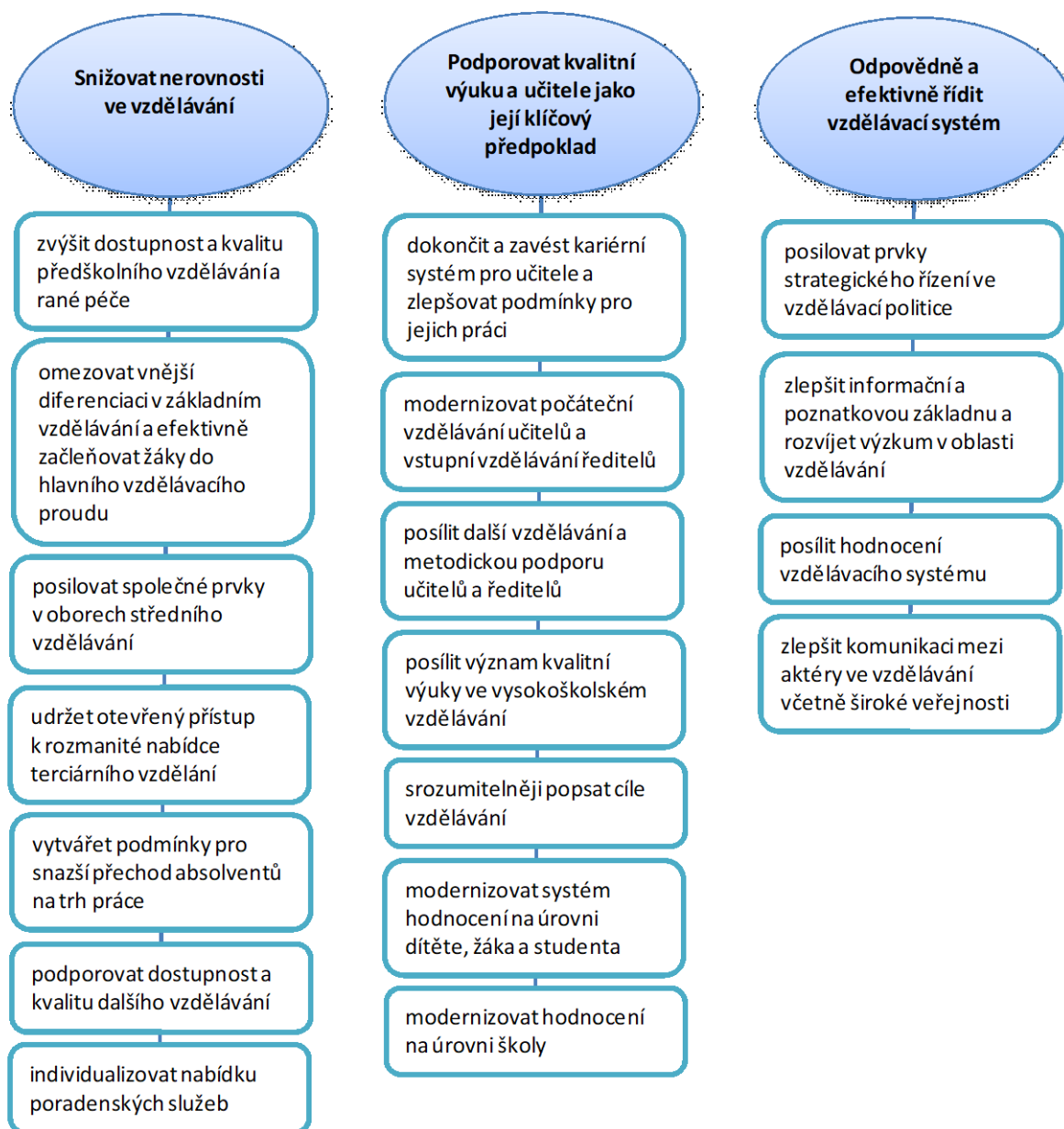
Tabulka 4: Přehled strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na národní úrovni

Strategické dokumenty CELOSTÁTNI	
Název	dostupné na (link)
Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020	http://www.msmt.cz/ministerstvo/strategie-vzdelavaci-politiky-2020
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-3
Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 -2018	http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/apiv_2016_2018.pdf
Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020	http://www.msmt.cz/ministerstvo/strategie-digitalniho-vzdelavani-do-roku-2020
Koncepce podpory mládeže 2014 - 2020	http://www.msmt.cz/mladez/narodni-strategie-pro-mladez
Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf?ext=.pdf
Strategie sociálního začleňování 2014-2020	http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf
Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020	http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/b1ad3bcc-f10a-4b9d-bda8-22361870ef79/Technicka-revize-Dohody-o-Partnerstvi-ve-verzi-schvalene-Evropskou-komisi-dne-13-4-2016_1.pdf?ext=.pdf
Evropa 2020	http://www.msmt.cz/uploads/Zalezitosti_EU/Evropa_2020.pdf
Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR	http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_udrzitelného_rozvoje/\$FILE/KM-SRUR_CZ-20100602.pdf
Záměr rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti v základním vzdělávání	http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/zamer-rozvoje-ctenarske-a-matematicke-gramotnosti-v
Národní plán výuky cizích jazyků	http://www.syka.cz/files/narodni_plan_vyuky_ciz_jaz.pdf
Strategie romské integrace do roku 2020	http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/vlada-schvalila-strategii-romske-integrace-do-roku-2020-126945/
Strategie celoživotního učení ČR	http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/strategie-celozivotniho-uceni-cr
Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011 – 2020	http://www.ibesip.cz/data/web/soubory/nsbsp-2011-2020-formatovani-ii.pdf
Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020	http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020.aspx
Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018	http://www.msmt.cz/file/28077
Koncepce včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání	http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/koncepce-vcasne-pece-o-deti-ze-sociokulturne-znevychodnujiciho-prostredi-1
Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020	http://www.msmt.cz/mladez/talentovana-mladez

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 představuje základní strategický dokument ČR v oblasti vzdělávání na národní úrovni. Tato strategie stanovuje na základě důkladného zhodnocení současného stavu 3 průřezové priority a na ně navázané cíle.

Obrázek 2 Průřezové priority a navázané cíle

Zdroj: Autor analýzy na základě Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Dle strategie dochází k nerovnostem ve vzdělání především z důvodu rozdílných příležitostí a aspirací k učení a z důvodu silné závislosti výsledků vzdělávání na rodinném zázemí na úrovni žáka i na úrovni školy (tzn. rozdělování žáků do výběrových a nevýběrových tříd podle rodinného zázemí).

Na snižování nerovnosti ve vzdělávání navazuje cíl zvýšení kvality předškolního vzdělávání a rané péče, kde je vnímána jako problém absence fungujícího systému rané péče pro děti do 3 let, v tomto ohledu Česká republika za většinou evropských států zaostává. Další problém zřejmý zejména ve velkých městech a některých přilehlých aglomeracích je nedostatečná kapacita mateřských a základních škol, která vzniká vlivem nástupu populačně silnějších ročníků. Mezi opatření podporující zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání a rané péče patří např.:

- zavedení posledního roku předškolního vzdělávání jako povinného,
- navržení systémového řešení v oblasti vzdělávání a péče o děti do 3 let,
- včasná diagnostika potíží dítěte (již v průběhu předškolního období),
- posilování spolupráce mezi rodinou a školním prostředím, eliminace odkladu školní docházky.

Dalším navazujícím cílem je omezování vnější diferenciace v základním vzdělávání a efektivní začleňování žáků do hlavního vzdělávacího proudu. Ačkoliv bylo na základě nového školského zákona z roku 2004 dosaženo určité redukce počtu vzdělávacích cest, český vzdělávací systém se stále vyznačuje vysokou mírou vnější diferenciace od samého počátku povinného vzdělávání. Tento problém je znatelný také v porovnání s ostatními zeměmi EU. V rámci tohoto cíle byla stanovena např. tato opatření:

- eliminace odkladů školní docházky (provázání se systémem přípravných tříd),
- provedení komplexní revize mechanismů podporujících vnější diferenciaci vzdělávacích cest,
- podpora zájmového vzdělávání a jeho vazeb na formální vzdělávání,
- individualizace podpory dětí a žáků (kompenzace všech typů znevýhodnění),
- vyrovnávání podmínek v přístupu k mimoškolním vzdělávacím příležitostem.

Následující cíle se již nezabývají předškolním vzděláváním a vzděláváním žáků do 15 let, které řeší Místní akční plány, nicméně jsou v následujícím textu stručně zmíněny.

Dle strategie představuje v oblasti posilování společných prvků v oborech středního vzdělávání největší problém množství negativních jevů spojených se vzděláváním žáků v oborech středního vzdělání bez maturitní zkoušky. Jedním z opatření je proto nenavyšování počtu oborů středního vzdělávání, ale provázání jejich struktury s potřebami trhu práce. Mezi další cíle patří udržení rovného přístupu k rozmanité nabídce terciárního vzdělání, vytváření podmínek pro snazší přechod absolventů na trh práce, podpora dostupnosti a kvality dalšího vzdělávání a individualizace nabídky poradenských služeb.

Společnou charakteristikou vzdělávacích systémů obecně považovaných za úspěšné je významná pozornost věnovaná výběru, počáteční přípravě a průběžné profesní podpoře učitelů. Jedním z problémů, se kterými se školský systém v ČR potýká, je nízká atraktivita učitelské práce v regionálním školství (nízké platy, omezené možnosti kariérního postupu, neodpovídající společenské uznání). Mezi další problémy lze zařadit stárnutí a prohlubující se genderová nevyrovnanost učitelských sborů.

Na tuto prioritu navazují cíle znázorněné na obrázku 2.

V posledních přibližně patnácti letech došlo v oblasti regionálního školství k výrazné decentralizaci (převodu kompetencí z centrální úrovně státní správy na úroveň krajské a obecní samosprávy) a podstatnému zvýšení autonomie škol. Tyto změny uvolnily prostor pro inovace a participaci všech aktérů. Zvýšení autonomie škol vedlo ke zvýšení odpovědnosti škol, ale zároveň také až k neúměrnému přesunu povinností na úroveň škol, a to bez dostatečné přípravy a podpory ředitelů a dalších vedoucích pracovníků.¹

---

¹ OECD: Education Policy Outlook: Czech Republic (Paris, 2013).

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020

Na Strategii navazuje Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020, který zmiňuje stejné průřezové priority, cíle i opatření. Tato opatření jsou oproti Strategii 2020 podrobně rozpracována do podopatření, včetně uvedení termínu, zdroje financování a gesce. Dále jsou zde navíc oproti Strategii uvedeny grafy, kde jsou jednotlivé cíle podloženy statistickými údaji zpracovanými v grafické podobě. Jedná se např. o graf znázorňující vývoj počtu dětí v mateřských školách v jednotlivých krajích, vývoj struktury žáků plnicích povinnou školní docházkou apod.

V dlouhodobém záměru vzdělávání je oproti Strategii 2020 kapitola věnovaná základnímu uměleckému, jazykovému a zájmovému vzdělávání a kapitola zabývající se financováním regionálního školství.

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 -2018

Akční plán inkluzivního vzdělávání je další dokument vycházející z priorit Strategie vzdělávací politiky do roku 2020. První prioritou je snižování nerovnosti ve vzdělávání, druhou podpora kvalitní výuky učitele a třetí prioritou je odpovědné a efektivní řízení vzdělávacího systému.

Cílem Akčního plánu inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018 je připravit a podpořit všechny složky systému (zřizovatele, školy, žáky, rodiče a veřejnost) tak, aby od 1. září 2016 bylo možné začít realizovat změny, které přinesla novela zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání).

Akční plán je tvořen 3 částmi:

Část A - Prioritní úkoly MŠMT v roce 2015

- A1. Zrušení přílohy RVP ZV-LMP a revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
- A2. Prováděcí předpis k § 16 novely školského zákona
- A3. Diagnostické nástroje

Část B – Inkluzivní a kvalitní vzdělávací systém

- *Čím dříve, tím lépe* - Zavedení povinného předškolního vzdělávání pro děti od 5 let, navýšení potřeb kapacit MŠ, vytvoření návrhu jednotné metodiky pro odborníky v PPP nebo SPC při posuzování školní zralosti, podpora zařazení dětí se SVP do hlavního vzdělávacího proudu
- *Inkluze je přínosem pro všechny* - Dlouhodobá podpora partnerské spolupráce, poskytnutí podpory pro inkluzivní vzdělávání na SŠ, realizace projektu MAP, podpora sociálního začleňování, specifikace profese asistent pedagoga, podpora formativního hodnocení žáků, podpora škol v rámci OP VVV (tzv. Šablony), podpora začleňování cizinců do škol, podpora začleňování dětí se SVP do neformálního a zájmového vzdělávání
- *Vysoce kvalifikovaní odborníci* - Podpora kvality počáteční přípravy pedagogických pracovníků, standard učitele a ředitele v zaměření na rozvoj potenciálu každého žáka
- *Podpůrné systémy a mechanismy financování* - Poradenské služby jako pomoc pro zkvalitnění průběhu vzdělávacího procesu, financování akčního plánu
- *Spolehlivá data* - Změny v činnosti ČŠI, změny v evidenci žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí, monitoring Strategie romské integrace 2020

Část C – Ze školy do práce

Cílem je zajistit takové parametry vzdělávacího systému, které společně s opatřeními na podporu zaměstnanosti pomohou vládě ČR garantovat, že každý mladý člověk do 25 let dostane kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, odborné přípravy nebo stáže, a to do 4 měsíců poté, co se stal nezaměstnaným, ukončil formální vzdělávání anebo odešel ze systému formálního vzdělávání.

Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020

Motto (citované z koncepce „Digitální Česko“ v úvodu strategie): „Informační technologie by měly postupovat celým procesem výuky na základních školách, nikoli jen v předmětech typu ‚Práce s počítačem‘. Plně zapojení moderních technologií do výuky všech předmětů vnímá stát jako nezbytné v rámci posunu vzdělávacího systému od prostého memorování faktů k důrazu na čtenářskou gramotnost, komunikační dovednosti a logické myšlení.“

Dokument Strategie digitálního vzdělávání navazuje na Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2020 a se znalostí daného prostředí a procesů navrhuje soubor možných intervencí v počátečním vzdělávání na podporu digitálního vzdělávání, které se ukazují být stále více nezbytné.

Vize dokumentu je založena na otevřeném a moderním digitálním vzdělávání. Principem toho je celoživotní proces učení, který bude umožněn každému jedinci bez rozdílu. Digitálním vzděláváním se rozumí takové vzdělávání, které reaguje na změny ve společnosti související s rozvojem digitálních technologií a jejich využíváním v nejrůznějších oblastech lidských činností.

Zahrnuje jak vzdělávání, které účinně využívá digitální technologie na podporu výuky a učení, tak vzdělávání, které rozvíjí digitální gramotnost žáků a připravuje je na uplatnění ve společnosti a na trhu práce, kde požadavky na znalosti a dovednosti v segmentu informačních technologií stále rostou. Cílem strategie je nastavit podmínky a procesy ve vzdělávání, které toto digitální vzdělávání umožní realizovat.

Smyslem strategie je především otevřít vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšit kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi a rozvíjet inženýrské myšlení žáků.

V dokumentu je vyjmenována celá řada opatření, např.:

- prosazení otevřených informačních zdrojů
- tvorba systému jako nástroje pro recenzi vzdělávacích zdrojů
- inovace RVP
- modernizace kurikula v rámci IT
- propojení formálního, neformálního a informálního učení
- digitální kompetence jako povinná součást standardu vzdělání učitele
- zajištění udržitelného financování škol v oblasti IT
- podpora připojení k internetu
- podpora správy IT ve školách a školských zařízeních
- příprava podmínek pro sběr velkého množství dat
- podpora vývoje inovací
- podpora pedagogického výzkumu
- monitoring
- podpora metodiky a didaktiky ICT

Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020

Koncepce podpory mládeže na období 2014 - 2020 určuje strategické cíle státní politiky ve vztahu k mládeži. Reflektuje potřeby mládeže zejména v oblasti vzdělávání a mobility, zaměstnanosti a podnikání mladých lidí, kultury a tvořivosti, jejich participace, zdraví a zdravého životního stylu, mládeže s omezenými příležitostmi a dobrovolnictví. Zabývá se také environmentální a globální rozvojovou problematikou včetně přístupu mladých lidí k právům a informacím. Cílovou skupinou Koncepce 2020 jsou mladí lidé do 30 let.

Koncepce 2020 pracuje s pojmy pilířů, horizontálních priorit, strategických cílů, dílčích cílů a opatření.

Hlavní část Koncepce 2020 určuje 13 strategických cílů:

- Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k právům
- Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k informacím
- Vytvářet příznivé a udržitelné podmínky pro účast dětí a mládeže v zájmovém a neformálním vzdělávání
- Rozšiřovat a zatraktivnit nabídku činností ve volném čase a motivovat děti a mládež k jejímu aktivnímu využití
- Podporovat zvyšování přeshraniční mobility mládeže
- Zlepšovat podmínky pro zaměstnanost a zaměstnatelnost mládeže
- Podporovat všestranný a harmonický rozvoj dětí a mládeže s důrazem na jejich fyzické a duševní zdraví a morální odpovědnost
- Podporovat aktivní zapojení dětí a mládeže do rozhodovacích procesů a do ovlivňování společenského a demokratického života
- Vytvářet příznivé podmínky pro dobrovolnictví mladých lidí včetně oceňování a uznávání dobrovolných činností
- Usnadňovat začlenění dětí a mládeže s omezenými příležitostmi
- Motivovat děti a mládež k životu s principy udržitelného rozvoje a rozvíjet jejich environmentální gramotnost
- Podporovat rozvoj kompetencí dětí a mládeže pro bezpečné a tvořivé užívání médií
- Nabízet dětem a mládeži rozmanité cesty ke kultuře, umění a tradicím

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014-2020 je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Vzdělávání a oblast školství není samozřejmě opomenuta. V analytické části jsou rozebrány statistické údaje týkající se vývoje počtu dětí/žáků/studentů a následně jsou zjištěné údaje zhodnoceny, co k danému vývoji vedlo a co z toho vyplývá pro oblast vzdělávání do budoucna. Především je zmiňován stále rostoucí význam demografického vývoje, na který je nutné reagovat a který bude mít zásadní vliv na stav a rozvoj regionálního školství. Dále je význam tematiky školství a vzdělávání zmíněn v souvislosti s trhem práce, dosaženým vzděláním české populace, problematikou sociální exkluze apod.

Ve strategické části je význam vzdělávání zmiňován v rámci prioritní oblasti „Regionální konkurenceschopnost“, přičemž je kladen důraz na kvalitu, flexibilitu a efektivitu vzdělávací soustavy, např. v souvislosti s adaptabilitou žáků/studentů na trhu práce.

Vzdělávání je dále zmiňováno v rámci prioritní oblasti „Územní soudržnost“, např. v souvislosti s podporou integrace a aktivizace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva, dále v souvislosti s kvalitou, vybaveností, územní dostupností a rozmístěním jednotlivých typů škol či z pohledu tematiky volného času a jeho úzké vazby na vzdělávání.

Strategie sociálního začleňování 2014-2020

Strategie popisuje prioritní témata ČR pro oblast sociálního začleňování osob v období do roku 2020 a pro čerpání z veřejných rozpočtů ČR i využívání Evropských strukturálních a investičních fondů Evropské unie (dále jen „EU“) v programovém období 2014+. Dále obsahuje přehled opatření majících vliv na sociální začleňování a boj s chudobou a přehled relevantních materiálů a zdrojů. Strategie vychází z „*Dlouhodobé vize resortu práce a sociálních věcí pro oblast sociálního začleňování*“ schválené ministrem práce a sociálních věcí v květnu 2012, zahrnuje však i oblasti překračující hranice resortu, které mají významný vliv na sociální začleňování osob.

Účelem Strategie je přispět k plnění národního cíle redukce chudoby a sociálního vyloučení, ke kterému se ČR zavázala v rámci strategie Evropa 2020. Česká republika se současně zavázala vyvinout úsilí vedoucí ke snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech s nízkou pracovní intenzitou o 30 000 osob.

Vize dokumentu je založena na sociálním začleňování, které je definováno jako proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.

Strategie ukazuje směr, kterým by se řešení sociálního vyloučení měla ubírat, prosazuje společensky odpovědné hodnoty vztahující se k boji se sociálním vyloučením, upozorňuje na nedostatky při hledání řešení sociálního vyloučení a zasazuje se o šíření principu mainstreamingu sociálního začleňování na všech správních úrovních.

K obecným cílům sociálního začleňování tak patří:

- zajištění účasti v zaměstnání a rovného přístupu ke všem zdrojům, právům, zboží a službám;
- prevence rizika sociálního vyloučení;
- pomoc nejvíce zranitelným;
- mobilizace všech relevantních aktérů.

Pro oblast vzdělávání jsou nejdůležitějšími cíli Strategie podpora rodiny a zajištění rovného přístupu ke vzdělání pro všechny.

Cíl – Podpora rodiny:

Zajistit dostupné, provázané a kvalitní služby pro rodiny, děti a mládež. Posílení ekonomické stability rodin a jejich samostatnost s důrazem na svobodu volby rodinné strategie, zejména v oblasti sladování profesního, rodinného a osobního života.

Opatření (z hlediska vzdělávání):

- a) Zajištění systémové podpory rodin při výchově dětí se specifickými potřebami
- b) Zajištění odpovídající a standardy garantované kvality širokého spektra služeb pro rodiny, děti a mládež;
- c) Rozvoj služeb péče o děti, jejich dostatečné kapacity a místní dostupnosti;
- d) Rozvoj nízkoprahových služeb na podporu rodin ohrožených sociálním vyloučením, jako jsou kluby matek, mateřská centra, předškolní kluby nebo rodičovské skupiny založené na principu svépomoci;

Kvalita předškolní výchovy a primárního vzdělávání je významnou determinantou vzdělavatelnosti člověka v pozdějším věku a podstatným faktorem pro sociální integraci. Napomáhá ke snižování sociálních rozdílů a představuje efektivní opatření k výraznému snižování nákladů budoucích sociálních politik. Investice do kvalitního a široce dostupného počátečního vzdělávání představují velké úspory budoucích sociálních výdajů. České školství je však z pohledu srovnání se zahraničím podfinancované (nízké výdaje na žáka/studenta v poměru k HDP na hlavu v paritě kupní síly).

V současné době je také věnována malá pozornost vzdělávací dráze skupiny dětí a mládeže se speciálními vzdělávacími potřebami (a to jak se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, tak i těm, kteří jsou znevýhodněni sociálně). České školství není schopno dostatečně vyrovnávat handicap znevýhodněných žáků a rozvíjet individuální potenciál každého žáka. Problémy přetrvávají nejen v případě dětí z vyloučených či ohrožených skupin obyvatel – nízká schopnost diverzifikace výuky a individualizace se dotýká každého žáka, včetně nadaných a talentovaných žáků.

V řadě případů však dochází k neodůvodněné a předčasné selekci dětí, přičemž její negativní dopady zřejmě převažují nad pozitivními. Jde o selekci způsobenou omezenou dostupností předškolních zařízení, rozřazováním dětí při vstupu na základní školy velmi rozdílné kvality nebo do víceletých gymnázií. Vysoký podíl romských žáků je vzděláván v základních školách praktických (bývalých zvláštních školách), což svědčí o velké míře selekce dětí na základě jejich etnicity. ČR v rámci svých opatření usiluje o nastavení podmínek zabezpečujících respektování potřeb sociálně znevýhodněných žáků a žáků s diagnózou lehkého mentálního postižení. V řadě základních škol hlavního vzdělávacího proudu však dosud nejsou vytvořeny adekvátní podmínky pro vzdělávání těchto dětí v běžných třídách.

Jednou z nezbytných podmínek pro vzdělávání dětí v běžných třídách je vybudování prostředí „rovného přístupu“ v českých základních školách.

Cíl - zajištění rovného přístupu ke vzdělání pro všechny.

Opatření pro splnění cíle:

- a) Zajistit podmínky (materiální, technické, finanční, personální) pro vzdělávání ve školách hlavního vzdělávacího proudu pro všechny děti, žáky a studenty;
- b) Zkvalitnění a rozvoj poradenského systému za účelem zajištění rovného přístupu ke vzdělávání (od předškolního po vysokoškolské, vč. prevence rizikového chování);
- c) Zajištění podpory rovného přístupu ke vzdělávání prostřednictvím mimoškolních aktivit (podpora efektivního zájmového a neformálního vzdělávání);
- d) Minimalizace rizik spojených s rizikovým chováním u dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím podpory standardizovaných a certifikovaných služeb v oblasti primární prevence rizikového chování ve vzdělávání, ve spolupráci s rodinou a sociálními službami;
- e) Podpora rozvoje a tvorby místních strategií rozvoje výchovně vzdělávací soustavy a systematické sociálně pedagogické intervence v domácnostech ohrožených sociálním vyloučením;
- f) Podpora poradenských, intervenčních a aktivizačních služeb v činnosti vzdělávacích institucí;
- g) Podpůrné služby k získání a dokončení vzdělání pro osoby ze sociálně znevýhodňujícího prostředí podporujících jednak samotné žáky a studenty ve studiu, tak jejich rodiče v podpoře svých studujících dětí;
- h) Propojení a spolupráce škol, rodin, sociálních služeb a orgánů sociálně právní ochrany dítěte.

Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020

Dokument stanovuje cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) za účelem naplňování strategie Evropa 2020 na základě vydefinovaných národních priorit. ESIF zahrnují Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF).

Rozvoj vzdělávání je v tomto dokumentu zahrnut pod Národní rozvojovou prioritu Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky.

Společenský a ekonomický rozvoj ČR bude ve stále větší míře podmíněn vzdělaností, a tedy kvalitou vzdělávacího systému.

Hlavní identifikované problémy a potřeby rozvoje:

Nedostatečná úroveň kvality počátečního vzdělávání - výsledky žáků a studentů na úrovni ZŠ a SŠ se zhoršují prakticky ve všech sledovaných oblastech. Žáci nedosahují výsledků svých vrstevníků před deseti až patnácti lety. Úroveň základních znalostí českých žáků není uspokojivá. Současný nepříznivý stav je výsledkem několika faktorů, jejichž systematické řešení je nutné ke změně tohoto trendu.

- Kvalita ředitelů a pedagogických pracovníků - současné postavení a role pedagogů nemá odpovídající ohodnocení a společenskou prestiž. Věkový průměr pedagogů je v ČR (v mezinárodním srovnání) vysoký. Úroveň pre-graduální přípravy pedagogů je nízká, s nedostatečným podílem praxe a nepřizpůsobuje se změnám v oblastech, které přináší společenský a technologický rozvoj. Pro odborníky neexistují stimulační nástroje pro vstup do škol. Management škol je výkonný, ale nezaměřuje se na výsledky ve vzdělávání žáků, je spíše ekonomicko-finančním řízením. Také většina zřizovatelů škol neumí pracovat s informacemi o kvalitě školy.
- Podinvestovaná infrastruktura MŠ, ZŠ, SŠ a dalších vzdělávacích organizací, která neodpovídá demografickým trendům na místní úrovni a potřebám kvalitního rozvoje přenositelných i odborných kompetencí relevantních pro trh práce.
- Rozdíly v materiálně-technickém vybavení jednotlivých škol a školských zařízení. Digitální a otevřené vzdělávací zdroje a software pro individualizaci výuky jsou využívány neefektivně, což je dáno jak nízkými kompetencemi učitelů, tak nízkým technickým vybavením, a dále nedostatečnou vnitřní konektivitou škol a špatným připojením k internetu ve venkovských oblastech obecně.
- Nedostatečná úroveň strategického vedení vzdělávání k lepším výsledkům na všech úrovních počátečního vzdělávání, spojená též se změnami danými decentralizací a zvýšením autonomie škol.
- V ČR není rozvinutý monitoring kvality výsledků vzdělávací činnosti. Chybí vymezení kvality práce učitele i ředitele, kvality práce školy a pravidelné poskytování zpětné vazby všem zmiňovaným subjektům ve vztahu ke stanoveným kritériím kvality.
- Žákovské cíle vzdělávání jsou vymezeny příliš obecně a nejsou prioritizovány, učitelé nemají povinnost sledovat individuální pokrok každého žáka vzhledem ke stanoveným cílům a nemají k tomu potřebnou metodickou podporu ani podmínky.
- V oblasti ZŠ a SŠ je proto potřeba více zaměřit výuku na širší možnosti uplatnění a zlepšit schopnosti žáků v těchto kompetencích. Tím selepší schopnost absolventů flexibilně reagovat na změny, a tudíž i jejich uplatnitelnost na trhu práce. Pro tuto změnu je také nutné otevřít školy spolupráci s mimoškolními subjekty neformálního a zájmového vzdělávání a zvýšit pochopení a podporu vzdělávání ke klíčovým kompetencím ze strany rodičů a veřejnosti.

- Zajištění rovného přístupu ke kvalitní vzdělávací infrastruktuře. Strategicky zacílené a odůvodněné investice do vzdělávací infrastruktury pro rozvoj kompetencí dětí a žáků mateřských, základních a středních škol na základě místních/krajských akčních plánů, které vznikají v souladu se vzdělávací politikou ČR, zohledňují potřeby místních partnerství, demografického rozvoje a trhu práce a vážou potřeby infrastruktury k potřebám rozvoje kvality vzdělávání v místě.
- Vytvoření uceleného systému národního monitoringu kvality výsledků vzdělávací činnosti dle doporučení OECD v počátečním vzdělávání, aby poskytoval potřebné informace pro systémové řízení na úrovni státu, regionů, škol a učitelů, rodičů a žáků a pro kontinuální zlepšování práce všech aktérů a dále umožňoval identifikovat nerovnosti ve vzdělávacím systému a vést k jejich odstraňování.
- Zkvalitnění předškolního vzdělávání, zejména prostřednictvím zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků ve stěžejních oblastech (matematická a čtenářská pregramotnost, polytechnické vzdělávání, problematika začleňování dětí se SVP) a prostřednictvím investic do kvalitního vybavení (nedostatečné kapacity předškolního vzdělávání jsou řešeny v kapitole Trh práce, zvýšení účasti sociálně znevýhodněných dětí na předškolním vzdělávání v následující podkapitole). Zajištění podmínek pro efektivní řízení vzdělávání na úrovni státu, regionů, obcí i jednotlivých škol.

Evropa 2020

Strategie Evropa 2020 předkládá tři vzájemně se posilující priority:

- Inteligentní růst: rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích
- Udržitelný růst: podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje
- Růst podporující začlenění: podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností

EU potřebuje vymezit úroveň, které by chtěla dosáhnout do roku 2020. Za tímto účelem Komise navrhuje následující hlavní cíle EU:

- 75 % obyvatelstva ve věku od 20 do 64 let by mělo být zaměstnáno
- 3 % HDP EU by měla být investována do výzkumu a vývoje
- v oblasti klimatu a energie by mělo být dosaženo cílů „20-20-20“
- podíl dětí, které ukončí školní docházku, by měl být pod hranicí 10 % a nejméně 40 % mladší generace by mělo dosáhnout terciární úrovně vzdělání
- počet osob ohrožených chudobou by měl klesnout o 20 milionů.

Politika EU v oblasti vzdělávání je založena na spolupráci mezi členskými státy. Členské státy jsou nadále odpovědné za obsah výuky a organizaci vzdělávacího systému a systému odborného vzdělávání a jejich kulturní a jazykovou rozmanitost. Evropská spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy od roku 2002 probíhá podle tzv. Kodaňského procesu, kdy si členské státy a další zúčastněné země stanovují každé 2 roky konkrétní cíle. Tato spolupráce byla v roce 2010 znovu posílena přijetím tzv. Komuniké z Brugg.

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR

Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky je dokument, jehož hlavním cílem je shrnout na obecné úrovni klíčová témata, problémy a možná řešení.

Na oblast vzdělávání se primárně zaměřuje prioritní osa 2.3 „Rozvoj lidských zdrojů, podpora vzdělávání, výzkumu a vývoje“ obsažená v rámci prioritní osy číslo 2 „Ekonomika a inovace“. V rámci této priority jsou stanoveny dva cíle:

- Cíl 1: Podpořit vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů
- Cíl 2: Podpořit výzkum, vývoj a inovace

První cíl je orientován na začlenění vzdělávání do celkové strategie sociálně-ekonomického rozvoje ČR a v návaznosti na to i na větší podporu investic do vzdělávání. Cíl by měl být naplněn prostřednictvím rozvoje a zkvalitňování systému vzdělávání všech typů a úrovní, což v konečném důsledku povede k větší uplatnitelnosti osob na trhu práce i všeobecně v běžném životě.

Druhý cíl je orientován především na podporu průmyslového výzkumu a vývoje. Vzdělávání je v rámci tohoto cíle orientováno především na podnikatelské subjekty, ale jeho role je spatřována i v oblasti spolupráce univerzit a jejich studentů s firmami, výzkumnými pracovišti apod.

Vzdělávání jako takové je zmiňováno na mnoha místech dokumentu v souvislosti s řešenou tématikou (např. v rámci prioritní osy 4 „Krajina, ekosystémy a biodiverzita“ je mj. zmiňována důležitost podpory environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty či v rámci prioritní osy 5 „Stabilní a bezpečná společnost“ je význam kvality vzdělávacích aktivit a význam zásad inkluzivního vzdělávání zmiňován v oblasti prevence sociálně patologických jevů či kriminality apod.).

Záměr rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti² v základním vzdělávání

Záměr rozvoje gramotností je vymezen na období 5 let (2013–2018) a opírá se o předpoklad, že získávání určitých základních dovedností na školní úrovni je zásadní pro rozvoj klíčových kompetencí v rámci kontinuity celoživotního učení. Záměr rozvoje gramotností vytváří podmínky pro zvýšení pozornosti věnované této důležité oblasti. Klade si za cíl vyvoláním odborné i širší veřejné diskuze iniciovat změny v přístupu k výuce čtení a matematiky. Poskytováním informací učitelům a školám o aktuální úrovni výkonu uvést tyto změny celoplošně do života a dlouhodobou podporou zajistit udržitelnost dosažených výsledků.

Opatření:

- přesnější a náročnější stanovení cílů v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti,
- budování systému monitorujícího dosahování těchto cílů na různých úrovních,
- poskytování adekvátní podpory tam, kde se vytyčené úrovně gramotností nedaří dosahovat.

Čtenářská a matematická gramotnost je tedy zcela zásadním a prvořadým cílem v období základního vzdělávání, nevycherpává však všechny cíle vzdělávacích oborů český jazyk a literatura nebo matematika a nemůže tyto jiné cíle zcela vytěsnit či nahradit.

Je třeba zdůraznit potřebnost těsného propojení těchto dovedností s prostředím informačních a komunikačních technologií (ICT). Ze samé podstaty pojetí gramotností vyplývá nutnost jejich utváření a rozvíjení v různých kontextech osobních a praktických, např. ve vztahu k finanční gramotnosti. Úspěšnému rozvíjení obou gramotností stojí v cestě i názor, že utváření čtenářské a matematické gramotnosti je prakticky výlučně odpovědností učitelů českého jazyka a literatury a matematiky.

---

² Čtenářská gramotnost je schopnost jedince porozumět textu, přemýšlet o něm a používat jej k dosahování určených cílů, k rozvoji vlastních schopností a vědomostí a k aktivnímu začlenění do života lidského společenství. Matematická gramotnost je schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, dělat dobře podložené úsudky a proniknout do matematiky tak, aby splňovala jeho životní potřeby jako tvořivého, zainteresovaného a přemýšlivého občana.

Skutečnosti přispívající ke klesající úrovni výsledků žáků (Záměr rozvoje gramotností je chce ovlivnit):

- Malá pozornost, kterou v průměru školští manažeři věnují kvalitě učení a vyučování obecně. Je to důsledkem dosavadní tradice preferující administrativní řízení škol, nedostatečné podpory v této oblasti a také absence některých typů dat potřebných pro řízení kvality výuky.
- Malá cílená podpora žáků, kteří nedosahují potřebných úrovní čtenářské a matematické gramotnosti, jejich učitelů a škol, kde se tito žáci vyskytují ve zvýšené míře.

Dlouhodobým cílem je zvýšit úroveň čtenářské a matematické gramotnosti, zmenšit podíl žáků, kteří nedosahují minimální úrovně čtenářské a matematické gramotnosti, a naopak zvýšit podíl žáků s vysokým stupněm úrovně těchto gramotností. Konečným cílem je u všech skupin žáků zlepšit úroveň gramotností, a tím i jejich šance na úspěch v dalším studiu a pracovním i osobním životě.

Národní plán výuky cizích jazyků

Cílem Národního plánu výuky cizích jazyků je vytvořit odpovídající podmínky pro zvýšení jazykových znalostí a jazykových kompetencí obyvatelstva České republiky v cizích jazycích, aby občané dovedli porozumět a komunikovat i v cizích jazycích. Požadavek, aby každý občan Evropy byl schopen komunikovat kromě mateřského jazyka alespoň ve dvou dalších jazycích, je v oblasti obsahu vzdělávání naplňován postupným vytvářením rámcových vzdělávacích programů pro jednotlivé obory vzdělávání.

Jazykové vzdělávání v českém školství má dlouholetou tradici a má k dispozici velmi kvalitně zpracované metodické postupy, které jsou stále modernizovány a harmonizovány. Volba druhého cizího jazyka se bude odvíjet z podstaty mnohojazyčnosti, tedy dostatečně široké nabídky dalších jazyků (francouzština, ruština, italština, španělština a jiné.)

Nabídka jazykového vzdělávání všem občanům vyžaduje dostatečný počet kvalitních učitelů cizích jazyků. Tento úkol stojí na prvním místě realizace celého plánu. Budou podporovány zahraniční studijní pobyty budoucích učitelů i učitelů všech typů škol.

V této souvislosti je třeba rovněž zmínit velmi účinný nástroj ke zlepšení jazykových znalostí a dovedností žáků, a to výuku některých předmětů (úplně nebo částečně) v cizím jazyce (tzv. **CLIL** – Content and Language Integrated Learning), která umožňuje, aby si žáci obsahem učiva zároveň zlepšovali a osvojovali i kompetence v cizím jazyce.

Národní plán je propojen s akčním plánem.

Struktura akčního plánu pro období 2005-2008:

1. MŠ

- Rané vyučování jako příprava na jeho osvojování
- Potřeba kvalifikovaných pedagogů
- Zvýšit informovanost učitelů a rodičů o raném jazykovém vzdělávání a jeho podmínkách
- Zpracovat metodický portál
- Zařadit AJ do přípravy učitelů MŠ
- RVP – zařazení propedeutiky

2. ZŠ

- Výuka „napříč předměty“
- Zařadit AJ do přípravy učitelů 1. stupně ZŠ
- Vyhlásit dotační program „Program podpory málo vyučovaných cizích jazyků“
- Navýšit hodinové dotace ve výuce
- Podpora zahraničních pobytů

3. *SŠ a VOŠ*
  - Opět navýšit hodinové dotace
  - Podpora pobytů
  - Nové učebnice a jiné materiály pro výuku
4. *Terciární vzdělávání*
  - Posílit rozpočet VŠ určený katedrám cizích jazyků
  - Jazykové studijní programy pro budoucí učitele
  - Zařazení oborových didaktik mezi vědní disciplíny
5. *Další vzdělávání*
  - Tvorba nových výukových programů
  - E-learning
  - „vzdělávací poukázky“
  - Evropské jazykové portfolio
6. *Vzdělávání pedagogických pracovníků*
  - Projekt „Brána jazyků“
7. *Výzkum a inovace*
  - Zavést jazykovou propedeutiku
  - Vytvořit metodický portál cizích jazyků napříč předměty
8. *Další*
  - Ustavit Národní jazykovou radu
  - Čerpat zkušenosti z ostatních zemí EU

Strategie romské integrace do roku 2020

Strategie romské integrace do roku 2020 je střednědobý dokument s celoplošným dopadem, který řeší situaci romské menšiny v ČR. Cílem této strategie je zvrátit do roku 2020 negativní trendy ve vývoji situace Romů v ČR, zejména ve vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení a v oblasti sociální, nastartovat a urychlit pozitivní změny a dosáhnout pokroku při odstraňování neodůvodněných a nepřijatelných rozdílů mezi podstatnou částí Romů a většinovou populací, zajistit účinnou ochranu Romů před diskriminací, bezpečné soužití a povzbudit rozvoj romské kultury a jazyka.

Oblast vzdělávání řeší tato strategie v rámci tematického strategického cíle 5 – Snížení rozdílů ve vzdělání mezi většinovou společností a Romy prostřednictvím zajištění rovného přístupu Romů ke kvalitnímu vzdělávání na všech úrovních.

Lepší vzdělávání Romů, především romských dětí, je konsensuálně považováno za jeden z nejdůležitějších předpokladů úspěšné integrace. Základními problémy v oblasti vzdělanosti zůstávají vzdělanostní propast mezi Romy a většinovou populací, vysoké zastoupení romských dětí ve vzdělávání s nižšími ambicemi, trendy k segregaci romských dětí v základním, předškolním a částečně i středním vzdělávání a malá připravenost romských dětí na školu v důsledku malého zapojení romských dětí do předškolního vzdělávání, ale také nízká úroveň připravenosti pedagogických pracovníků na práci s dětmi pocházejícími z odlišného kulturního zázemí.

Pro dosažení strategického cíle v oblasti vzdělávání romských dětí a žáků byly stanoveny tyto specifické cíle a opatření:

Specifický cíl 1 - Zvýšení přístupu romských dětí ke kvalitnímu předškolnímu vzdělávání a péči

Opatření:

- zajistit dostupnou infrastrukturu pro předškolní vzdělávání dětí v MŠ (včetně infrastruktury pro přípravné vzdělávání pro romské rodiče a děti, nebo jinak znevýhodněné rodiče)
- zajistit odborné vedení, vzdělávání a podporu pro všechny pracovníky školy pro začleňování romských dětí do předškolního vzdělávání
- zvyšovat informovanost romských rodičů o možnostech a přínosech předškolního vzdělávání (spolupracovat s romskými rodiči)
- snížit počet dětí romského původu v systému ústavní a ochranné výchovy

Specifický cíl 2 - Odstranění praxe nesprávného zařazování romských dětí do vzdělávání s nižšími vzdělávacími ambicemi

Opatření:

- naplňovat Plán opatření pro výkon rozsudku D. H. a ostatní vs. Česká republika z roku 2012, který se danou oblastí zabývá

Specifický cíl 3 - Zajištění základních podmínek pro rozvoj inkluze romských žáků v hlavním vzdělávacím proudu a rozvoj inkluzivního vzdělávání

Opatření:

- zajistit odborné vedení, vzdělávání a podporu pro všechny pracovníky školy pro začleňování romských dětí do základního vzdělávání
- zajistit motivační prázdninové programy a aktivity pro romské děti
- sledovat dopady novely školského zákona na rovný přístup ke vzdělání romských žáků
- navrhnout systém efektivní podpory žáků/školy s cílem odstranit segregačně působící finanční bariéry ve veřejném školství
- nadále financovat a rozvíjet dotační programy MŠMT na podporu romské integrace

Specifický cíl 4 - Odstraňování segregace romských dětí ve vzdělávání na všech úrovních

Opatření:

- provést analýzu vzniku škol s vyšším počtem romských dětí
- zamezovat vzniku tzv. segregovaných škol a postupně transformovat tzv. romské školy ve školy inkluzivní

Specifický cíl 5 - Podpora Romů při dosahování sekundárního a terciárního vzdělávání

Opatření:

- zvýšit efektivitu a účelnost dopadu dotačního programu „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol“
- navýšit finanční prostředky na uvedený dotační program na částku 12 mil. Kč od roku 2016
- v rámci OP VVV se zaměřit na výzvy, které podpoří aktivity zaměřené na přechod žáků ze základního vzdělání na střední školy, a také na přechod z prvního na druhý stupeň ZŠ
- zvyšovat dostupnost VŠ vzdělání pro studenty z nízkopříjmových rodin

Specifický cíl 6 - Podpora doplnění vzdělání u dospělých Romů a celoživotní učení

Opatření:

- podporovat vzdělávací aktivity pro dospělé Romy a Romky s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí a funkční gramotnost a jejich lepší provázanost s aktuálními potřebami trhu práce
- podporovat vzdělávací aktivity pro osoby vracející se na pracovní trh po více než pěti letech přerušování práce z důvodu péče o děti či závislé osoby

Splněním uvedených specifických cílů by mělo být dosaženo stanovené vize:

Romské děti dosahují v průměru stejného vzdělání jako děti neromské. Vzdělanostní struktura Romů se přibližuje vzdělanostní struktuře neromské populace. Romské děti již nejsou prezentovány ve vzdělávacích programech s nižšími vzdělávacími ambicemi a jejich potenciál je rozvíjen k dosažení osobního maxima. Nadané romské děti jsou podporovány státem a společností v ambicích po dosažení vyššího vzdělání.

Strategie celoživotního učení ČR

Současné koncepce celoživotního učení:

- Od kolébky do zralého věku – profesní stálá příprava, osobní rozvoj, aktivní občanství, podpora rozvoje společnosti
- Zaměstnanost – jedinec má solidní základní zaměstnání a následné celoživotní učení probíhá na základě potřeby přizpůsobit se současným výrobním procesům a strukturám – osobní rozvoj je chápán jako čistě soukromá věc
- Modernizace společnosti a ekonomiky – zaměřeno na změnu tradičních názorů na rozdělení života na fáze učení – práce – důchod
- Sociální inkluze – zabývá se skupinou, jejíž počáteční vzdělávání a příprava nebyla uspokojivá a adekvátní, je potřeba nápravy, doplnění

Současná vize na podporu celoživotního učení v ČR zdůrazňuje ekonomický, environmentální i sociální aspekt přínosu celoživotního učení. Na základě toho se zaměřuje na podporu:

- Osobního rozvoje
- Sociální soudržnosti a aktivního občanství
- Zaměstnanosti

Hlavní strategické směry Strategie:

- Uznání, přístupnost - vytvoření otevřeného prostoru pro celoživotní učení včetně uznávání výsledků neformálního a informálního učení. Na základě tohoto přijat zákon o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, sestavena národní soustava rekvalifikací.
- Rovný přístup – snaha podporovat dostupnost a rovnost šancí v přístupu ke vzdělávacím příležitostem během celého životního cyklu. Za tímto účelem je třeba rozšířit nabídku vzdělávacích příležitostí, zajistit její rozmanitost a pestrost.
- Funkční gramotnost – snaha jejího rozvoje, včetně rozvoje celoživotních kompetencí k učení.
- Sociální partnerství – je třeba rozvíjet spolupráci se sociálními partnery, podporovat soulad nabídky vzdělávacích příležitostí s potřebami ekonomického, environmentálního a sociálního rozvoje.
- Stimulace poptávky – snaha o vzbuzení zájmu po celoživotním učení u všech cílových skupin
- Kvalita – podporovány a propagovány by měly být kvalitní nabídky vzdělávacích příležitostí, včetně snahy o jejich dostupnost
- Poradenství – je nezbytným předpokladem pro úspěšné fungování kvalitního systému celoživotního učení

Opatření vedoucí k zajištění kvalitního a dostupného dalšího vzdělávání

- Stimulovat jednotlivce i zaměstnavatele k rozšíření účasti na dalším vzdělávání a ke zvýšení investic do dalšího vzdělávání, provázat systémovou a programovou složku finanční podpory dalšího vzdělávání
- Zajistit uznání různých vzdělávacích cest k získání kvalifikace
- Vytvořit podmínky pro sladění nabídky vzdělávání s potřebami trhu práce
- Rozvinout nabídku dalšího vzdělávání podle potřeb klientů a zajistit dostupnost vzdělávacích institucí
- Zvýšit úroveň vzdělávání zaměstnanců podniků tak, aby se stalo účinným faktorem posilování konkurenceschopnosti podniků a profesní flexibility zaměstnanců

- Zvýšit kvalitu dalšího vzdělávání
- Rozvinout informační a poradenský systém pro uživatele dalšího vzdělávání

Národní strategie bezpečnosti silničního provozu

Počet usmrcených zranitelných účastníků silničního provozu je chápán jako jeden z nejzávažnějších problémů bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v ČR. Chodci a cyklisté jsou nejzranitelnějšími účastníky silničního provozu a tvoří 30 % obětí v silničním provozu. Tento podíl se nedaří snižovat, a proto je cíleno na zvýšení ochrany dětí a žáků na pozemních komunikacích, což je jednou z priorit dopravní politiky Ministerstva dopravy ČR, a je jí věnována speciální pozornost, stejně je tomu i u dalších subjektů, včetně nevládních organizací.

Nezastupitelnou roli v této oblasti má škola. Je třeba si uvědomit, že žáci základních škol jsou účastníky silničního provozu a budoucími řidiči, a právě u nich může začít možná náprava chování a návyků celé společnosti, které se mj. odrážejí v chování v silničním provozu. Žáci rovněž dokážou ovlivnit chování svých rodičů. Smrtelná a těžká zranění dětí poznamenávají život celých rodin na několik let či generací. Proto je v základních školách efektivní realizace témat týkajících se prevence bezpečnosti v silničním provozu obzvláště významná. Ministerstvo dopravy zajistilo zahájení kontinuální dopravní výchovy od rodiny po mateřské, základní a střední školy. Došlo také k rozvíjení a podpoře nových forem dopravní výchovy na všech stupních škol v rámci školních vzdělávacích programů. Byly zajištěny mediální kampaně zaměřené na zvýšení ochrany dětí, spojené s vydáním příruček určených pro rodiče dětí, zajištění jejich distribuce do škol a zdravotnických zařízení. V rámci prevence dětských úrazů v dopravě bylo přistoupeno k distribuci materiálů vydaných v minulých letech.

Témata dopravní výchovy jsou v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) zpracována a vzhledem k tomu, že je problematika rozložena do několika vzdělávacích oblastí, může být koncepční příprava výuky pro učitele náročnější, proto je předkládán tento materiál jako vhodná pomůcka pro pedagogy k ucelené a efektivní realizaci dané problematiky. Návrhy cílů, dílčích výstupů a učiva jsou pouze doporučené. Je na každé škole, jak návrh využije pro úpravu svého ŠVP, pro plánování výuky a pro zajištění výsledků vzdělávání.

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020

Strategickým cílem Strategie je nadále rozvíjet a posilovat spolupráci, kompetence a kapacity dotčených subjektů, rozšiřovat pomoc obětem trestných činů, zvyšovat efektivitu přijímaných preventivních opatření a reagovat na nové hrozby a trendy, které se v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku objevují.

Priority:

- usilovat o eliminaci všech forem diskriminace včetně rasismu, xenofobie, náboženské netolerance, mj. prostřednictvím osvěty, vzdělávacích aktivit;
- usilovat o vytváření bezpečného a pozitivního prostředí ve školách prostřednictvím ochrany dětí před všemi formami násilí, šikany a sexuálního zneužívání.

Primární prevence je zaměřena na celou populaci, dospělé i děti. Zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je věnována pozitivnímu ovlivňování příslušných hodnotových měřítek zejména dětí a mládeže. Realizace primární prevence je zejména rolí rodiny a škol, v praxi se jí často věnuje také Policie ČR i jednotlivé obecní policie (nejčastěji právě v prostředí škol).

Oblast kriminality, chování a cíle pachatelů, možnosti ochrany obětí se vlivem změn ve společnosti, změn v právních normách či vlivem nových technologií neustále dynamicky vyvíjejí, mění a přizpůsobují novým podmínkám. Tomu je třeba přizpůsobovat i aktivity a opatření směřující k předcházení negativním dopadům těchto změn, případně nové prostředí využívat ve svůj prospěch (např. nové technologie uplatnitelné v situační prevenci).

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018

Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2013-2018 vychází ze závěrů pravidelných jednání s krajskými školskými koordinátory prevence a metodiky prevence, z dlouhodobých cílů stanovených Strategiemi meziresortních orgánů a ze zkušeností s naplňováním předchozích koncepcí prevence zneužívání návykových látek a dalších rizikových projevů chování u dětí a mládeže.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) má stěžejní roli při uplatňování školní primární prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v České republice. V oblasti protidrogové primární prevence bylo ministerstvo pověřeno financováním a koordinací činností v oblasti primární protidrogové prevence ve školách a školských zařízeních.

Období školního vzdělávání je velmi významné při formování osobnosti mladých lidí a vše, co se v tomto období nepodaří, se jen velmi obtížně napravuje v období dospělosti. Toto je také důvod, proč je oblast prevence rizikových projevů chování u školní populace věnována mimořádná pozornost, a to nejen ze strany ministerstva, ale i všech dalších složek podílejících se na řízení oblasti školství, zvláště pak krajů a obcí.

Hlavní cíl: Prostřednictvím efektivního systému prevence, který funguje na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů, minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže.

Obecný cíl: Jako standardní součást výchovně vzdělávacího procesu v prostředí českých škol je zabezpečovaná kvalifikovanými a kompetentními osobami a institucemi výchova k předcházení, minimalizaci či oddálení rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti a dále pak i motivace k opuštění rizikového chování, pokud již nastalo, a ochrana před dopady rizikového chování, pokud již nastalo ve výrazné formě.

Koncepce (projekt) včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání

Cílovou skupinou, které je včasná péče určena, jsou děti ze sociálně a sociokulturně znevýhodňujícího prostředí. Sociokulturně znevýhodňujícím prostředím rozumíme pro účely tohoto dokumentu takové sociální a kulturní prostředí, které dítěti znesnadňuje zapojení do hlavního vzdělávacího proudu. Včasná péče v oblasti vzdělávání bude poskytována dětem ze sociálně a sociokulturně znevýhodňujícího prostředí a jejich rodinám především v období od tří let života dítěte do zahájení školní docházky. Péče v tomto období bude realizována především formou předškolního vzdělávání a formou podpory kompetencí rodičů k rozvíjení potenciálu dítěte v jeho přirozeném prostředí.

Včasnou péči zde chápeme jako souhrn opatření, která mají za cíl identifikovat možná rizika v rozvoji osobnosti dětí a předcházet hrozícím negativním důsledkům sociokulturního znevýhodnění ve vzdělanostní, morální a sociální kultuře osobnosti vymezené skupiny dětí.

Dokument zdůvodňuje potřeby včasné péče ve vztahu k následné školní úspěšnosti dětí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, jmenuje největší rizika a problémy, ale i příležitosti, které jsou v systému vzdělávání vytvořeny k realizaci včasné péče.

Dokument jmenuje doporučení k zabezpečení podmínek k optimálnímu rozvoji dětí cílové skupiny před nástupem do povinné školní docházky:

- zajistit provázání jednotlivých institucí, které o děti pečují (sociálně-právní ochrana dítěte, příslušná zdravotnická zařízení, pedagogicko-psychologické poradenství), ve sjednoceném systému,
- vedle osvěty a motivace v cílových komunitách je potřebné hledat i nástroje, které vytvoří tlak na rodiče, jejichž dítě zjevně v důsledku sociokulturně znevýhodňujícího prostředí rodiny potřebuje navštěvovat předškolní zařízení,
- programy a opatření v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří působí v předškolním vzdělávání,
- programy a opatření zaměřené na zvýšení počtu dětí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, které budou absolvovat předškolní vzdělávání v mateřských školách nebo v přípravných třídách
- společné programy a opatření resortu školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí a resortu zdravotnictví, které budou působit na rodiče dětí ze sociálně znevýhodňujícího prostředí, aby převzali větší zodpovědnost za rozvoj dětí v období před nástupem do povinné školní docházky a aby se předškolní přípravou dětí seriózně zabývali.
- realizace programů zaměřených na pilotní ověřování projektů včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí. Projekty budou zaměřeny na:
  - vytvoření středisek včasné péče při mateřských školách nebo základních školách zřizujících přípravné ročníky,
  - vytvoření a realizace pobytových kurzů pro rodiče a děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí ve věku od tří let do zahájení školní docházky,
  - vytvoření a realizace prezenčních dlouhodobých kurzů pro rodiče a děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí ve věku od tří let do zahájení školní docházky.

Připravovaná podpora včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání je spojena především se vzděláváním pedagogických pracovníků, zaměřeným na popsání rizika a klíčové problémy, které dosud u pedagogů přetrvávají.

K řešení problémů integrace sociokulturně znevýhodněných je připraven národní rozvojový projekt MINORITY (pracovně Otevřená cesta) s názvem „Zlepšení podmínek vzdělávání žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a minorit v hlavním vzdělávacím proudu“.

Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020

Česká republika nemá dosud zpracovanou národní strategii péče o nadané. Potřeba věnovat se nadaným a talentovaným vedla k tvorbě koncepcí. Dokument navazuje na „Koncepci péče o mimořádně nadané děti a žáky pro období let 2009–2013“.

Nová Koncepce 2014 – 2020 se odlišuje od předchozí koncepce zejména v tom, že se neomezuje pouze na cílovou skupinu (mimořádně) nadaných dětí, žáků a studentů, nýbrž je zaměřena širěji – na podporu identifikace, rozvoje a uplatnění nadání dětí, žáků a studentů (dále jen podpora nadání).

Koncepce 2009 – 2013 byla již realizována, ovšem stále přetrvává značná roztržičnost aktivit jednotlivých subjektů, tj. skutečný systém péče o nadané a mimořádně nadané děti a žáky zatím vytvořen nebyl. Vytvoření systému koordinace je proto klíčovým úkolem nové koncepce na období let 2014 – 2020. Tento úkol přesahuje hranice resortu MŠMT (očekává se spolupráce zejména s NIDV a NÚV). Současně je nová koncepce brána tak, že se neomezuje pouze na cílovou skupinu (mimořádně) nadaných dětí, žáků a studentů, nýbrž je zaměřena širěji – na podporu identifikace, rozvoje a uplatnění nadání dětí, žáků a studentů.

Koncepce 2014-2020 vychází ze Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020, jejíž součástí je i podpora nadaných. Citováno ze Strategie: „budeme podporovat kompenzaci všech typů znevýhodnění a rozvoj všech typů nadání, a to na principu individualizace podpory“ (s. 17) a „rozšiřovat nabídku vzdělávacího poradenství, které bude žákům, včetně žáků nadaných, pomáhat nejen s volbou školy, ale rovněž s volbou vzdělávacích možností v rámci školního a zájmového vzdělávání, s orientací v mimoškolních vzdělávacích příležitostech, zdrojích a službách“. (s. 24)

Oblasti, kterým se Koncepce 2014-2020 bude věnovat:

- podpora dlouhodobé a systematické práce s talentovanými dětmi a mládeží, zahrnuje jak formální, tak zájmové a neformální vzdělávání
- zavedení změn v legislativě (vymezit kategorie nadaný žák a mimořádně nadaný žák, zahrnout nadané do skupiny dětí, žáků a studentů se SVP, zahrnout do typů nadání uvedených ve Vyhlášce „73“ manuální dovednosti, možnost akcelerace žáka v některých předmětech na dvou školách různého stupně: MŠ/ZŠ, ZŠ/SŠ, SŠ/VŠ)
- vytvářet metodiky a speciální materiály pro podporu nadání ve škole i mimo školu, zaměřit se i na práce s nadanými dětmi se zdravotním postižením
- podpora koordinátorů péče o nadané (psychologové, speciální pedagogové, pedagogové, ...), příprava budoucích pedagogů (zavedení oblasti péče o nadané a rozvoj talentu do studijního programu)
- podporovat spolupráci škol se zaměstnavateli a profesními svazy/organizacemi, zapojit do řešení otázek podpory nadání externí experty
- na MŠMT vytvořit pozici koordinátora
- systematicky zapojovat ČR do mezinárodních struktur (zejména CEE-Forum) a projektů, navázat užší spolupráci se Slovenskem
- vytvářet příležitosti pro realizaci výzkumu s nadanými
- vytvořit pracovní skupiny pro oblast soutěží a volnočasových aktivit pro podporu nadání

3.1.3. Charakteristika školství v řešeném území

Pokrytí území předškolními a školními vzdělávacími zařízeními je dostatečné. Školství má dlouholetou tradici především v Novém Bydžově. S výjimkou vysoké školy jsou ve městě zastoupeny všechny stupně škol, od předškolních zařízení, přes základní až po střední školy, ať už s všeobecným, nebo odborným zaměřením, nechybí tu ani vyšší odborná škola. Rozmístění základních škol je ovlivněno poptávkou, která souvisí nejen s velikostí obce, ale také regionální spádovostí škol v rámci sídelního systému.

Základní i mateřské školy ve venkovských sídlech hrají významnou roli při stabilizaci celého osídlení. Přítomnost základní školy, ať už devítileté nebo malotřídky, má pro rozvoj venkovské obce nezastupitelný význam. Její případné nechtěné zrušení sníží atraktivitu obce pro mladé rodiny, pro něž je často neřešitelným problémem zajistit výuku dětí v sousední obci, příp. neblížeším městě. Svoji roli sehrávají venkovské školy i při utváření duchovního a společenského klimatu v obci. Riziko rušení existujících venkovských škol je v souvislosti s racionalizací celého systému školství a stárnutím populace bohužel velmi vysoké. V současnosti je v regionu vyhovující síť mateřských i základních škol. Kapacita ostatních školských zařízení, jejichž zřizovatelem je obec, popř. kraj, je v současné době dostačující, mírný přetlak je patrný pouze v mateř. školách vzhledem k dorůstajícím silným ročníkům. V očekávaném vývoji dalších let je ale předpoklad mírného poklesu počtu předškolních žáků.

V ORP Nový Bydžov je celkem 18 ředitelství škol. Z nich má samostatné ředitelství 7 mateřských škol (z nichž dvě MŠ mají speciální třídy), 3 základní školy, 1 základní škola speciální praktická, jeden dům dětí a mládeže a jedna základní umělecká škola. Sloučená ředitelství má 5 základních a mateřských škol. Celkový počet ředitelství v přidružených obcích ORP Hradec Králové je 10. Samostatné ředitelství má 5 mateřských škol, 3 základní školy, 1 základní škola speciální praktická, jeden dům dětí a mládeže a jedna základní umělecká škola. Sloučené ředitelství má jedna ZŠ a MŠ.

Základních škol v dotčeném území je 14, z toho 6 malotřídních (Měník, Nepolisy, Prasek, Kosičky, Nové Město a Lovčice).

Z uvedených základních škol je u dvou škol zřizovatelem kraj – Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové pracoviště Chlumeck nad Cidlinou, Smetanova 123 a Základní škola, F. Palackého 1240,504 01 Nový Bydžov. V rámci vlastních šetření (petice podepsaná obyvateli regionu) je o zachování škol tohoto typu evidentní zájem, a to nejen ze strany obyvatel regionu, ale i ze strany ostatních institucí (učňovská zařízení, ostatní základní školy atd.). Kapacita obou škol je plně využívána.

U ostatních je zřizovatelem obec. V zájmovém území nejsou žádná soukromá ani církevní školská zařízení. Počet základních a mateřských škol je stabilní, jejich množství se za posledních 10 let neměnilo.

Tabulka 5 - Počty mateřských a základních škol 2015/2016

	Počet	Obec
MŠ	12	2 x Nový Bydžov, Nepolisy, Ohnišťany, Petrovice, Sloupno, Starý Bydžov, 2 x Chlumeck nad Cidlinou, Chudeřice, Kosice, Převýšov
ZŠ	8	3 x Nový Bydžov, Nepolisy, 2 x Chlumeck nad Cidl., Kosičky, Nové Město
MŠ a ZŠ	6	Hlušice, Měník, Prasek, Skřivany, Smidary, Lovčice
<i>Z toho:</i>		
1. stupeň ZŠ	6	Měník, Nepolisy, Prasek, Kosičky, Lovčice, Nové Město
1. a 2. stupeň ZŠ	8	Hlušice, 3 x Nový Bydžov, Skřivany, Smidary, 2 x Chlumeck nad Cidlinou
DDM	2	Nový Bydžov, Chlumeck nad Cidlinou
ZUŠ	2	Nový Bydžov, Chlumeck nad Cidlinou
Počet ředitelství celkem	30	

Zdroj: vlastní šetření

Předškolní vzdělávání

Mateřských škol je v dotčeném území dlouhodobě 18. Samostatné ředitelství je u 12 z nich, ostatní mají ředitelství společné se základní školou v obci. Soukromé ani církevní mateřské školy se na našem území nevyskytují. Kapacita mateřských škol je naplněna, v některých zařízeních nelze pokrýt poptávku po umístění žáků. Tato situace se na základě předpokládaného vývoje sice jeví jako dočasná, ale k úplnému pokrytí poptávky po místech v předškolních zařízeních dojde v poměrně dlouhém časovém horizontu cca 10 let. V oblasti předškolního vzdělávání je tedy třeba dbát o udržení, popř. zkvalitnění sítě mateřských škol. Jako možnost připadá v úvahu finanční podpora k zprovoznění nevyužitých prostor v mateřských školách. Vzhledem k našemu povědomí o regionu lze také uvažovat o možnosti rozšíření některých MŠ o jeslové oddělení, které v současné době není k dispozici ani jedno. Od školního roku 2005/2006 má počet žáků v MŠ vzestupnou tendenci.

Úvazky pedagogů těchto zařízení se také úměrně zvyšují, jejich počet v roce 2005/2006 byl cca 66,3 úvazku, v současnosti je to již 87,87 úvazku.

Tabulka 6 - Počet škol, žáků a úvazky pedagogů MŠ

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úvazky pedagogů	Pedagogové – fyzické os.
2015/2016	18	13	42	1050	87,87	89

Zdroj: Výkaz MŠMT

U všech mateřských škol je zřizovatelem obec. Z uvedeného počtu 42 tříd v předškolních zařízeních jich je 37 běžných a 5 speciálních pro děti s poruchami chování, autismem, logopedickými vadami, zrakovým postižením, alergiemi apod.

Tabulka 7 - Vývoj počtu dětí v MŠ

počet dětí v MŠ ve správním obvodu	počet
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2015	1067
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2020	1100
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2015	1050
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2020	1090

Zdroj: Výkaz MŠMT

Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti MŠ, rozbor investičních a neinvestičních potřeb MŠ včetně jejich součástí

Na základě analýzy investičních potřeb mateřských škol na území regionu Společná CIDLINA byly zjištěny investiční záměry ve výši cca 21mil. Kč.

Částku 9,64 mil. Kč chtějí zástupci mateřských škol investovat do modernizace tříd, školních jídelen a jejich vybavení. Na rekonstrukci dětských hřišť a nákup herních prvků je třeba 8 mil. Kč. Na pořízení tabletů a počítačů jsou shromážděny záměry za 1 mil. Kč, na rekonstrukci tělocvičen taktéž za 1 mil. Kč. Na nákup speciálních pomůcek a vybavení do tříd je třeba částka 640.000,- Kč.

Neinvestiční záměry mateřských škol jsou evidovány ve výši 350 tis. Kč. Z toho částku 200 tis. Kč investují MŠ do finančního ohodnocení rehabilitačního pracovníka, 60 tis. Kč do pořízení kompenzačních pomůcek a 90 tis. Kč na rekonstrukci MŠ.

Základní vzdělávání

Počet pracovníků v uvedených školských zařízeních je stabilní, k mírnému poklesu došlo v období 2008/2009, tento stav byl ale pouze přechodný. Od té doby se počet jak pedagogických, tak nepedagogických pracovníků zvyšuje, a to vlivem stejně stoupající tendence počtu žáků – jak v mateřských, tak základních školách.

Počet běžných tříd v ZŠ měl sice klesající tendenci, v období 2005/2006 bylo v oblasti 114 běžných tříd, od období 2014/2015 se ale počet tříd postupně zvyšuje a vrací se ke svému původnímu počtu. Ve školním roce 2014/2015 je sledovaný počet běžných tříd 106. Počet žáků navštěvujících základní školy má stejnou tendenci, ve školním roce 2005/2006 to bylo 2 538 žáků, v roce 2014/2015 nastal mírný pokles na 2 189 žáků základních škol a úměrně tomu ubývalo i úvazků pedagogů. Ve školním roce 2005/2006 tak bylo v ZŠ 173,9 úvazků pedagogů. V roce 2014/2015 je to 158,6 úvazků pedagogů.

Fungování ostatních pedagogických pracovníků (mezi něž patří asistenti pedagoga, školní psychologové, speciální psychologové, speciální pedagogové a výchovní poradci) je bezesporu stejně tak důležité jako přítomnost pedagogických pracovníků zabývajících se výukou žáků. Jejich důležitost spočívá v zajištění pomoci při studiu žáků nějak znevýhodněných (se zdravotním postižením, sociálním znevýhodněním), podporují nerušený průběh studia bez psychických výkyvů dítěte a spolupracují při výběru budoucího povolání prostřednictvím poradenství v oblasti výběru vhodného středoškolského či učňovského vzdělávání. Prostřednictvím těchto pracovníků dochází k posílení role školy jako otevřeného centra pro smysluplné zapojení všech žáků, rodičů i školských pracovníků do jejího života. Stejně tak hraje škola prostřednictvím ostatních pedagogických pracovníků roli v budoucím provázání základního, učňovského a středního školství s trhem práce.

Tabulka 8 - Počet škol, žáků a učitelů ZŠ

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho pracovníka
2015/2016	14	2325	154,44	15

Zdroj: Výkaz MŠMT

Tabulka 9 - Ostatní pedagogičtí pracovníci ZŠ

Školní rok	počet pracovníků (přepočtený stav)
Školní rok 2015/2016	11,09

Zdroj: Výkaz MŠMT

Průměrný počet absolventů základních škol, kteří docházku ukončili v 9. ročníku, činí v posledních 8 letech, tj. období 2007-2014, cca 274 žáků ročně.

Tabulka 10 - Žáci, kteří ukončili školní docházku – průměr za posledních 8 let (2007-2014)

ročník	počet žáků	přešli do SŠ:	
v 7. ročníku	2	z 5. ročníku	1
v 8. ročníku	14	ze 7. ročníku	21
v 9. ročníku	274		

Zdroj: Výkaz MŠMT

Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti ZŠ, rozbor investičních a neinvestičních potřeb ZŠ včetně jejich součástí

Investiční záměry základních škol na území regionu Společná CIDLINA dosahují částky 145 mil. Kč. Základní školy chtějí investovat částku 59 mil. Kč na pomůcky a vybavení kabinetů k předmětům polytechnického zaměření a částku 58,5 mil. Kč na rekonstrukci, popř. výstavbu tělocvičen a venkovních hřišť. Částku cca 26 mil. Kč potřebují na pořízení výtahů, rekonstrukci a úpravu tříd. Na nákup počítačů a připojení přes wifi síť potřebují částku 848. 000,- Kč.

Neinvestiční záměry základních škol jsou ve výši 1,8 mil. Kč, z toho částku 910.000,- Kč chtějí investovat na pořízení tabletů a interaktivních tabulí vč. vzdělávání pedagogů k práci s tímto zařízením, částku 800 tis. Kč pak na jazykové pobyty žáků. Částku 70 tis. Kč potřebují základní školy na nákup kompenzačních pomůcek a pořízení nábytku pro děti se speciálními potřebami a 45 tis. Kč na pomůcky k vyučování.

Základní umělecké školy shromáždily záměry na své investiční záměry v celkové výši 6,7 mil. Kč, u domů dětí a mládeže činí tato částka 1,23 mil. Kč. U domů dětí a mládeže se jedná o záměry týkající se vybavení pro zájmové kroužky, modernizaci školní zahrady a herních prvků. Základní umělecké školy chtějí investovat do modernizace a rekonstrukce budov, vybavení tříd, do úprav zahrady a pořízení dětského hřiště.

Ostatní – školní družiny a kluby

V období 2007-2014 je ve školních družinách a klubech při základních školách 23 až 26 oddělení družin nebo klubů pro oba stupně školy, které navštěvuje cca 764 žáků. Návštěvnost těchto zařízení je za sledované období bez výrazných výkyvů.

Na konci zjišťovaného období, tj. ve školním roce 2014/2015, bylo ve školních družinách a klubech zaměstnáno 33 interních vychovatelů, 2 externí a 5 ostatních pedagogických pracovníků.

Tabulka 11 - Počet ŠD, klubů, žáků a pedagogů

	Počet tříd	Počet žáků	Počet pedagogů (přep. úvazek)
Školní družina, klub	29	871	19,904

Zdroj: Výkazy MŠMT

Školní jídelny

V ORP Nový Bydžov je při základních a mateřských školách celkem 14 školních jídelen a 13 výdejen obědů. Z celkového počtu 3 440 stravovaných jich je 1 158 z mateřských škol a zbývajících 2 282 ze škol základních (údaje jsou za školní rok 2014/2015). O chod jídelen se stará cca 55 zaměstnanců. Počty stravovacích zařízení pro žáky a zaměstnance v oblasti předškolního a základního vzdělávání jsou dostačující.

Tabulka 12 – Školní jídelny a výdejny (ZŠ i MŠ)

Obec	Školní jídelny	Výdejny	Počet stravovaných žáků
Hlušice	1	1	255
Měník	0	1	60
Nepolisy	1	0	119
Nový Bydžov	3	1	1238
Ohništiny	1	0	28
Petrovice	1	0	43
Prasek	1	1	96
Skřivany	1	1	250
Sloupno	1	0	95
Smidary	1	1	144
Starý Bydžov	0	1	20
Chudeřice	0	1	58
Kosice	0	1	31
Převýšov	0	1	40
Kosičky	0	1	17
Nové Město	0	1	67
Chlumeck n. C.	3	0	813
Lovčice	0	1	66

Zdroj: výkazy MŠMT

Základní umělecké vzdělávání

V zájmovém území jsou dvě základní umělecké školy – ZUŠ Chlumeck n. Cidl. a ZUŠ Nový Bydžov.

Tabulka 13 - ZUŠ 2015/2016

ZUŠ	pracovníci celkem		žáci
	interní učitelé	externí učitelé	
Chlumeck nad Cidlinou	19	7	412
Nový Bydžov	16		455
CELKEM	45	7	867

Zdroj: Výkazy ZUŠ

Tabulka 14 - Vývoj počtu žáků v ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou

Datum	Počet žáků
k 30. 9. 2014	406
k 30. 9. 2015	412

Zdroj: Výkazy ZUŠ

Na ZUŠ v Chlumci nad Cidlinou jsou vyučovány tyto umělecké obory:

- hudební obor (celkem 21 studijních zaměření),
- literárně-dramatický obor,
- výtvarný obor,
- taneční obor.

Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou, rozbor investičních a neinvestičních potřeb:

- limitujícím prvkem je umístění ZUŠ v památkově chráněném objektu (například nedostatek prostorově vhodných učeben pro kolektivní výuku),
- v rámci daných možností je budova postupně opravována tak, aby odpovídala prostorově i technickým vybavením aktuálním požadavkům na výuku uměleckých předmětů,
- průběžné drobné opravy budovy a vybavení školy lze financovat z běžných provozních prostředků,
- rozsáhlejší úpravy, modernizace a doplňování vybavenosti školy je však možné řešit pouze za pomoci financování z vnějších zdrojů – zejména dotací.

Investiční priority – projektové záměry ZUŠ:

- výměna topení (současný systém vytápění akumulacími kamny je extrémně energeticky, provozně i ekonomicky nevýhodný, navíc za hranicí životnosti),
- revitalizace prostoru – dvora - vedle školy (úpravy a vybavení pro možnost čekání rodičů na děti, event. dětí na rodiče a pořádání žákovských vystoupení, tzn. dispoziční úpravy, pořízení laviček, židlí, stolů, částečné lehké zastřešení),
- vybavení učebny výtvarného oboru pro výuku počítačové grafiky (počítače, monitory, SW).

Tabulka 15 - Vývoj počtu žáků v ZUŠ Nový Bydžov

Datum	Počet žáků
k 30. 9. 2014	448
k 30. 9. 2015	455

Zdroj: Výkazy ZUŠ

Na ZUŠ v Novém Bydžově jsou vyučovány tyto umělecké obory:

- hudební obor,
- výtvarný obor,
- literárně – dramatický obor,
- taneční obor.

Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti ZUŠ Nový Bydžov, rozbor investičních a neinvestičních potřeb:

- budova školy je v dobrém technickém stavu,
- interiéry pravidelně udržované, běžným denním provozem opotřebované,
- učebny (mimo jedné) jsou vybaveny PC technikou, nábytkem, vyučovacími pomůckami, hudebními nástroji,
- topení je plynové, tři roky po rekonstrukci,

- největší problém je s prostorem, pro 4 obory (hlavně v případě tanečního a výtvarného) by byla potřeba prostory, kde by se dalo standardně vyučovat,
- velké finanční náklady přináší modernizace nástrojového vybavení, hlavně klavíry a pianina.

Investiční priority – projektové záměry ZUŠ:

- půdní vestavba k rozšíření kapacity školy,
- rekonstrukce sklepních prostor k rozšíření kapacity školy,
- pořízení buňky na školní zahradu na výuku bicích a vybavení,
- akustické úpravy třídy,
- pořízení klavíru k výuce,
- rekonstrukce osvětlení celé budovy ZUŠ.

Neformální a zájmové vzdělávání

V zájmovém území jsou dvě střediska volného času – Dům dětí a mládeže v Chlumci nad Cidlinou a v Novém Bydžově. Dům dětí a mládeže v Chlumci nad Cidlinou nabízí zájemcům uplatnění ve 34 zájmových útvarech (kroužcích). V současnosti navštěvuje zájmové kroužky cca 608 zájemců. Dům dětí a mládeže Nový Bydžov nabízí zájemcům uplatnění v 68 zájmových útvarech a využívá je 992 dětí a žáků.

Tabulka 16 - Střediska volného času

DDM	pracovníci celkem		žáci	Počet zájmových útvarů
	interní učitelé	externí učitelé		
Chlumec nad Cidlinou	3	32	608	34
Nový Bydžov	3	60	992	68
CELKEM	6	92	1600	102

Zdroj: Výkazy DDM

Na území Společné CIDLINY je celkem 206 registrovaných neziskových organizací. Tyto organizace podporují především volnočasovou činnost obyvatel, kulturní, sportovní a společenské akce. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že „hasiči“ a „sokolové“ jsou v každé obci. Poměrně početně jsou zastoupeny spolky myslivců, chovatelů a zahrádkářů. V tomto území je zvláště rozšířen chov koní. Část neziskových organizací se prioritně zaměřuje pouze na děti nebo mládež - téměř všechny spolky mají ve své náplni aktivity pro děti. V zařazení „ostatní neziskové organizace“ se jedná především o ženské spolky, církve, různá občanská sdružení jako doplňující aktivita k veřejné správě a další zájmové spolky (modelářské, kynologické, taneční apod.)

Tabulka 17 - Registrované NNO v regionu MAS Společná CIDLINA v roce 2011 dle tematického zaměření

Aktivity NNO	Hasiči	Sport	Myslivost	Děti a mládež	Chovatelé a zahrádkáři	Sociální služby	Kultura	Ostatní
Počet	46	50	21	6	19	4	7	53

Zdroj: Databáze Společné CIDLINY

Financování aktivit neformálního a zájmového vzdělávání prostřednictvím NNO pochází z větší části z veřejných prostředků. V neziskovém sektoru pracují lidé, kteří mají o danou problematiku zájem, a nestojí za ním soukromý či politický prospěch. Především na venkově je podpora neziskového sektoru velmi silná. Každý občan svou dobrovolností může přispět k udržitelnému rozvoji daného území. Sdružování se v jakékoliv neziskové organizaci přispívá k občanské sounáležitosti místních obyvatel.

3.1.4. Zajištění dopravní dostupnosti škol v území

Systém dopravních komunikací v regionu je tvořen relativně hustou sítí zahrnující silnice II. a III. třídy a místní komunikace. Dopravní dostupnost mateřských a základních škol v území je tedy dostatečně zajištěna. Území regionu Společná CIDLINA zahrnuje 15 mateřských a základních škol a 1 základní školu praktickou a oblast přidružených obcí Chlumce nad Cidlinou na území ORP Hradec Králové 9 mateřských škol a základních škol a 1 základní školu praktickou. Z většiny obcí regionu Společná CIDLINA je dojezdová vzdálenost do mateřské či základní školy cca 10 km. Vzhledem k dostatečné nabídce zřizovaných škol mají rodiče možnost výběru mateřské a základní školy.

3.1.5. Sociální situace

3.1.5.1 Sociálně patologické jevy

Na základních školách prvního stupně na území regionu Společná CIDLINA působí školní metodik prevence. Školní vzdělávací programy obsahují prvky prevence sociálně patologických jevů, které jsou žákům zprostředkovány během celého školního roku v rámci vyučování. Dále také v družinách nebo při organizovaných aktivitách, a to formou besed a přednášek, které upevňují posilování kladných vztahů mezi spolužáky.

Minimální preventivní programy na základních školách prvního stupně řeší:

- témata šikanování dětí ve školách,
- rizikové chování u dětí.

V případě potřeby spolupracují pedagogové s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem nebo sociálním oddělením na MěÚ Nový Bydžov, popř. na Magistrátu města Hradec Králové.

Tabulka 18 - Počet výskytu rizikového chování ZŠ I. stupně - 2014/2015

Rizikové chování počet	Rizikové chování počet
Drogová závislost	0
Alkohol	0
Kouření	0
Kriminalita a delikvence	0
Virtuální drogy (počítač, televize, video)	0
Patologické hráčství (gambling)	0
Záškoláctví	0
Šikanování (včetně kyberšikany)	0
Vandalismus	0
Násilné chování	0
Xenofobie	0
Rasismus	0

Zdroj: data MPSV

Na základních školách druhého stupně zpravidla působí školní metodik prevence, školní psycholog a výchovný poradce či speciální pedagog, kteří se sociálně patologickými jevy zabývají. Do sociálně patologických jevů jsou zahrnovány všechny jevy, které jsou definovány jako nežádoucí a porušují morální, sociální a právní normy společnosti. Děti mají možnost tyto specialisty vyhledat nebo jim je spolupráce s nimi doporučena. Probíhá i spolupráce těchto odborníků s rodiči či jinými členy rodiny. Každá škola má stanoveno, jak sociálně patologické jevy minimalizovat, a vytváří minimální preventivní programy.

Základní školy se snaží o zapojení dětí do kroužků a o smysluplné trávení hodin po škole ve volném čase. Spolupracují se školní družinou, domem dětí a mládeže a základní uměleckou školou (pokud se v místě školy nachází).

Na školách se průběžně sledují a vyhodnocují situace z hlediska rizik výskytu sociálně patologických jevů. Prevence rizikového chování je realizována ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem, a to formou individuálních setkání či besedy.

Setkání se zabývají těmito tématy sociálně patologických jevů:

- z oblasti prevence šikany,
- zneužívání alkoholu a drog,
- jiným rizikovým chováním.

V případě potřeby mají žáci možnost využít schránek důvěry, které jsou v základních školách umístěny. Kázeňské problémy jsou řešeny ve spolupráci s výchovným poradcem a pedagogy, závažnější prohřešky ve spolupráci s výchovnou komisí či sociálním oddělením místně příslušných úřadů či Magistrátu města Hradec Králové.

Tabulka 19 - Počet výskytu rizikového chování ZŠ II. stupně - 2014/2015

Rizikové chování počet	Rizikové chování počet
Drogová závislost	0
Alkohol	0
Kouření	0
Kriminalita a delikvence	0
Virtuální drogy (počítač, televize, video)	0
Patologické hráčství (gambling)	0
Záškoláctví	4
Šikanování (včetně kyberšikany)	4
Vandalismus	0
Násilné chování	1
Xenofobie	0
Rasismus	1

Zdroj: data MPSV

3.1.5.2 Výskyt sociálně vyloučené lokality

Na základě Analýzy sociálně vyloučených lokalit na území ČR z roku 2015 byly definovány dvě vyloučené lokality v regionu Společná CIDLINA – obě v Novém Bydžově. Město má problémové lokality, kde se koncentrují lidé, u nichž lze identifikovat znaky spojené se sociálním vyloučením, zmapovány. Tato místa jsou okolními obyvateli negativně označována „špatná adresa“ a „problémové místo“. Jsou tím myšleni občané, kteří mají ztížený přístup k institucím a službám, jsou vyloučeni ze společenských sítí a nemají dostatek vertikálních kontaktů mimo sociálně vyloučenou lokalitou.

Město Nový Bydžov vyvíjí aktivity, prostřednictvím kterých s obyvateli ze sociálně vyloučených lokalit spolupracuje. Jedná se především o terénní sociální práci a činnost nízkoprahového zařízení pro děti a mládež.

Výrazná romská komunita je v Novém Bydžově, Skřivanech a Chlumci nad Cidlinou.

3.1.5.3 Sociální a další služby zaměřené na děti, mládež a rodiče poskytované v regionu

(nízkoprahové kluby, odpolední kluby, rodinná centra, mateřská centra atd.)

Tabulka 20 - Další sociální služby na území ORP Nový Bydžov

	Mateřské centrum	Rodinné centrum	Chráněné bydlení	Odpolední kluby	Nízkoprahové zařízení	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Chlumec n. C.	0	0	1	0	0	0
Nový Bydžov	0	0	0	0	2	1
Skřivany	0	0	1	0	0	0
Celkem	0	0	2	0	2	1

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka 21 – Druhy sociálních služeb dle poskytovatele

Poskytovatel	Druh služby	Kapacita	Cílová skupina
Duha o.p.s. Nový Bydžov	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	20 klientů v jednom okamžiku	Děti a mládež ze sociálně znevýhodněného prostředí
Domov V Podzámčí Chlumec nad Cidlinou	Chráněné bydlení	8 lůžek	Osoby se zdravotním postižením
Domov V Podzámčí Chlumec nad Cidlinou	Odlehčovací služby	5 lůžek	Senioři a osoby se zdravotním postižením
Domov sociálních služeb Skřivany	Chráněné bydlení	4 lůžka	Osoby se zdravotním postižením
Město Nový Bydžov	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	18 intervencí denně	Děti a mládež ze sociálně znevýhodněného prostředí a jejich rodiny

Zdroj: vlastní šetření

Tabulka 22 – Druhy sociální pomoci dle typu

Typ sociální pomoci	Umístění	Cílová skupina
Krizový byt	Nový Bydžov	Oběti domácího násilí
Domy s pečovatelskou službou	Nový Bydžov, Chlumec n. C., Smidary, Skřivany	Senioři a osoby se zdravotním postižením
Asistenti prevence kriminality	Nový Bydžov	Romové
Veřejná služba	Nový Bydžov, Chlumec n. C.	Dlouhodobě nezaměstnaní
Veřejně prospěšné práce	Nový Bydžov, Chlumec n. C., Smidary, Skřivany, Starý Bydžov, Vinary, Měník, Nepolisy	Dlouhodobě nezaměstnaní
Sociální poradenství	Nový Bydžov, Chlumec n. C.	Zájemci o sociální služby, osoby v krizi apod.

Zdroj: vlastní šetření

3.1.6. Návaznost na dokončené základní vzdělávání

Na území regionu Společná CIDLINA jsou pro žáky s ukončeným základním vzděláním zřizovány tři střední školy. Jejich zřizovatelem je Královehradecký kraj. Tyto školy se nacházejí na území ORP Nový Bydžov. Jedná se o Gymnázium, Komenského 77, Nový Bydžov, Střední škola technická a řemeslná, Dr. M. Tyrše 112, Nový Bydžov a Vyšší odborná škola a střední odborná škola, Jana Maláta 1869, Nový Bydžov.

Gymnázium Nový Bydžov organizuje studium ve čtyřletém a šestiletém cyklu. Zaměření všech tříd je všeobecné s možností diferenciací v posledních dvou letech studia výběrem volitelných seminářů a cvičení. Střední škola technická a řemeslná nabízí studijní obory technického a gastro-potravinářského zaměření, které jsou zakončené maturitní zkouškou nebo výučním listem. Technické obory zakončené maturitní zkouškou jsou technik silniční dopravy a operátor silniční dopravy, obory zakončené výučním listem jsou diagnostik motor. vozidel, elektrikář, opravář zemědělské techniky, řidič nákladní a osobní dopravy. Gastro- potravinářské obory zakončené výučním listem jsou cukrář, řezník - uzenář, kuchař – číšník. Nástavbové studium nabízí obory specialista obchodu a služeb, dopravní technika, dopravní a letecká technika a operátor zemědělské techniky. Vyšší odborná škola a střední odborná škola, Nový Bydžov nabízí dva studijní maturitní obory. Jedná se o obor obchodní akademie a ekonomika a podnikání.

Na území regionu Společná CIDLINA nacházejí uplatnění na trhu práce především absolventi ekonomických oborů. Jedná se o obory širokého spektra ekonomických, obchodně podnikatelských, administrativních a organizačních činností ve všech typech organizací či podniků. Střední škola tohoto zaměření připravuje žáky pro úspěšnou pracovní činnost v bankách, pojišťovnách, finančních a pracovních úřadech a na ekonomických úsecích ve výrobní sféře. Absolventi nemají možnost pracovat jako top manageři. Jedná se o pozice, které nejsou pro absolventy středních škol. Obtížněji nacházejí absolventi středních škol uplatnění v těžkém průmyslu z důvodu jeho nerozvinutí. Jeho rozvoj se odvíjel od zpracování místních surovin (cihelna, mlékárna). Vyšší uplatnění nacházejí v zemědělských oborech z důvodu zaměření území regionu Společná CIDLINA tradičně na zemědělskou výrobu. Na okraji města Nový Bydžov se pomalu rozrůstají firmy, které nabízejí pracovní místa pro větší počet absolventů. Jedná se o pozice pro absolventy odborných učilišť, ale i pro absolventy ekonomických oborů. Významné uplatnění mohou mít i v podnikatelské sféře, která nabízí uplatnění v oblasti stavebnictví, zpracovatelském průmyslu a velkoobchodě i maloobchodě.

4. Vyhodnocení dotazníkového šetření pro žáky 8. a 9. tříd základních škol

Dotazník byl zaměřen na zjišťování informací od žáků 8. a 9. tříd základních škol regionu Společná CIDLINA a žákům byl předán v dubnu 2017. Otázky byly zaměřeny na výběr střední školy a okolnosti, které volbu ovlivňují. Dotazník byl anonymní.

Dotazník byl distribuován za podpory vedení škol. Vyplněn byl celkem 279 žáky.

Z celkového počtu žáků odpovídalo 129 dívek a 150 chlapců. Z 8. tříd je 144 žáků a z 9. tříd 135 žáků. 255 žáků o výběru střední školy přemýšlí.

Obrázek 3 - Kdo s žáky mluví o výběru střední školy

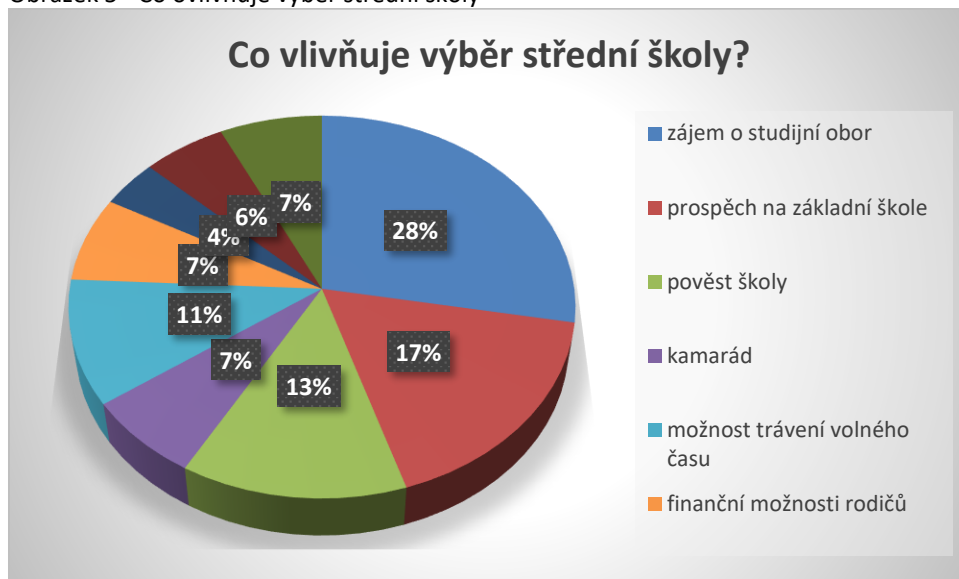
Na otázku, zda si žáci budou vybírat školu blízko svého bydliště, odpovědělo 57 žáků NE a 168 ANO. Důvod výběru školy ve svém bydlišti ukazuje následující graf.

Obrázek 4 - Důvod výběru střední školy v místě

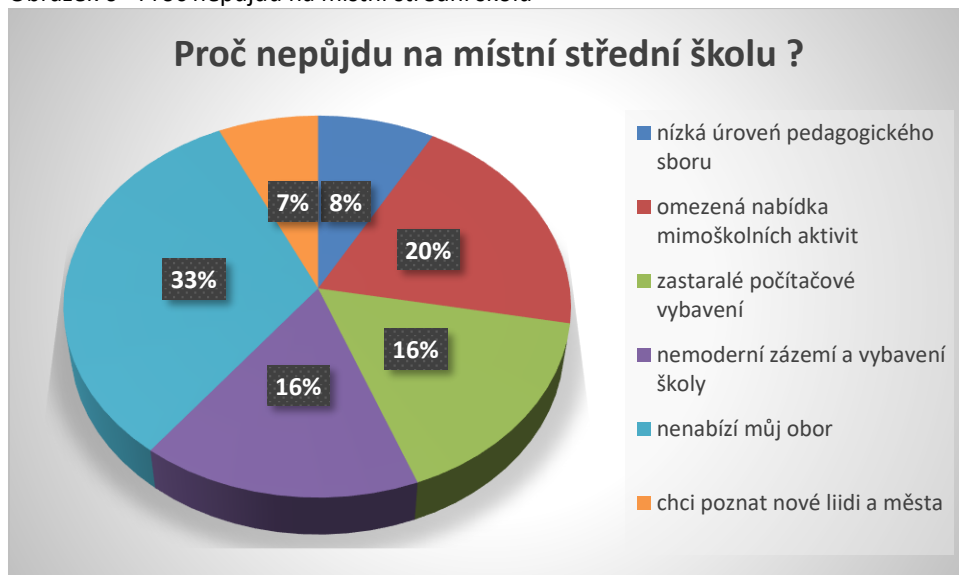
Výběr střední školy ovlivňuje mnoho okolností. Mezi největší vliv podle výsledků dotazníkové šetření patří zájem o studijní obor a prospěch na základní škole.

Obrázek 5 - Co ovlivňuje výběr střední školy

Od žáků jsme také zjišťovali informaci, zda mají přehled o místních školách, zda všechny znají a zajímají se o ně. 75 žáků odpovědělo, že zná střední školy, někteří z nich je dokázali všechny správně pojmenovat. 59 žáků střední školy nezná a nemá o nich přehled. Tyto školy mají u 15 žáků špatnou pověst, u 19 dobrou a 100 žáků o tom nemluví. 80 žáků odpovědělo, že nepodává přihlášku na některou z místních středních škol a vedou je k tomu níže specifikované důvody.

Obrázek 6 - Proč nepůjdu na místní střední školu

5. Vyhodnocení dotazníkového šetření pro rodiče dětí a žáků mateřských a základních škol

Dotazníková akce pro rodiče dětí a žáků na území regionu Společná CIDLINA se uskutečnila v měsíci únoru a březnu roku 2017 a týkala se předškolního a základního vzdělávání. Do dotazníkového šetření bylo zahrnuto celkem 26 školských zařízení. Webové stránky s dotazníkem navštívilo 758 návštěvníků, kompletní odpovědi předalo 200 návštěvníků (tj. přibližně 1/4). Přibližně polovina respondentů vyplnila dotazník v intervalu 2 – 5 minut, což svědčí o malé pozornosti k dotčené problematice. Velká část odpovědí má pouze obecný charakter dle toho, jak rodič vnímá příslušné školní zařízení bez vazby na skutkovou podstatu. Přibližně 20 respondentů se skutečně zamyslelo nad úrovní předškolního a základního vzdělávání a dotazník vyplňovalo více než 60 minut.

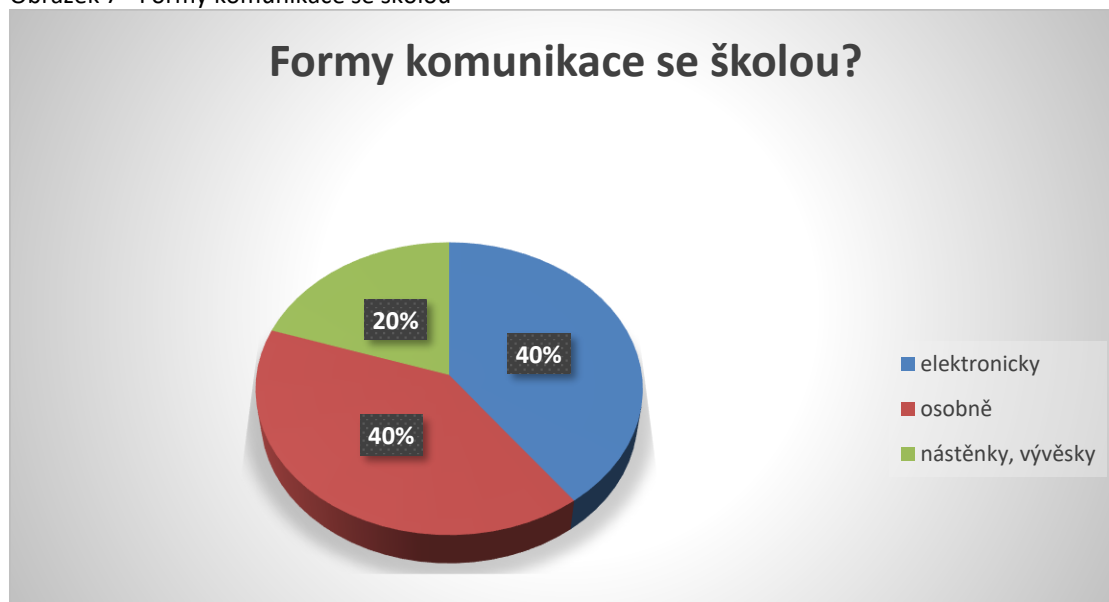
Z výše uvedených limitujících faktorů nelze výsledky dotazníkové akce kladně či záporně přeceňovat.

Celkem bylo položeno 12 otázek. U otázek souhrnného charakteru, kde není dán výčet odpovědí, je široká škála odpovědí, které lze jen velmi obtížně soustředit do jednotlivých okruhů.

Jakou formou s vámi škola komunikuje?

Celkem bylo 196 odpovědí. Z odpovědí lze odvodit, že přibližně 40 % rodičů komunikuje se školou elektronickým způsobem (www stránky školy, e-mailem) a stejně velká část klasickým verbálním způsobem (osobně, telefonicky). Zbývající část rodičů prostřednictvím nástěnky a vývěsky (jedná se ale pouze o získání informace – jednostranná komunikace) a zbytek různými dalšími způsoby. Tento zbytek však není z hlediska četnosti důležitý.

Obrázek 7 - Formy komunikace se školou

Jsou informace ze strany školy aktuální a dostačující?

Podstatná část – 85% odpovědí - uvádí, že nemá žádný problém s kvalitou a rozsahem poskytovaných informací ze strany školského zařízení.

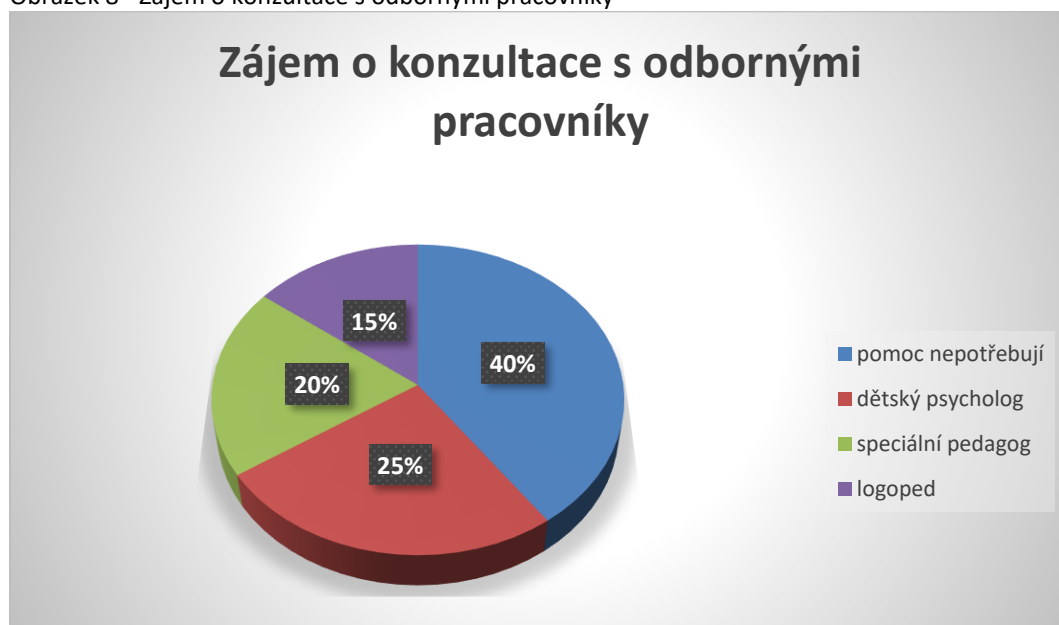
Máte zájem o jiné formy komunikace se školou?

Celkem bylo 189 odpovědí. Téměř 70% odpovědí preferuje individuální přístup – individuální konzultace nebo neformální setkávání v rámci třídy. Zbýlých 30% preferuje skupinové konzultace (klasické třídní schůzky) a jiné způsoby. Při rozboru odpovědí „jiné“ lze dojít k závěru, že tato část rodičů nemá zájem o žádnou komunikaci se školou. Rodiče nechtějí eventuální problémy svých žáků řešit před širším kolektivem.

Využijete případné konzultace na vaší škole s: (odbornými pracovníky)?

Celkem bylo 192 odpovědí. Téměř 40% odpovědí uvádí, že odbornou pomoc poskytnutou školským zařízením pro svoje dítě nepotřebují. Přibližně ¼ odpovědí se týká vyhledání pomoci dětského psychologa, 1/5 speciálního pedagoga a 15% klinického logopeda. Rodiče zřejmě chtějí řešit eventuální problémy svého dítěte individuálně.

Obrázek 8 - Zájem o konzultace s odbornými pracovníky

Máte zájem o přednášky nebo besedy týkající se výchovných či jiných témat?

Celkem bylo 195 odpovědí. Odpovědi jsou více méně vyrovnané. Celkem 56 % odpovědí nemá zájem o přednášky či besedy, zbytek tento zájem má. Odpovědi jsou v určité korelaci s otázkou 2.4 týkající se využití případné konzultace s odbornými pracovníky (40 % respondentů nemá zájem o odbornou pomoc). Svědčí to o nepříliš velkém zájmu rodičů se vzdělávat v oblasti výchovy dítěte.

Vypište, jaká témata přednášek či besed by vás zaujala?

Celkem bylo pouze 68 odpovědí, převážná část respondentů na otázku neodpověděla. Z celé škály velmi různorodých odpovědí lze vytipovat následující témata:

- Drogová problematika
- Puberta
- Rozvoj dítěte, výchova, motivace
- Prevence psychopatologických jevů, výchovné problémy

Jako důvod nezájmu je uváděna časová vytíženost rodičů.

Preferujete tyto přednášky či besedy (budova školy, místo bydliště, jiné město)

Celkem bylo 191 odpovědí. Celkem 2/3 odpovědí preferuje přednášky či besedy v budově školy, 1/5 odpovědí upřednostňuje místo bydliště. V uvedených odpovědích není příliš velká vazba na otázku 2.5 – Máte zájem o přednášky nebo besedy, kde 56 % odpovědí bylo negativních. U této otázky je negativních odpovědí pouze 7%. Přitom jak na otázku 2.5, tak i na tuto je stejné množství odpovědí.

Obrázek 9 - Zájem o místo konání přednášek nebo besed

Vyhovuje vám vybavení a zařízení školy či školky?

Jednoznačná většina – více než 4/5 odpovědí - uvádí, že vybavení škol je vyhovující. Vzhledem ke skutečnosti, že se stále hovoří o podfinancování regionálního školství, je kladné vyjádření rodičů překvapivé. Otázkou však je, zda-li se rodiče zajímají o materiální vybavení školských zařízení.

Jste spokojeni s organizací školní družiny/školního klubu a kroužky?

Celkem 1/3 odpovědí uvádí, že dítě do školní družiny či klubu nedochází. Zbývající odpovědi jsou jednoznačně kladné, názor na vybavení školní družiny koresponduje s odpovědí na předcházející otázku.

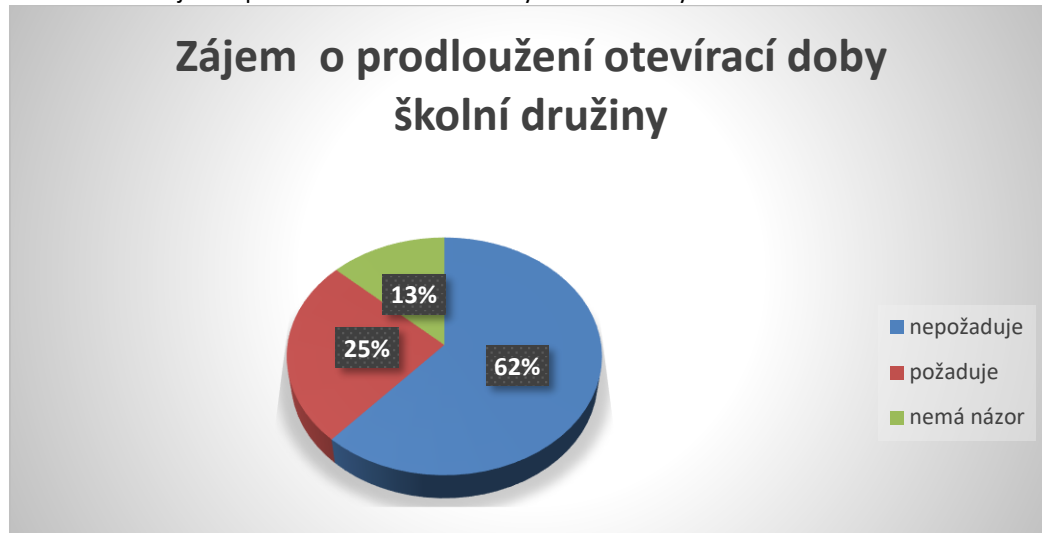
Obrázek 10 - Spokojenost s organizací školní družiny

Máte zájem o prodloužení školní družiny či klubu do 18 hodin?

Převážná část odpovědí nepožaduje prodloužení provozní doby, pouze ¼ odpovědí uvádí, že prodloužení otevírací doby by bylo vhodné. Se současnou otevírací dobou není problém. Bylo by vhodné zvážit individuální přístup k rodičům, kteří pracují ve vzdálenějších lokalitách.

Obrázek 11 - Zájem o prodloužení otevírací doby školní družiny

Jaké další aktivity ze strany školy byste uvítali?

Na tuto otázku je pouze 76 odpovědí, rodiče nemají příliš velký zájem na rozšíření školních aktivit. Odpovědí je celá škála a lze je rozdělit do následujících okruhů:

- Rozšíření sportovních aktivit (sportovní dny, sportovní kroužky, plavání)
- Širší nabídka kroužků (šachový, kulturní, přírodovědný)
- Volnější režim o přestávkách, dřívější otevření školy ve vazbě na přijíždějící žáky

Značná část odpovědí vyjadřuje spokojenost s dosavadním rozsahem, nesmíme však zapomenout že u této otázky je málo odpovědí, převážná část rodičů nemá vlastní názor, jakým způsobem zlepšit výuku.

Máte návrhy či připomínky ke vzdělávání vašeho dítěte?

U této otázky je nepatrně větší množství odpovědí – celkem 85, což je ale méně než polovina ze všech odpovědí. Opět převládá široká škála názorů, které jde zhruba rozklíčovat do následujících okruhů:

- Více zapojit interaktivní pomůcky do vyučovacích hodin, nezanedbávat hodiny TV na úkor ostatních předmětů, větší zapojení nových metod vyučování
- Proškolení samotných učitelů
- Více sportovních kroužků
- Stížnosti na konkrétní školní zařízení MŠ Beruška v Chlumci nad Cidlinou

Okruhy návrhů, námětů zhruba odpovídají odpovědím na předcházející otázku.

Z dotazníkové akce vyplývá, že u rodičů převažuje kladné hodnocení úrovně předškolního a základního vzdělávání. Rodiče jsou spokojeni, jak s nimi školské zařízení komunikuje, tak i s jeho materiálním vybavením. Problémy svých dětí jak pedagogické, tak i výchovné chtějí řešit individuálně. Rodiče požadují pro svoje děti více sportovních aktivit a doplňujících kroužků vzdělávacího charakteru. Některým rodičům vadí, že výuka TV je podceňována.

Méně než ½ rodičů uvádí, že žádnou odbornou pomoc při výchově svého dítěte nepotřebují. Rodiče mají i zájem o přednášky či besedy týkající se výchovných či jiných témat nejlépe v budově školy, ale o konkrétním tématu nemají příliš jasnou představu.

Rodiče nemají ani žádné masivní požadavky ke vzdělávacímu procesu, objevují se ty samé názory jako v předcházejících odpovědích (sportovní aktivity, zapojení interaktivních pomůcek do výchovy, ale i proškolení samotných pedagogů).

6. Vyhodnocení dotazníkového šetření pro mateřské školy

Počet vyplněných dotazníků na území ORP Nový Bydžov

Dotazníkového šetření se účastnilo celkem 12 právnických osob vykonávajících činnost MŠ, jedna mateřská škola zvolila možnost neúčastnit se dotazníkového šetření.

Pořadí hlavních oblastí podporovaných z OP VVV dle potřeb škol

Z dotazníkového šetření vyplývá, že mateřské školy mají největší potřebu rozvíjet dané oblasti v tomto pořadí (nejdůležitější – 1, nejméně důležité – 6):

1. **Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení**
2. **Podpora polytechnického vzdělávání**
3. **Podpora rozvoje matematické pregramotnosti**
4. **Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti**
5. **Podpora inkluzivního / společného vzdělávání**
6. **Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí**

Při porovnání s hodnocením aktuálního stavu v rámci České republiky vyplývá, že pořadí největších potřeb v hlavních oblastech podpory je shodné jak v rámci kraje, tak ve všech oblastech České republiky.

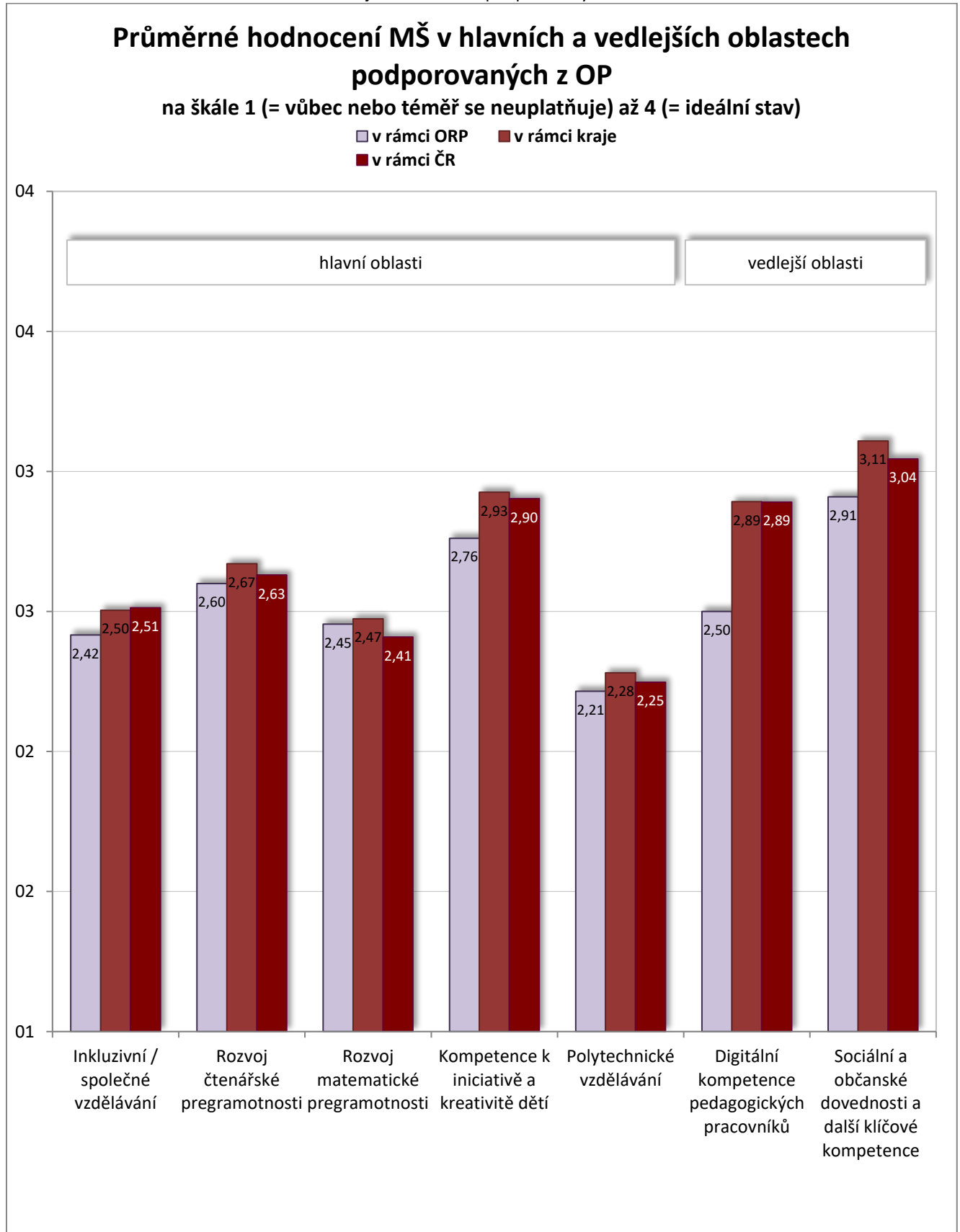
Pořadí dalších oblastí podporovaných z OP VVV

1. **ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)**
2. **Jazykové vzdělávání**
3. **Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence**

Tyto oblasti jsou ve shodě v rámci ORP, kraje a ČR.

Obrázek 12 - Hodnocení MŠ v hlavních a vedlejších oblastech podporovaných z OP

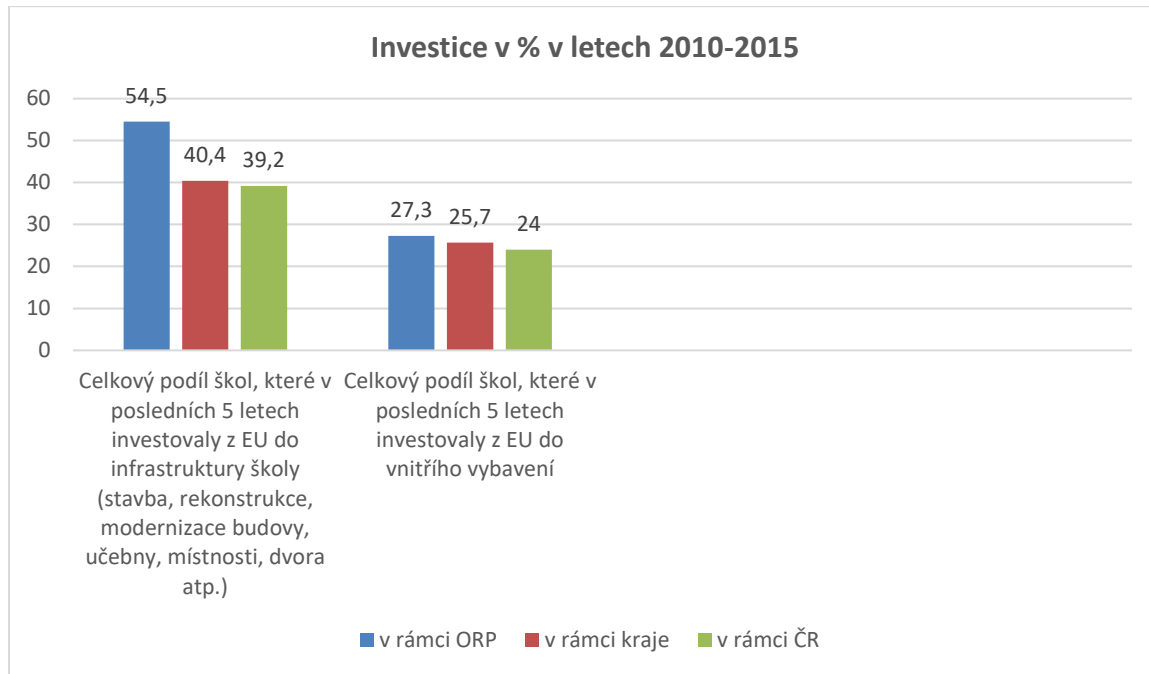

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Rozvoj infrastruktury mateřských škol

Jedná se o procentuální počty MŠ v ORP/kraji/republice k celkovému počtu MŠ v ORP/kraji/republice, které vyplnily dotazník.

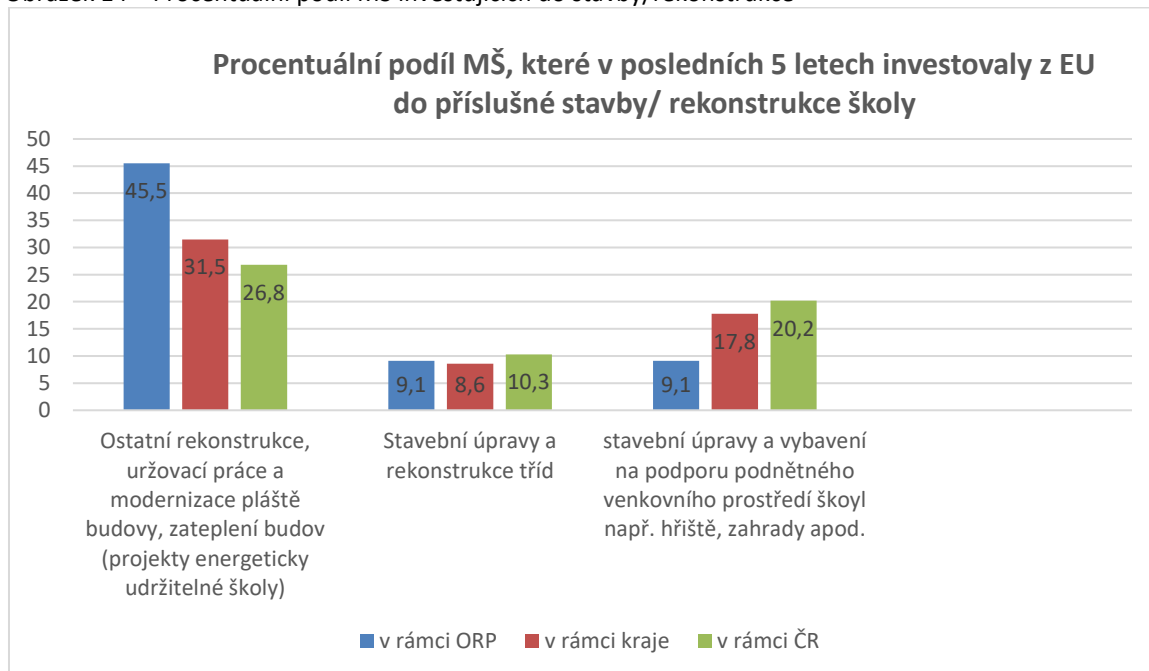
Obrázek 13 – Investice v % v letech 2010-2015

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Stavby a rekonstrukce

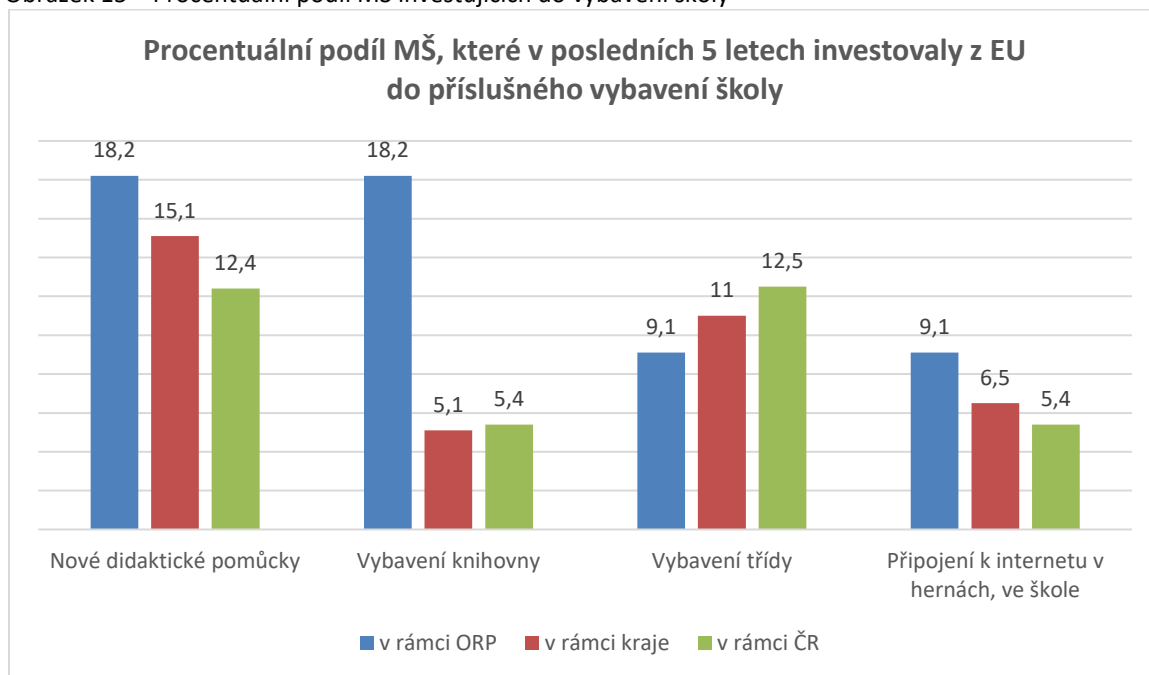
Obrázek 14 – Procentuální podíl MŠ investujících do stavby/rekonstrukce

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Vybavení

Obrázek 15 – Procentuální podíl MŠ investujících do vybavení školy

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Podpora polytechnického vzdělávání v mateřských školách

Dle hodnocení aktuálního stavu vyplývá, že se školy nyní nacházejí ve fázi, kdy vůbec nebo téměř nespolupracují s jinými MŠ nebo ZŠ v oblasti polytechniky na území ORP, data jsou velmi podobná jak v rámci kraje, tak v rámci ČR.

Vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru disponuje 81,8 % z dotázaných škol. Přes 70 % dotázaných škol využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání. 63,6 % učitelů MŠ rozvíjí své znalosti v dané oblasti, podporuje samostatnou práci dětí a individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o polytechniku. Pro období 2016-2018 plánuje 27 % dotázaných zlepšení v uvedených oblastech polytechnického vzdělávání.

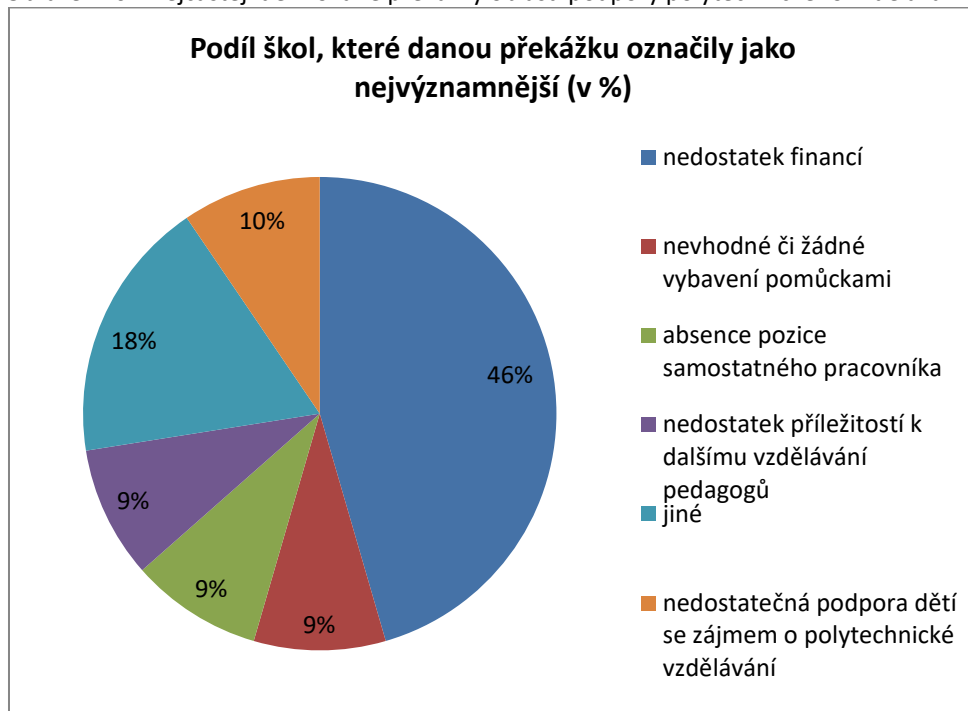
V letech 2019-2020 plánuje 45,5 % škol zlepšení aktivní spolupráce s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky.

Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Jako nejčastější překážky v této oblasti byly uváděny v 63,6 % nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání, v 45,5 % absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání a na třetím místě se shodnými 36,4 % nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.) a nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechniky. Tyto uváděné překážky byly zvoleny ve stejném pořadí, jak v rámci ORP, tak v rámci kraje a ČR.

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Obrázek 16 - Nejčastěji definované překážky oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Rozvoj matematické pregramotnosti v mateřských školách

Z hodnocení aktuálního stavu škol vyplývá, že se nyní nacházejí v rozvíjející se oblasti ve využívání interaktivních metod a pomůcek v oblasti matematické pregramotnosti.

Z dotázaných mateřských škol disponuje 81,8 % dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické pregramotnosti. Zlepšení v období 2019-2020 v dané oblasti plánuje 18,2 % dotázaných.

Dvě třetiny dotázaných (cca 72 %) podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů a má stanoveny konkrétní cíle. Stejná část mateřských škol systematicky rozvíjí matematické myšlení a využívá příkladů k řešení a pochopení každodenních situací. Zlepšení v dané oblasti plánuje proto pouze zbývající třetina dotázaných škol.

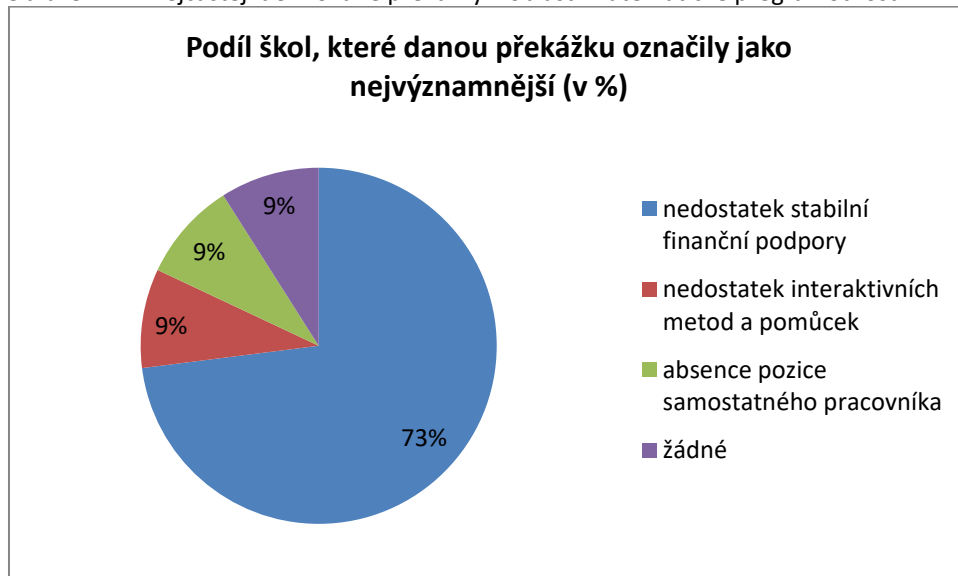
Překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti

Za nejčastěji uváděnou překážku byl v 81,8 % označen nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.), v 63,6 % nedostatečná kvalita didaktických materiálů (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.). Jako třetí nejčastěji uváděná překážky byly vybrány v 18,2 % nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.), v 18,2 % nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na národní úrovni a v 18,2 % nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)

V rámci ORP byla jako třetí nejčastější uváděná překážka označen nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na národní úrovni, v rámci kraje ale na 15. místě a v rámci ČR na 14. místě.

Nejvýznamnější překážky v oblasti matematické pregramotnosti v mateřských školách

Obrázek 17 - Nejčastěji definované překážky v oblasti matematické pregramotnosti

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Rozvoj čtenářské pregramotnosti v mateřských školách

Z hodnocení aktuálního stavu vyplývá, že mateřské školy se nacházejí v rozvíjející oblasti při využívání interaktivních metod a pomůcek, v informování a spolupráci s rodiči (např. představení služeb školy, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou gramotností).

V současnosti dotazované školy již realizují nebo plánují v období 2016-2018 zlepšení především v těchto oblastech čtenářské pregramotnosti (v závorkách uváděn podíl dotazovaných v %):

- Školy podporují rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programu, mají stanoveny konkrétní cíle (90,9%)
- Učitelé rozvíjí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti prostřednictvím kurzů dalšího vzdělávání, studií literatury a využívají je ve výchově (81,8 %)
- Školy disponují dostatečným technickým a materiálním zabezpečením (81,8 %)
- Školy pravidelně nakupují aktuální beletrii a další literaturu, multimedia pro rozvoj čtenářské pregramotnosti (81,8 %).

Zlepšení v těchto oblastech plánuje cca 9 % dotázaných škol i v období 2019-2020.

Překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

Nejčastěji uváděnou překážkou byl v 63,6 % nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.). Následuje s 54,5 % nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti. V 18,2 % byla uváděna nepravidelnost aktivit v oblasti rozvoje příslušné pregramotnosti. Taktéž v 18,2 % byla uváděna nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

Obrázek 18 - Nejčastěji definované překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Podpora inkluzivního/společného vzdělávání v mateřských školách

Z hodnocení aktuálního stavu vyplývá, že školy se nacházejí ve fázi, kdy vůbec nebo téměř se neuplatňuje výuka českého jazyka pro cizince, chybí zajištění bezbariérovosti škol a účast na aktivitách nad rámec školní práce pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

V dotazovaných mateřských školách je 90,9 % pedagogů schopno vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného dítěte. Pedagogové ve stejné míře využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu a vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání. Cca 82 % dotázaných mateřských škol umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní prostřednictvím společných diskuzí, sdílením dobré praxe, akcemi pro jiné školy nebo s jinými školami. V období 2019-2020 se v tomto směru podpory inkluzivního vzdělávání v MŠ plánuje zlepšit 9 % dotázaných škol. Stejně procento dotázaných (82 %) vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole - zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru. Do budoucna (2019-2020) plánuje 9 % dotázaných v této oblasti zlepšení.

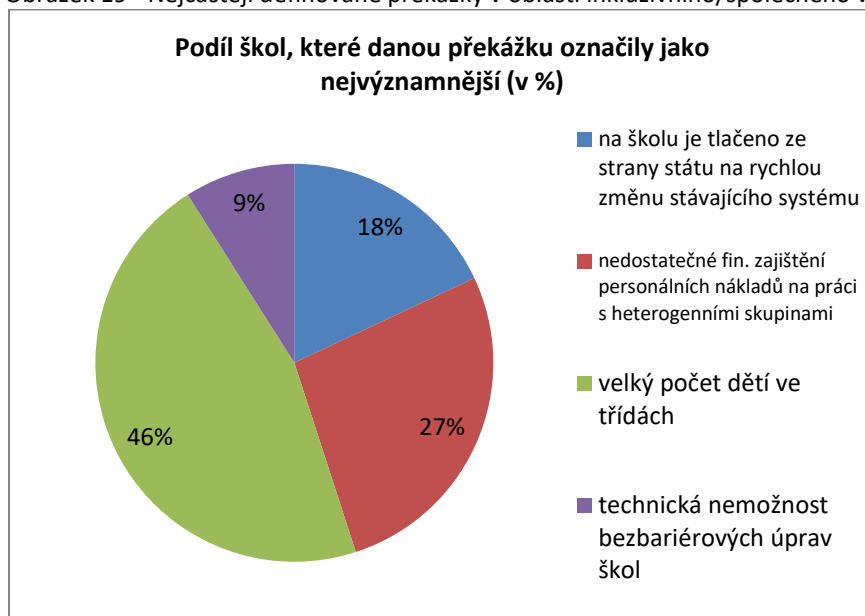
Téměř všechny dotázané mateřské školy umí využívat speciální pomůcky i kompenzační pomůcky. Důraz je kladen také na budování vlastního úspěchu dítěte, na odbourávání bariér mezi lidmi. Děti jsou vedeny k sounáležitosti s ostatními dětmi. I přesto že jsou tyto oblasti podpory inkluzivního vzdělávání již realizovány, předpokládají školy do budoucna jejich zlepšování.

Překážky v oblasti podpory inkluzivního /společného vzdělávání

Jako nejčastěji uváděná překážka je vybrán v 90,9 % velký počet dětí ve třídách, dále v 72,7 % nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. na asistenty pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky) a v 63,6 % nastala varianta, že na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému. Tato varianta se za území ORP Nový Bydžov objevila na 3. místě, v rámci kraje a ČR jí ostatní školy zvolily až na 7. místě.

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání

Obrázek 19 - Nejčastěji definované překážky v oblasti inkluzivního/společného vzdělávání

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě v mateřských školách

Z hodnocení aktuálního stavu vyplývá, že školy se nacházejí v rozvíjející se oblasti při disponování s dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity a využívání poznatků v praxi a sdílení dobré praxe mezi sebou a i s učiteli z jiných škol.

Pro období 2016-2018 dotazované mateřské školy již realizují nebo plánují zlepšení v těchto oblastech podpory kompetencí k iniciativě a kreativě (v závorkách uváděn podíl z celkově dotazovaných v %):

- učitelé rozvíjí své znalosti v oblasti podpory kreativity formou kurzů dalšího vzdělávání, studií literatury a využívají je ve výchově (90,9 %) a v letech 2019–2020 plánují pouze 9,1 %
- školy systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí (81,8 %)
- školy disponují dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity (81,8 %).

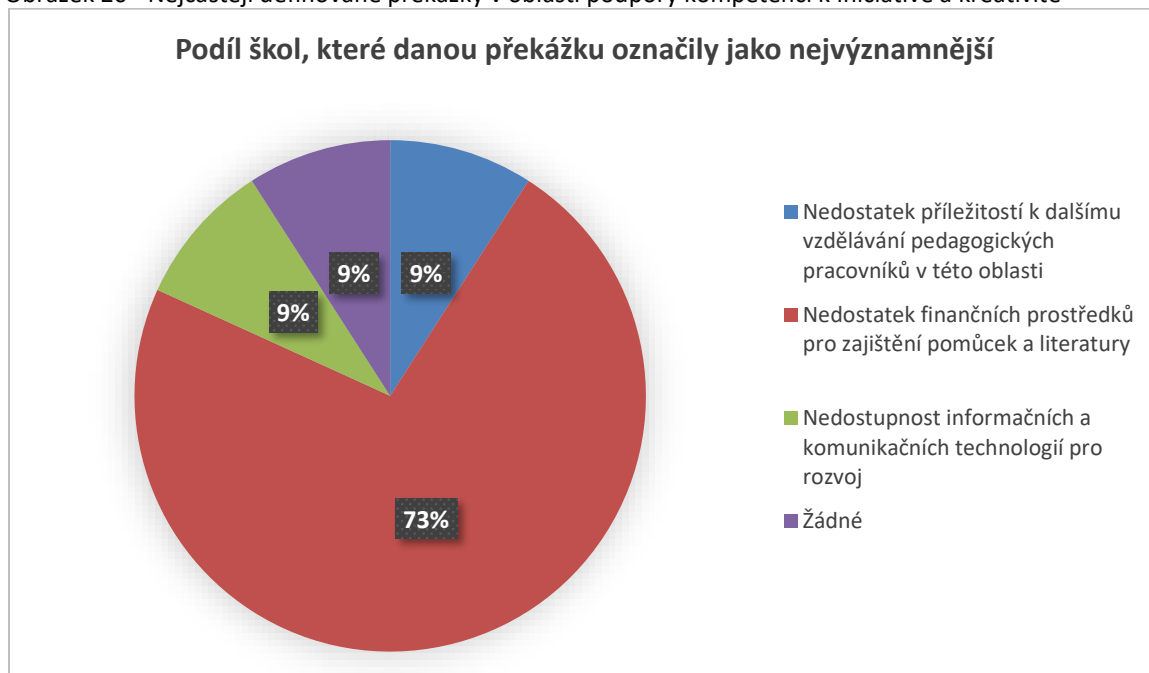
Cca 9 % z dotázaných mateřských škol předpokládá zlepšení v uvedených oblastech i v letech 2019-2020.

Překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě

Jako nejčastěji uváděné překážky v této oblasti byly uváděny v 81,8 % nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek a literatury pro rozvoj iniciativy a kreativity, v 27,3 % nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity a ve stejném procentním zastoupení nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity.

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě v mateřských školách

Obrázek 20 - Nejčastěji definované překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v mateřských školách

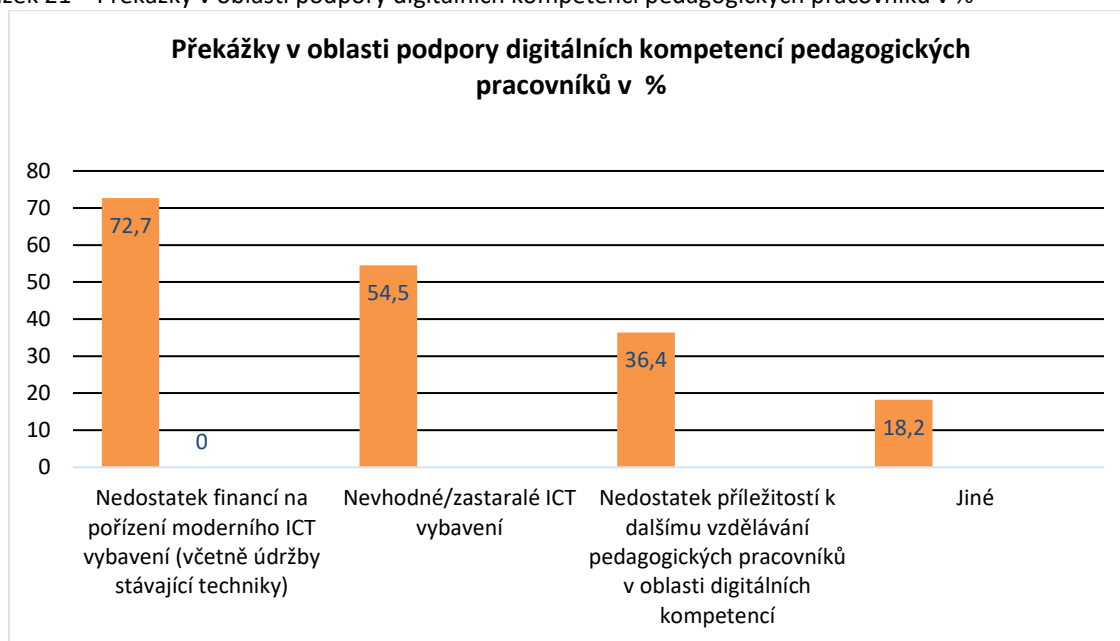
Z hodnocení aktuálního stavu vyplývá, že školy se nacházejí v oblasti realizace základní znalosti učitelů při práci s počítačem, kdy PC využívají pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.) Pedagogové také mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.).

Podíl MŠ realizujících zlepšení v letech 2016-2018:

- 72,7 % pedagogů má základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.)
- 72,7 % pedagogů má základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.)

Obrázek 21 – Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v %

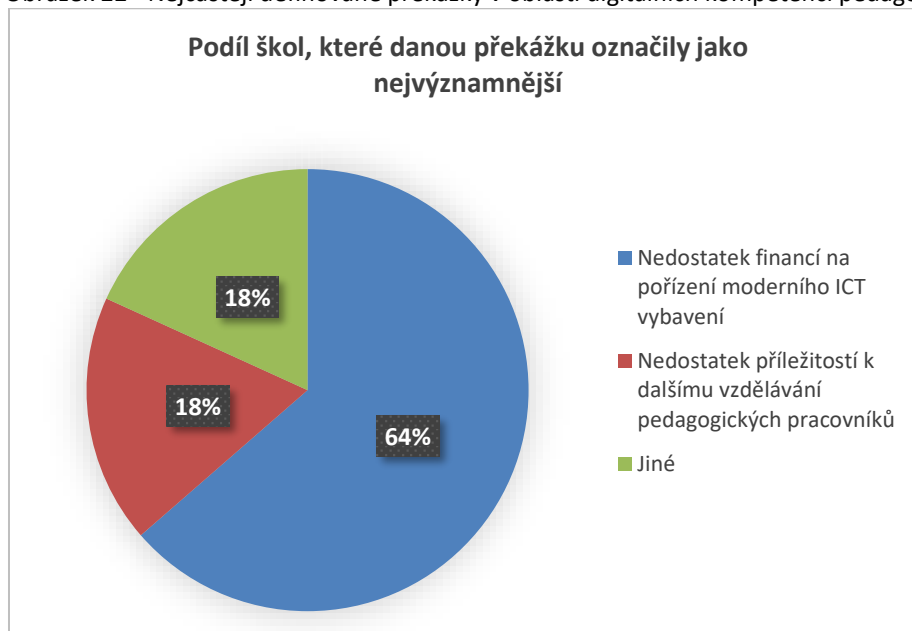

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Podíl škol narážejících na první tři překážky byl zastoupený stejně na těchto pozicích v rámci ORP, v rámci kraje a ČR.

Z těchto definovaných překážek školy uvedly nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v mateřských školách

Obrázek 22 - Nejčastěji definované překážky v oblasti digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí v mateřských školách

---

Dle hodnocení aktuálního stavu vyplývá, že mateřské školy se nacházejí v oblasti realizace výuky směřující k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích.

Z dotazovaných škol 81,8 % rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií. Zlepšení v dané oblasti předpokládá dalších 9,1 % v letech 2019-2020. Mateřské školy do dotazníků uvedly, že již rozvíjí schopnost dětí učit se, říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc (63,6 % z dotázaných). Dále rozvíjí schopnost sebereflexe a sebehodnocení. Uvnitř mateřských škol je pěstována vzájemná spolupráce učitelů, rodičů a dětí. V rozvoji těchto schopností chtějí mateřské školy v letech 2016-2020 pokračovat. 18,2 % dotázaných chce v těchto oblastech dosáhnout zlepšení především v letech 2019-2020.

Vyhodnocení dotazníkového šetření pro základní školy

Počet vyplněných dotazníků na území ORP Nový Bydžov

Dotazníkového šetření se účastnilo celkem 9 právnických osob vykonávajících činnost ZŠ, dvě základní školy využily možnosti se uvedeného šetření neúčastnit.

Pořadí hlavních oblastí podporovaných z OP VVV dle potřeb škol

Z dotazníkového šetření vyplývá, že základní školy mají největší potřebu rozvíjet dané oblasti v tomto pořadí (nejdůležitější – 1, nejméně důležité – 6):

- 1. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení**
- 2. Podpora rozvoje matematické gramotnosti**
- 3. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti**
- 4. Podpora polytechnického vzdělávání**
- 5. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání**
- 6. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků.**

Při porovnání s hodnocením aktuálního stavu v rámci České republiky vyplývá, že pořadí největších potřeb v hlavních oblastech podpory je shodné jak v rámci kraje, tak ve všech oblastech České republiky.

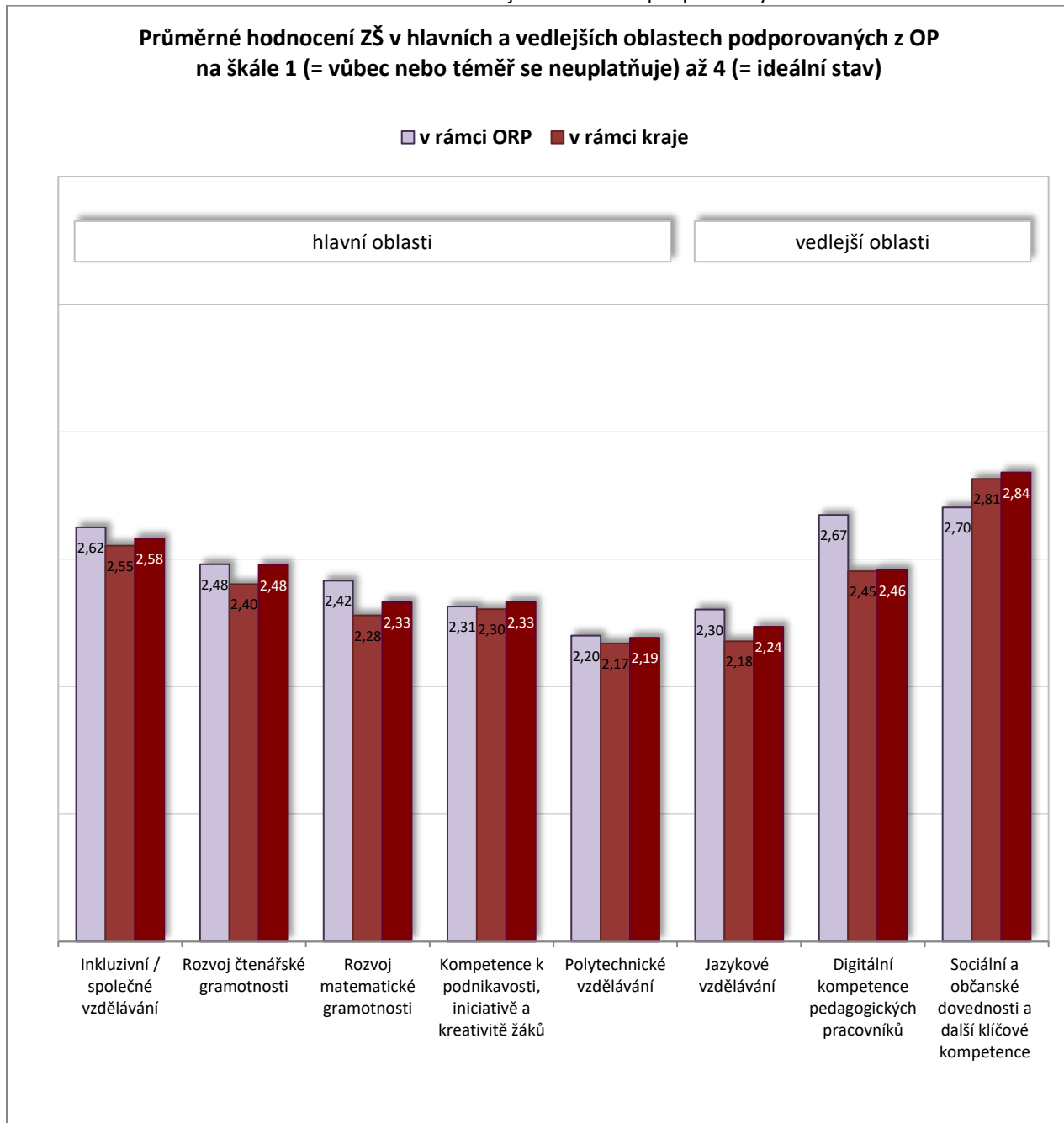
Pořadí dalších oblastí podporovaných z OP VVV

Z odevzdaných dotazníků vyplývá následující pořadí důležitosti potřebné podpory těchto oblastí:

- 1. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí)**
- 2. Jazykové vzdělávání**
- 3. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence.**

Priority jsou ve shodě s potřebami kraje i ČR.

Obrázek 23 - Průměrné hodnocení ZŠ v hlavních a vedlejších oblastech podporovaných z OP

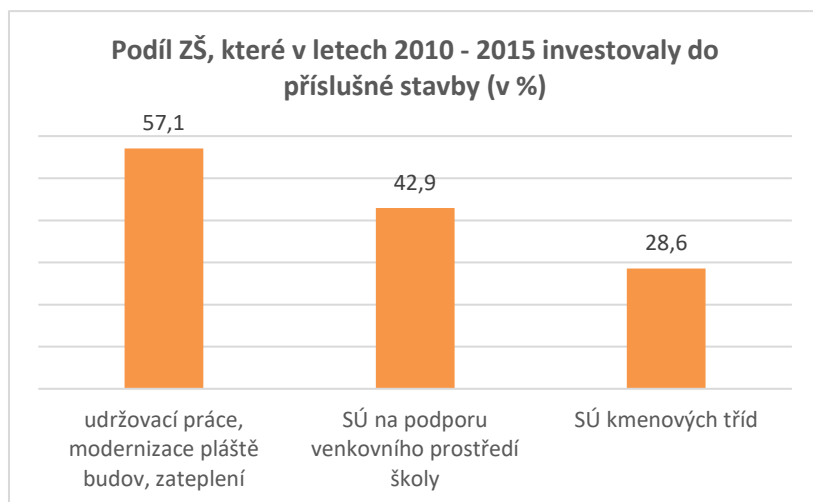

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Rozvoj infrastruktury základních škol

V období 2010–2015 investovalo z EU do infrastruktury školy (stavba, rekonstrukce, modernizace budovy apod.) 71,4 % z dotazovaných škol.

Obrázek 24 - Podíl ZŠ investujících do stavby

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

V období 2016–2018 plánuje stavět či rekonstruovat 28,6 % dotazovaných ZŠ, a to především v oblasti nové výstavby či přístavby budov, bezbariérových stavebních úprav, SÚ učeben informatiky, tělocvičen a v neposlední řadě i v oblasti stavebních úprav venkovního prostředí školy (hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště).

V období 2019–2020 předpokládá výstavbu nebo přístavbu nových budov dalších 57,1 % základních škol. Následuje rekonstrukce dílen a cvičných kuchyněk (42,9 %), stavební úpravy kmenových tříd, učeben chemie, informatiky a tělocvičen (28,6 %).

Do vnitřního vybavení školy investovalo 100 % škol. Kam investice z EU směřovaly nejčastěji, je uvedeno v následujícím grafu:

Obrázek 25 - Podíl ZŠ investujících do vybavení

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

V letech 2016–2018 chce 57,1 % dotazovaných základní škol investovat do vybavení polytechnických učeben (fyzika, chemie, přírodopis, dílny, kuchyňky), do vybavení jazykových učeben, tělocvičen, do nákupu softwaru pro ICT techniku a dalších strojů a vybavení nad 40 tis. Kč. (vyjma strojů řízených počítačem). Největší podíl ZŠ, a to 71,4 % z dotazovaných, chce v uvedeném období investovat do nákupu nových didaktických pomůcek potřebných ke zkvalitnění výuky.

Podpora rozvoje matematické gramotnosti v základních školách

V oblasti matematické gramotnosti základní školy v ORP nejvíce podporují rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů, ve kterých má stanoveny konkrétní cíle. Dále pak učitelé 1. a 2. stupně ZŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání apod.). Dalším významným prvkem, který je v ZŠ aplikován, je podpora matematického myšlení u žáků – příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí apod. Na období 2016–2018 plánuje nebo již realizuje 71,4 % škol v ORP tyto oblasti:

- Podpora rozvoje matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů
- Existence pravidelných kroužků či doučování v oblasti matematické gramotnosti
- Další rozvíjení znalostí učitelů v této oblasti
- Využívání interaktivních médií, informačních a komunikačních technologií.

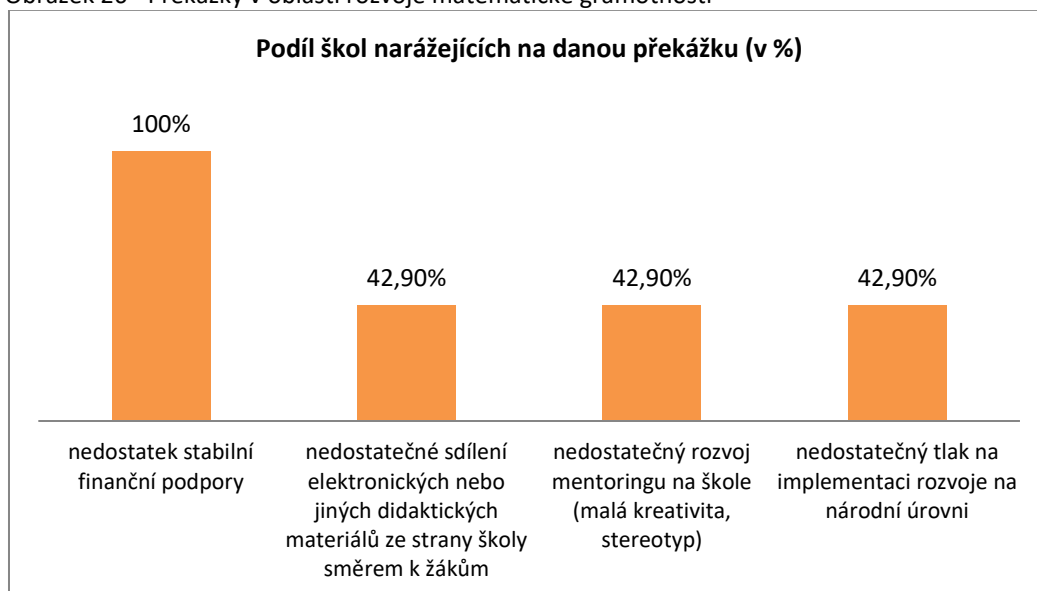
Největší potřebou 85,7 % dotazovaných škol je pravidelný nákup aktuální literatury, multimédií pro rozvoj matematické gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ.

S uvedenými prioritami jsou základní školy ORP ve shodě s krajem i ČR.

Překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti

Jako největší překážky rozvoje matematické gramotnosti dotazované školy uváděly nejčastěji následující:

Obrázek 26 - Překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti

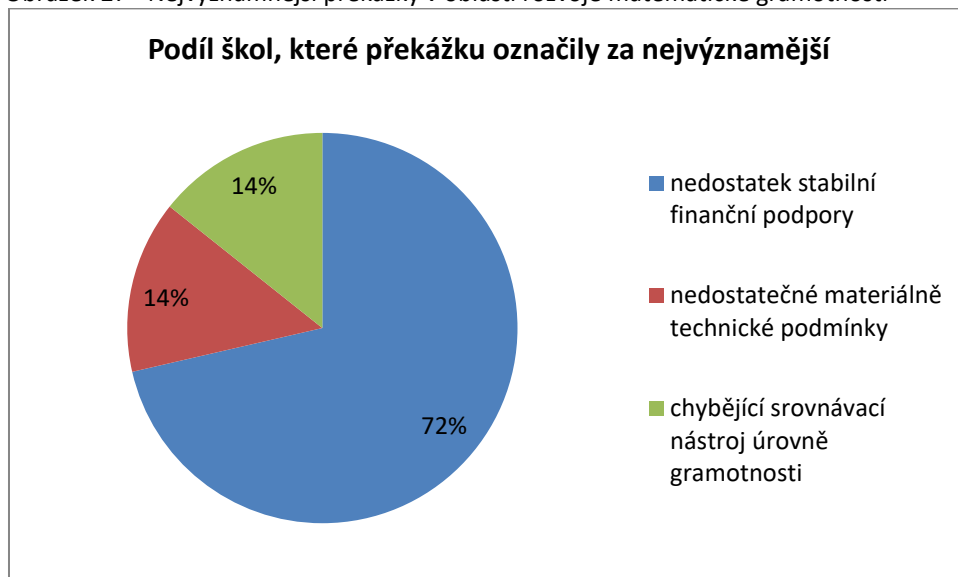

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti

Dotazované základní školy identifikovaly jako nejvýznamnější překážku v oblasti matematické gramotnosti nedostatek stabilní finanční podpory, nedostatečné materiálně technické podmínky a chybějící srovnávací nástroj úrovně gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku. Konkrétní procentuální zastoupení uvádí graf.

Obrázek 27 - Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

V rámci Královéhradeckého kraje byl nedostatek stabilní finanční podpory jako nejvýznamnější překážky vyhodnocen jen u 41,7 % základních škol. Jako druhá nejvýznamnější překážka byl zvolen nezáměr ze strany žáků a rodičů (13,1%). Stejný rozdíl v hodnocení otázky matematické gramotnosti oproti ORP je i v rámci ČR. Hodnoty údajů ORP Nový Bydžov jsou shodné s hodnotami kraje.

Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v základních školách

Z hodnocení aktuálního stavu v oblasti čtenářské gramotnosti v rámci ORP vyplývá, že ve velké části ZŠ existuje nebo je využívána knihovna (školní, místní) přístupná podle potřeb a možností žáků. Jako další je uváděna podpora školy směrem k základním znalostem a dovednostem, k základům práce s textem, stejně tak podpora škol v rozvoji čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů.

Pro období 2016–2018 dotazované školy plánují (nebo již realizují) zlepšení především v těchto oblastech čtenářské gramotnosti (v závorkách uváděn podíl dotazovaných v %):

- Učitelé 1. a 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce (85,7 %)
- Podpora individuální práce s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní (85,7 %)
- Realizace čtenářských kroužků/pravidelné dílny čtení/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti (85,7 %)
- Existence čtenářsky podnětného prostředí (čtenářské koutky, prostor s informacemi z oblasti čtenářské gramotnosti atd.) (85,7 %)
- Využití interaktivních médií, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti (85,7 %)
- Pravidelný nákup aktuální beletrie a další literatury, multimédia pro rozvoj čtenářské gramotnosti na 1. a 2. stupni ZŠ (100 %).

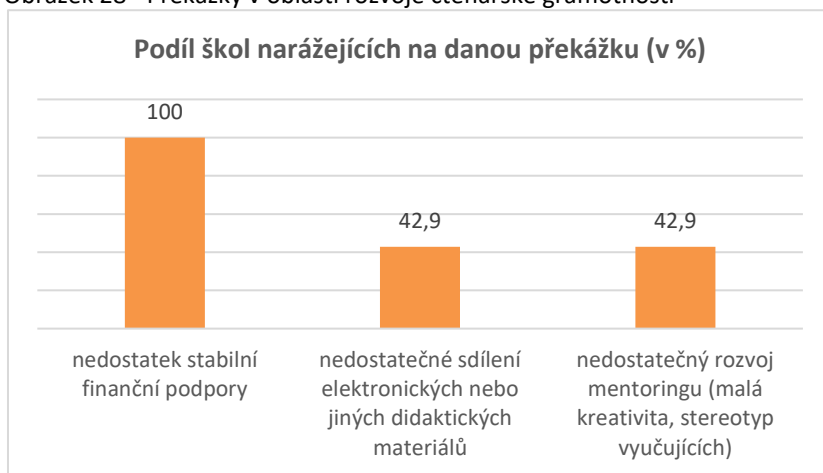
Plánovanými oblastmi, které chce část dotazovaných škol (podíl těchto škol z celkově dotázaných uveden v závorce v %) zlepšit v období 2019–2020 je:

- Podpora školy v základních znalostech a dovednostech, při práci se základním textem – porozumění textu (14,3 %)
- Existence nebo využívání knihovny (školní, místní) přístupné podle potřeb a možností žáků (14,3 %)
- Škola chce disponovat dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské gramotnosti (14,3 %).

Překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti

Z nabízených překážek v uvedené oblasti volily školy nejčastěji:

Obrázek 28 - Překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti

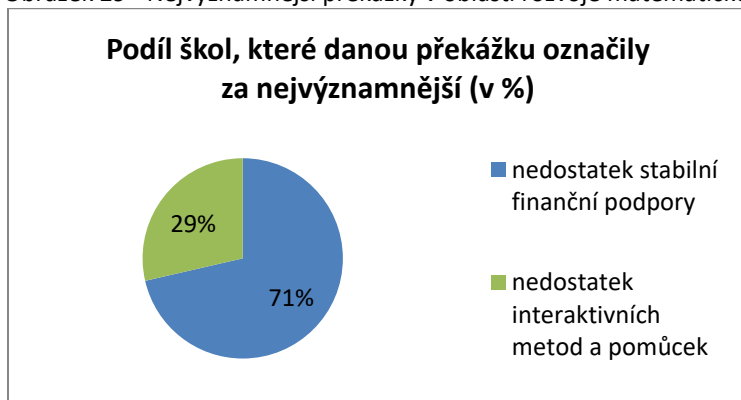
Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Zvolené překážky jsou ve shodě s dotazníkovým šetřením v rámci kraje i ČR.

Z těchto definovaných překážek školy uvedly nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti

Jako nejvýznamnější překážky v oblasti matematické gramotnosti byly vyhodnoceny nedostatečně stabilní finanční podpora a nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj gramotnosti.

Obrázek 29 - Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

V rámci kraje byla nejvýznamnější překážkou zvolena nedostatečná finanční stabilita podpory, jako druhá překážka však byl vyhodnocen nezáměr ze strany žáků a rodičů a nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku. Stejně překážky byly identifikovány i v rámci ČR.

Podpora polytechnického vzdělávání v základních školách

V oblasti polytechnického vzdělávání je dle hodnocení aktuálního stavu v ORP na školách realizováno především přírodovědné, environmentální a technické vzdělávání v souladu s RVP ZV. Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výuce. Školy podporují zájem žáků o oblast polytechniky propojením znalostí s každodenním životem a budoucí profesí. Dále mají ZŠ zpracovány plány výuky polytechnických předmětů, které jsou vzájemně obsahově i časově provázány. Dotazované školy podporují samostatnou práci žáků v dané oblasti.

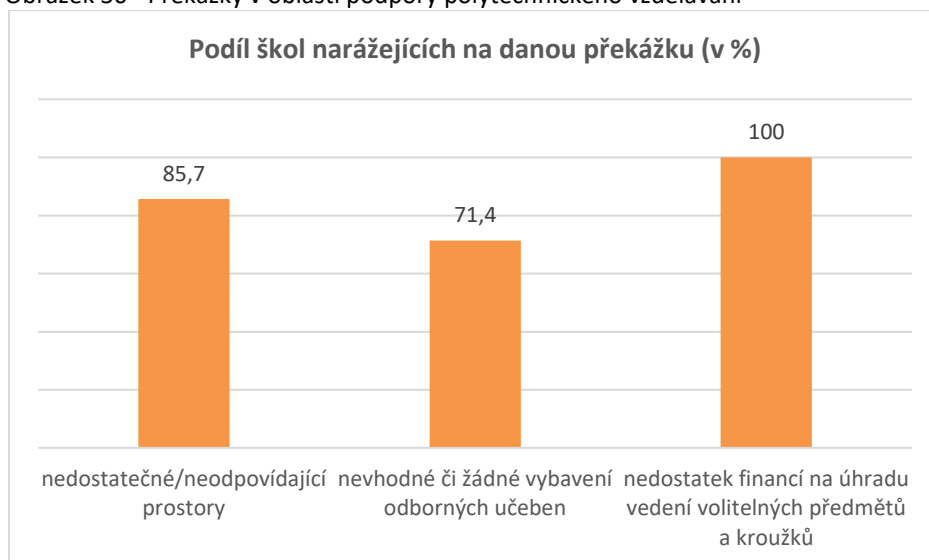
Pro období 2016–2018 ZŠ v rámci ORP plánují, popř. již realizují, následující zlepšení (v závorce opět uveden procentuální podíl ZŠ z celkových dotazovaných):

- Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury) (85,7 %)
- Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru (85,7%)
- Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty apod. podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků (85,7%)
- Existence kroužků na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání
- Dostatečné technické a materiální zabezpečení na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání.

Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Nejčastěji označené překážky v této oblasti byly:

Obrázek 30 - Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Z těchto definovaných překážek školy uvedly nejvýznamnější překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Nejčastěji definované překážky v této oblasti:

Obrázek 31 - Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Tyto překážky byly jako nejvýznamnější zvoleny i v dotazníkovém šetření v rámci kraje i ČR.

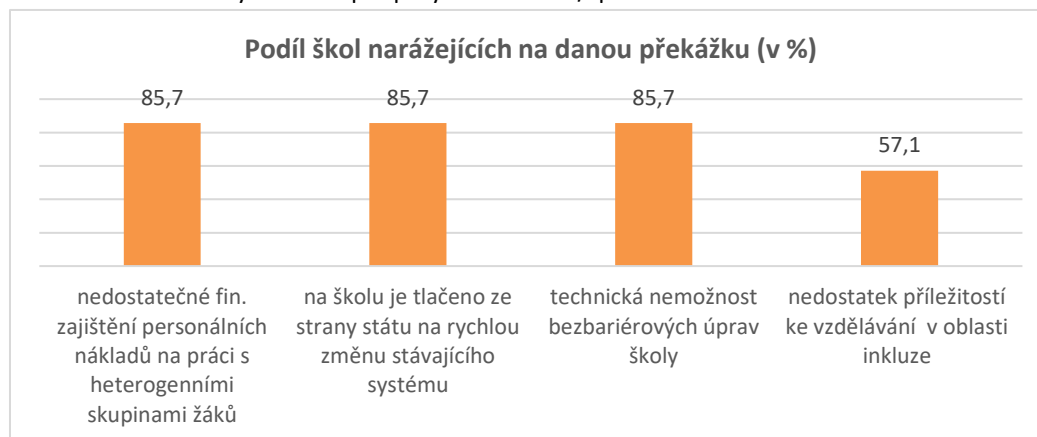
Podpora inkluzivního/společného vzdělávání v základních školách

Dle výsledků dotazníkového šetření je aktuálním stavem v oblasti inkluzivního vzdělávání dobrá komunikace školy s žáky, rodiči i pedagogy. Škola vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy. Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání žáků). Škola učí všechny žáky uvědomovat si práva a povinnosti (vina, trest, spravedlnost), klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu žáka, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi. Dále připravuje všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání.

Překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání

Z vydefinovaných překážek byly nejčastěji zvoleny následující:

Obrázek 32 - Překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání

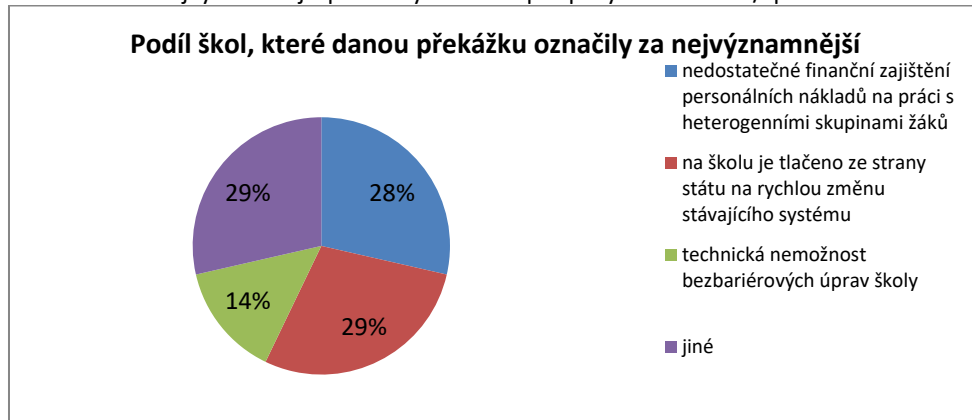

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Z těchto definovaných překážek školy uvedly Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání

Jako nejvýznamnější překážky v dané oblasti byly základními školami zvoleny následující:

Obrázek 33 - Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

V rámci kraje i ČR bylo nejvýznamnější překážkou zvoleno nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogických i nepedagogických pracovníků). Tuto překážku zvolilo 50 % z celkově dotazovaných škol. V označení dalších překážek došlo v porovnání ORP s krajem i ČR ke shodě.

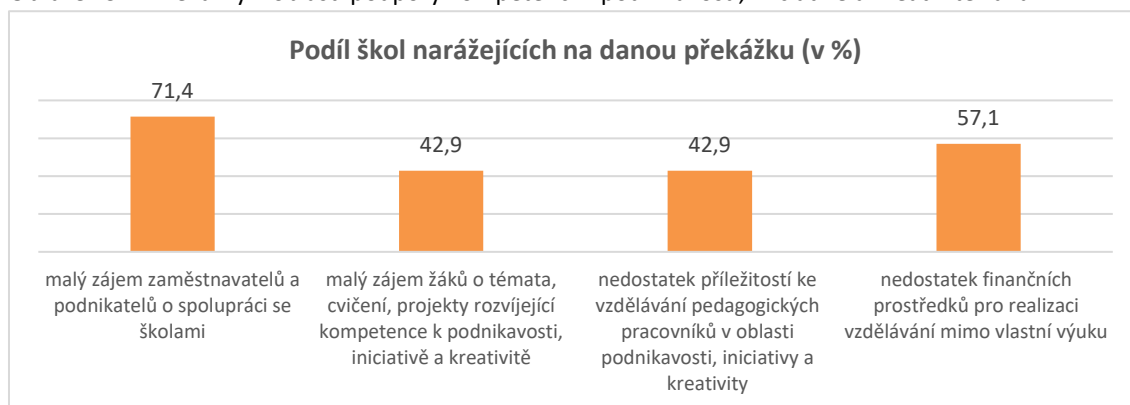
Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků v základních školách

Hodnocení aktuálního stavu ukázalo, že školy podporují klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP ZV, rozvíjejí finanční gramotnost žáků (učí je znát hodnotu peněz, pracovat s úsporami, spravovat záležitosti, znát rizika). Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti kreativity a využívají je ve výchově. Také využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol. Školy systematicky učí prvům iniciativy a kreativity, prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii dětí.

Překážky v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků

Nejvíce volené překážky této oblasti:

Obrázek 34 - Překážky v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků

Nejvýznamnější překážkou byl identifikován malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci s dětmi, malý zájem žáků o témata, cvičení, projekty rozvíjející kompetence k podnikavosti, nedostatečné kompetence pedagogických pracovníků. Stejně překážky byly vydefinovány i v rámci kraje a ČR. Mimo uvedené byl v rámci kraje vyhodnocen jako významná překážka ještě nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity.

Obrázek 35 - Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Pořadí dalších oblastí podporovaných z OP VVV

Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v základních školách

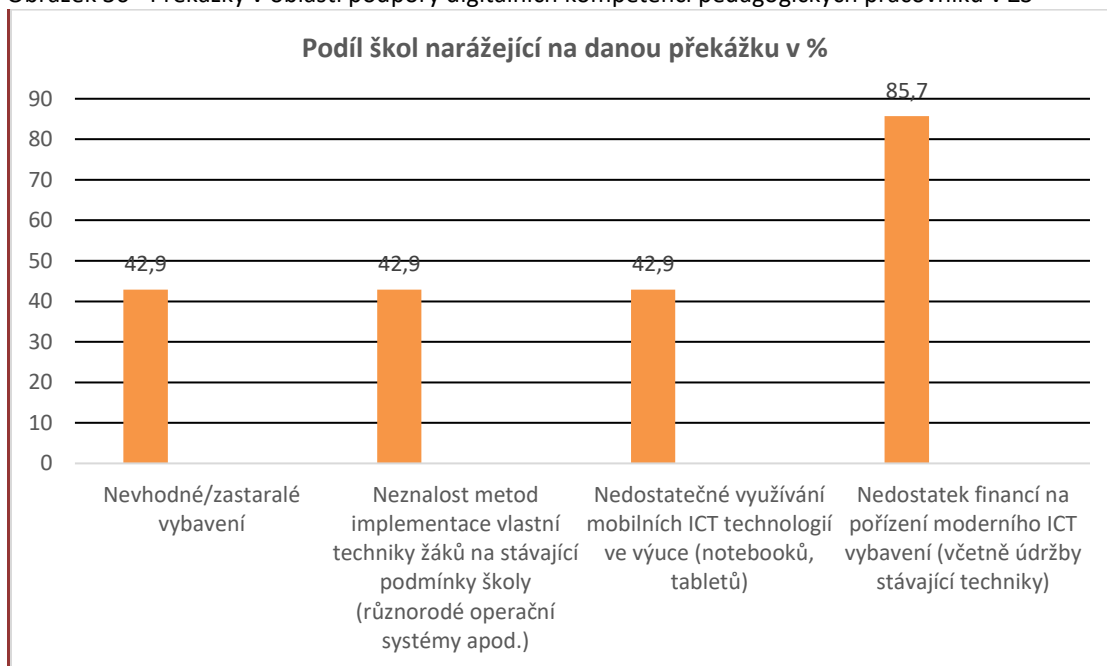
Z hodnocení aktuálního stavu v oblasti digitální kompetence pedagogických pracovníků vyplývá, že pedagogové využívají ICT učebnu nebo školní počítače při výuce (nejen informatiky), a také využívají pro výuku volně dostupné, bezpečné, otevřené internetové zdroje. Jsou schopni se orientovat v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu. Nacházejí se v rozvíjející se fázi při využívání školních mobilních ICT vybavení ve výuce (notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.).

Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v základních školách

Pro období 2016–2018 ZŠ v rámci ORP plánují, popř. již realizují, následující zlepšení (v závorce opět uveden procentuální podíl ZŠ z celkových dotazovaných):

- Pedagogové se orientují v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu (71,4 %)
- Pedagogové umí systematicky rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalostí a dovedností žáků (71,4 %)
- Pedagogové využívají ICT učebnu nebo školní stolní počítače při výuce (nejen informatiky) (71,4 %)

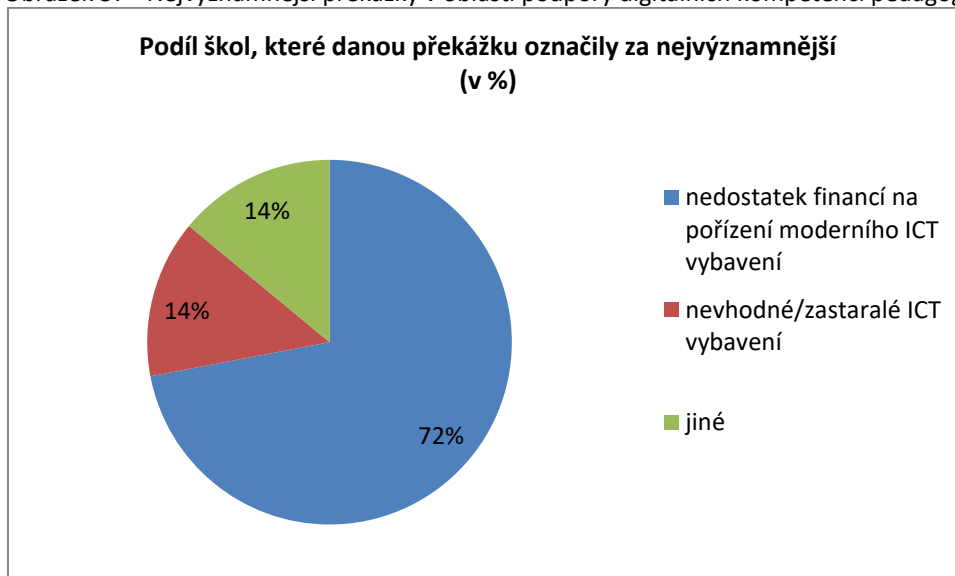
Obrázek 36 - Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v ZŠ

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Z těchto definovaných překážek školy uvedly nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v ZŠ

Obrázek 37 - Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v ZŠ

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Rozvoj jazykové gramotnosti v základních školách

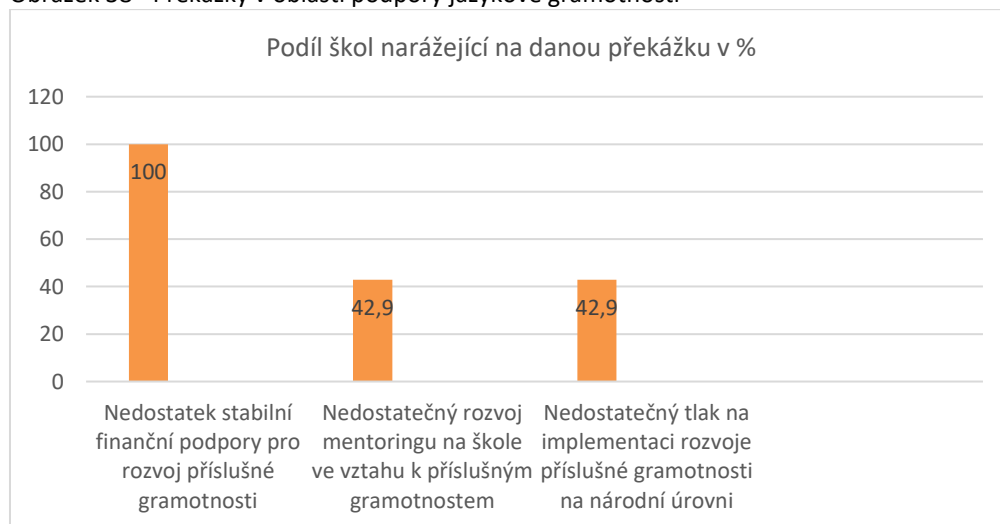
V oblasti jazykové gramotnosti v současné době základní školy v ORP nejvíce podporují rozvoj jazykové gramotnosti v rámci školních vzdělávacích plánů (mají stanoveny konkrétní cíle). Učitelé se rozvíjejí v oblasti jazykových znalostí a využívají je ve výuce. Školy pravidelně nakupují aktuální učebnice, cizojazyčnou literaturu, multimédia pro rozvoj jazykové gramotnosti. Podporují rozvoj chápání života v jiných kulturách a zprostředkovávají ho např. prostřednictvím filmů, fotografií atd. Pro rozvoj jazykové gramotnosti jsou využívány učebnice, cizojazyčná literatura, multimédia a další materiály.

V období 2016–2018 plánuje 85,7 % dotazovaných škol ORP zlepšení v těchto oblastech jazykové gramotnosti:

- Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti jazykové gramotnosti
- Školy rozvíjejí chápání života v jiných kulturách
- Škola vytváří dostatek příležitostí k rozvoji jazykové gramotnosti (výměnné pobyty, eTwinning apod.)
- Ve škole se využívá knihovna (školní, místní) obsahující cizojazyčnou literaturu, přístupná podle potřeb žáků
- Ve škole jsou využívány učebnice, cizojazyčná literatura, multimédia a další materiály pro rozvoj jazykové gramotnosti
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro výuku cizích jazyků
- Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje jazykové gramotnosti
- Škola pravidelně nakupuje aktuální učebnice, cizojazyčnou literaturu, multimédia pro rozvoj jazykové gramotnosti.

Překážky v oblasti podpory jazykové gramotnosti

Obrázek 38 - Překážky v oblasti podpory jazykové gramotnosti

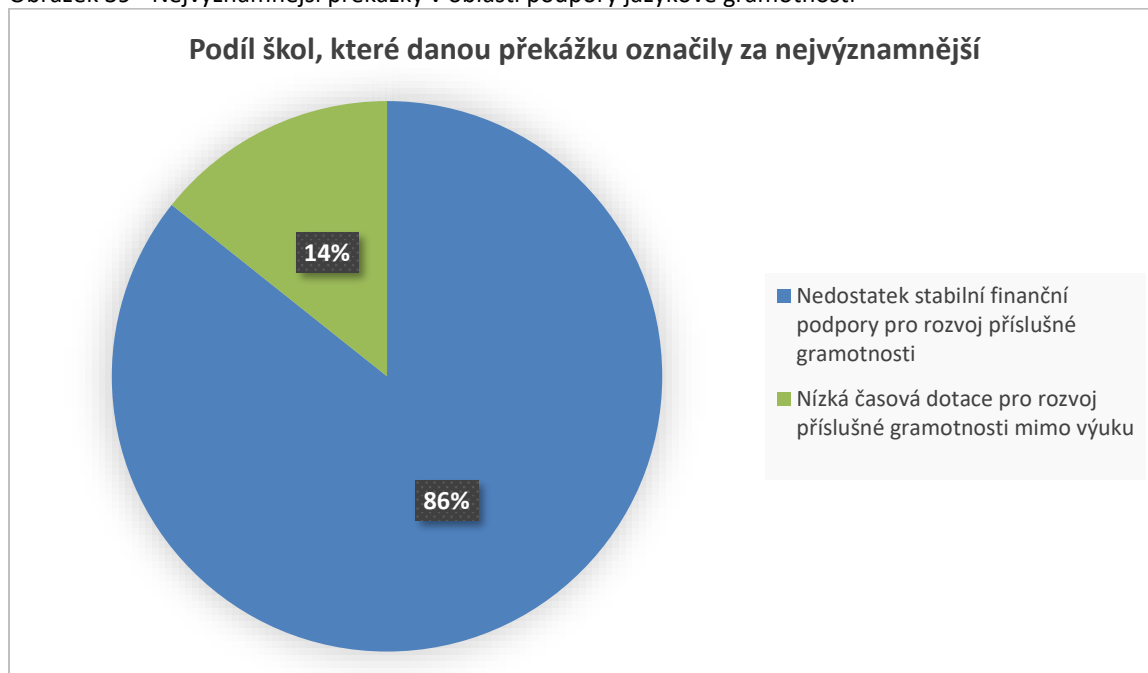

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotnosti, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) byl vybrán v rámci ORP, kraje a ČR na prvním místě.

Z těchto definovaných překážek školy uvedly nejvýznamnější překážky v oblasti podpory jazykové gramotnosti

Obrázek 39 - Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory jazykové gramotnosti

Zdroj: dotazníkové šetření MŠMT

Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí v základních školách

Na základě hodnocení aktuálního stavu (rok 2016) v této oblasti v rámci ORP je dle názoru dotazovaných ve školách pěstována především kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání, uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a žáků. Školy rozvíjí schopnost říci si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc. Dále školy učí žáky používat jistě a bezpečně informační, komunikační a další technologie.

Pro období 2016–2018 dotazované školy plánují (nebo již realizují) zlepšení především v těchto oblastech sociálních a občanských dovedností (v závorkách uváděn podíl dotazovaných v %):

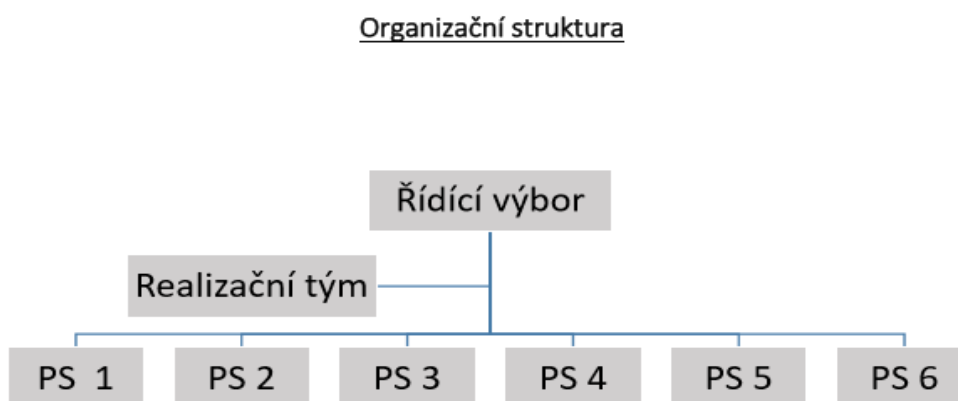
- Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují (85,7 %)
- Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) (71,4 %)
- Žáci jsou vedeni ke konstruktivním debatám (71,4 %)
- Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a žáků.

6.1. Specifická část analýzy

6.1.1. Organizační struktura

Obrázek 40 – Organizační struktura MAP

Realizační tým projektu Místní akční plán regionu Společná CIDLINA se skládá z:

1. řídicího výboru,
2. administrativního týmu,
3. odborného týmu.

6.1.2. Řídící výbor

Řídící výbor je hlavním pracovním orgánem partnerství MAP. Je tvořen zástupci klíčových aktérů ovlivňujících oblast vzdělávání na území MAP. Je složen z povinných aktérů a jeho první setkání proběhlo dne 9. 2. 2016. V úvodu setkání došlo k představení jednotlivých členů řídicího výboru a jeho složení s ohledem na zastupitelnost jednotlivých oblastí. Byl schválen statut i jednací řád. Předsedkyní byla zvolena Ing. Jana Bitnerová. Řídící výbor stanovil jednotlivá povinná a doporučená opatření MAP a sestavil pracovní skupiny. V průběhu realizace schvaluje Strategický rámec MAP pro ORP Nový Bydžov a ORP Hradec Králové/ území regionu Společná CIDLINA a jeho aktualizace.

Tabulka 23 – Seznam zástupců v Řídícím výboru

Instituce a funkce v ŘV	Zástupce
Zástupce realizátora MAP, předsedkyně ŘV	Ing. Jana Bitnerová
Základní škola Nepolisy, pedagog	Mgr. Hana Fousková
ZŠ Klicperova NB, pedagog	Mgr. Martina Havlíková
MěÚ Chlumeck nad Cidlinou, zástupce zřizovatele	PaedDr. Arnošt Vítek
Knihovna Nový Bydžov, zástupce knihovny	Ing. Erika Jelínková
MŠ Sluníčko NB, vedení školy	Bc. Jana Nosková
ZŠ Klicperova NB, vedení školy	RNDr. Miroslav Janoušek
ZŠ Chlumeck nad Cidlinou, vedení školy	Mgr. Jana Bernartová
Obec Petrovice, zástupce zřizovatele školy	Mgr. Luboš Žilka
ZŠ Karlova NB, vedení školy	Mgr. Ladislav Vlachý
DDM Chlumeck nad Cidlinou, zástupce DDM, neform.vzd	Bc. Jitka Koulová
MÚ NB, FÚ, zástupce zřizovatele školy	Jana Kandoussi
Zástupce družiny a školního klubu NB	Renata Říhová
Obec Nepolisy, zástupce zřizovatele	Ing. Dušan Šustr
KÚ HK, zástupce kraje	Mgr. Pavel Kavalír
MŠ Převýšov, pedagog	Michaela Kvasničková
ZŠ Skřivany, vedení školy	Mgr. Dana Fráňová
Rodiče	E. Benischová
ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou	PhDr. Pavel Sonda
ZUŠ Nový Bydžov, zástupce ZUŠ	PhDr. Jaroslav Tesař
KAP	Mgr. Pavel Kavalír
Zástupce ITI	T. Kořínek

6.1.3. Realizační tým

Realizační tým vede projektová manažerka, která je zároveň manažerkou projektu a vykonává práci spojenou s administrací projektu.

Kompetence realizačního týmu:

- zajišťuje potřebné podkladové materiály, které připravuje pracovním skupinám a Řídícímu výboru
- monitorování realizace projektu
- spolupracuje při relevantních aktivitách procesu MAP s odborným garantem MAP
- zajišťuje organizaci společných vzdělávacích a informačních aktivit
- ve spolupráci s odborným garantem rozvíjí u zástupců zřizovatelů a v zapojených školách odbornou znalost k odborným tématům stanovených v MAP
- účastní se aktivit souvisejících s přímou podporou škol a dalších vzdělávacích zařízení v oblasti řízení kvality vzdělávání
- zajišťuje přenos výstupů mezi dílčími týmy a pravidelně vyhodnocuje realizované aktivity a dosahování cílů MAP.

Administrativní tým zodpovídá za koordinaci projektových aktivit, organizační a provozní stránku projektu, dosažení plánovaných cílů projektu včetně naplnění plánovaných hodnot indikátorů. Dále zajišťuje efektivní komunikaci na všech úrovních realizace projektu (směrem k poskytování podpory,

vedení organizace příjemce, partnerům projektu a jednotlivým pracovníkům projektu). Administrativní tým se v průběhu realizace MAP skládal z manažerky projektu a finanční manažerky. Manažerka projektu je zodpovědná za celkové řízení projektu a vede kompletně realizační tým. Je hlavní kontaktní osobou, která komunikuje s pracovníky OPVVV, a zodpovídá za provádění řízení rizik projektu, hodnocení průběhu a řádný chod projektu v souladu s harmonogramem a naplňování indikátorů. Finanční manažerka má v projektu odpovědnost za finanční správnost a platby. Má dohled nad financováním projektu a stavem rozpočtu projektu, kontroluje a připravuje podklady pro žádosti o platbu. Připravuje podklady pro finanční části zpráv o realizaci, účastní se kontrol projektu. Také vykonává činnosti související s vedením účetnictví projektu, evidencí účetních dokladů a vedením bankovního účtu.

Odborný tým je zodpovědný za věcné plnění aktivit projektu, tvorbu výsledků a výstupů projektu a aktivní práci s cílovou skupinou. Odborný tým se v průběhu realizace MAP skládal z metodika a odborného řešitele v jedné osobě. Dále se na tvorbě aktivit podílel odborník na vzdělávání a čtyři tematičtí experti. Dalšími členy odborného týmu je pět vedoucích pracovních skupin, kteří jsou v intenzivním kontaktu s projektovou manažerkou.

6.1.4. Pracovní skupiny

Pracovní skupina k opatření č. 1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita (vedoucí pracovní skupiny Bc. Jana Nosková - Mateřská škola Sluníčko Nový Bydžov)

Členové: S. Balážová (Mateřská škola Nepochy, Mgr. Tomková Kebortová (Mateřská škola NB ul. Palackého), Mgr. Tauchmanová (Mateřská škola Sloupno). Mgr. Tomášková (Mateřská škola Petrovice).

Pracovní skupina k opatření č. 2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání (vedoucí pracovní skupiny Mgr. Bernartová- Základní škola Chlumeck nad Cidlinou).

Členové: Mgr. Černá (Základní škola Chlumeck nad Cidlinou), Mgr. Zimová (Základní škola Chlumeck nad Cidlinou), p. Pavlová (Základní škola Chlumeck nad Cidlinou), Mgr. Pacák (Základní škola Chlumeck nad Cidlinou), Mgr. Masláková (Základní škola Chlumeck nad Cidlinou), Ing. Jelínková (Knihovna Nový Bydžov), Bc. Holanová (Knihovna Chlumeck nad Cidlinou).

Pracovní skupina k opatření č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem (vedoucí pracovní skupiny Ing. Šustr – Obec Nepochy).

Členové: PaedDr. Vítek (Město Chlumeck nad Cidlinou), Ing. Holmanová (Duha Nový Bydžov), Mgr. Tauchmanová (Mateřská škola Sloupno), Ing. Lusková, Mgr. Šilhánková (Podzámčí o.p.s.), Ema Benischová (zástupce rodičů).

Pracovní skupina k opatření č. 4 Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků, zájmové vzdělávání (vedoucí pracovní skupiny Bc. Koulová - Dům dětí a mládeže Chlumeck nad Cidlinou).

Členové: Mgr. Tesař (Základní umělecká škola Nový Bydžov), PhDr. Sonda (Základní umělecká škola Chlumeck nad Cidlinou) Mgr. Vychytil (Dům dětí a mládeže Nový Bydžov), p. Říhová (Školní družina Nový Bydžov), T. Klozová (zástupce hokejového klubu), J. Hnát (trenér juda).

Pracovní skupina k opatření č. 5 Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky),(vedoucí pracovní skupiny Mgr. Vlachý - Základní škola Nový Bydžov).

Členové: Mgr. Klapková Dymešová (Základní škola Nový Bydžov), Ing. Šustr (Obec Nepolisy), Ing. Pražák (odborník z polytechnické oblasti)

Pracovní skupina k opatření č. 6 Kariérové poradenství v základních školách (vedoucí pracovní skupiny Mgr. Havlíková - Základní škola Nový Bydžov).

Členové: Mgr. Blažej (SŠ TECHNICKÁ A ŘEMESLNÁ Nový Bydžov), Mgr. Žabková (Úřad práce Nový Bydžov)

Pracovní skupina vedoucích pracovních skupin

Členové: Ing. Šustr, Bc. Nosková, Mgr. Bernartová, Mgr. Vlachý, Bc. Koulová, Mgr. Havlíková

6.1.5. Komunikační mechanismy uvnitř projektu

Tabulka 24 Komunikační mechanismy uvnitř projektu

MAP	Email	Zpráva o realizaci Žádost o platbu	Schůzky, porady, kulaté stoly	WEB
Kdo potřebuje	členové PS členové ŘV ředitelé ZŠ, MŠ odborný tým	řídící výbor realizační tým	realizační tým členové pracovních skupin	veřejnost
Jaké informace	postup prací změny termíny	plnění indikátorů výstupy	plánované aktivity výstup	plánované aktivity výstupy
Důvody	plánování aktivit setkání členů	financování projektu	plánování aktivit předávání informací	získání informací o daném tématu
Frekvence	dle potřeby	dle harmonogramu	dle plánovaných aktivit	při každé změna ě aktualizaci
Forma komunikace	email	MS 2014+	osobně	tiskové zprávy
Kdo vytváří	projektová manažerka	projektová a finanční manažerka	projektová manažerka	projektová manažerka

6.1.6. Témata MAP v řešeném území

Témata Místního akčního plánu regionu Společná CIDLINA byla vybrána a odsouhlasena členy Řídícího výboru. Jedná se o tři témata povinná a tři doporučená:

Povinná témata:

1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-inkluze-kvalita
2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání
3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Doporučená témata:

1. Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků, zájmové vzdělávání
2. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání
3. Kariérové poradenství v základních školách.

Tato témata byla diskutována v rámci pracovních skupin. Členové skupin jsou zástupci uvedených oblastí a oborů, ve kterých mají zkušenosti či dlouholetou praxi. Přesto se každý mohl vyjádřit nejen k tématu skupiny, již byl členem, ale i k celkovému stavu školství a vzdělávání v regionu. Každá pracovní skupina si zvolila svého vedoucího, společně s ním se daným tématem formou diskusí, připomínkováním a předáváním zkušeností a znalostí intenzivně zabývali.

3.2.1.1 Uplatnění klíčových témat dle metodiky MAP v řešeném území

Klíčová témata byla projednána na výše uvedených šesti pracovních skupinách. Na základě výstupů z jednotlivých pracovních skupin byly stanoveny priority a následně cíle, které mají vazbu na povinná a doporučená témata. Priority a cíle jsou popsány ve strategické části MAP.

Téma č. 1 - Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-inkluze-kvalita

Při setkání členů pracovní skupiny došlo k vydiskutování potřeb a aktuálních problémů mateřských škol.

Diskuze vydefinovala následující potřeby regionu Společná CIDLINA:

- potřeba dětského psychologa/speciálního pedagoga,
- potřeba klinického logopeda v celém regionu,
- potřeba mateřských škol sdílet zkušenosti mezi sebou,
- zájem o odborné semináře a exkurze do mateřských škol mimo region Společná CIDLINA,
- zájem o zvýšení spolupráce se základními školami.

Veškeré plánované aktivity související s tímto tématem budou směřovány k začlenění dětí ohrožených sociálním nebo jiným znevýhodněním do předškolního vzdělávání a k přípravě na vzdělávání v běžné základní škole.

SWOT analýza k tématu č. 1 - Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-inkluze-kvalita

Silné stránky:

- podpora rozvoje environmentální, matematické a čtenářské pregramotnosti, řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů,
- pedagogové jsou schopni přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody, nastavit úroveň obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí,
- škola vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole,
- přijímání dětí ve věku 2-3 let
- dobrá dostupnost škol,
- ochota pedagogických i nepedagogických pracovníků k dalšímu sebevzdělávání

Slabé stránky:

- nedostatek stabilní finanční podpory pro čtenářskou a matematickou pregramotnost, na podporu polytechnického vzdělávání a pořízení moderního ICT vybavení,
- nevytvořené podmínky pro spolupráci s jinými MŠ v oblasti polytechnického vzdělávání,
- absence zodpovědné osoby za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopné poradit,
- velký počet dětí ve třídách,
- nedostatek financí na personální zajištění zaměstn. pro práci s heterogenními skupinami dětí,
- školy nedisponují dostatečným technickým zabezpečením v oblasti čtenářské a matematické pregramotnosti,
- nespolečná práce mateřských a základních škol,
- potřeba dětského psychologa/speciálního pedagoga a klinického logopeda v celém regionu,
- nevyhovující technický stav budov mateřských i základních škol.

Příležitosti:

- využití finančních zdrojů z OP VVV, IROP, OP Zaměstnanost,
- zvýšení odbornosti pedagogických a nepedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávání, stáží a sdílení zkušeností.

Hrozby:

- změna podmínek čerpání prostředků z OP VVV,
- změna legislativy v oblasti školství,
- specifikace výzev IROP neodpovídá požadavkům potřeb škol,
- tlak na školu ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému.

Téma č. 2 – Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání

V rámci tohoto tématu byla vedena diskuse nad potřebami v oblasti čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti.

Diskuze vydefinovala následující potřeby regionu Společná CIDLINA:

- Oblast čtenářské gramotnosti:
  - potřeba putovního čtenářského klubu (zaměstnanec knihovny by dojížděl do základních škol, zde by dětem a žákům představil nabídku knih, které by s nimi i četl), touto aktivitou bude rozvinuta vzájemná spolupráce škol a zapojení dalších zařízení.
- Oblast matematické gramotnosti:
  - potřeba vzdělávání žáků základních škol v oblasti finanční gramotnosti a dluhového poradenství
  - možnost konání matematického víkendu s přednáškami z matematiky a fyziky zábavnou formou.

SWOT analýza k tématu č. 2 – Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání**Silné stránky:**

- využití interaktivních médií, informačních a komunikačních technologií,
- kvalifikované pedagogické sbory (kurzy dalšího vzdělávání),
- existence mimoškolních aktivit (kroužky, doučování),
- možnost bezplatného vzdělávání,
- knihovna v místě (ve škole, v obci),
- školní vzdělávací plány,
- podpora jazykové rozmanitosti formou nabídky cizích jazyků,
- rozvoj jazykové gramotnosti formou výměnných pobytů,
- dobrá dostupnost škol,
- ochota pedagogických i nepedagogických pracovníků k dalšímu sebevzdělávání.

Slabé stránky:

- nedostatečné materiálně technické podmínky,
- nedostatek stabilní finanční podpory,
- nedostatečná kvalita didaktických materiálů,
- nedostatek informačních a komunikačních technologií,
- nedostatek rodilých mluvčích (výuka cizích jazyků),
- nezájem ze strany žáků a rodičů,
- nevyhovující technický stav budov.

Příležitosti:

- využití finančních zdrojů z OP VVV, IROP, OP Zaměstnanost,
- zvýšení odbornosti pedagogických a nepedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávání, stáží a sdílení zkušeností.

Hrozby:

- změna podmínek čerpání prostředků z OP VVV,
- změna legislativy v oblasti školství,
- specifikace výzev IROP neodpovídá požadavkům potřeb škol.

Téma č. 3 - Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

V rámci diskuse nad daným tématem se členové pracovní skupiny - odborníci z oblasti speciální pedagogiky - shodli, že nastavený systém vzdělávání pro děti se speciálními potřebami je efektivní a letitou praxí ověřený. Je tedy žádoucí, aby Místní akční plán regionu Společná CIDLINA tyto výstupy reflektoval. Začleňování dětí do základních škol již probíhá.

Diskuze vydefinovala následující potřeby regionu Společná CIDLINA:

- potřeba zachování základních škol speciálních na území ORP NB a ORP HK
- potřeba vytvoření vhodných podmínek ve třídách základních škol (např. zřizovat poloviční třídy, kdy by bylo více času a prostoru pro děti)
- potřeba vyššího počtu osobních asistentů ve třídách
- potřeba vyššího počtu dětských psychologů/speciálních pedagogů na základních školách
- zájem o společného psychologa či speciálního pedagoga, dojíždějícího dle domluvy do všech základních škol na území regionu Společná CIDLINA, kde by individuálně pracoval s dětmi

SWOT analýza k tématu č. 3 - Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem**Silné stránky**

- škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy,
- škola učí všechny žáky uvědomovat si svoje práva a povinnosti,
- vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole,
- škola klade důraz nejen na budování vlast. úspěchu žáka, ale i na odbour. bariér mezi lidmi,
- ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání,
- socializace dětí s handicapem.

Slabé stránky

- nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (asistenti pedagoga, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci),
- nedostatečný počet bezbariérových škol,
- školy neposkytují výuku českého jazyka pro cizince,
- velký počet dětí ve třídách,
- technická nemožnost bezbariérových úprav škol,
- nedostatek příležitostí ke vzdělávání v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro pedagogy,
- vytíženost pedagogicko-psychologických poraden,
- nedostatek psychologů ve škole,
- finanční náročnost připravované změny, nepřipravenost pedagogů.

Příležitosti:

- využití finančních zdrojů z OP VVV, IROP, OP Zaměstnanost,
- zvýšení odbornosti pedagogických a nepedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávání, stáží a sdílení zkušeností,
- zamezení vyčlenění osob se zdravotním postižením či ohrožených sociálním vyloučením.

Hrozby:

- změna podmínek čerpání prostředků z OP VVV,
- změna legislativy v oblasti školství,
- specifikace výzev IROP neodpovídá požadavkům potřeb škol,
- tlak na školu ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému,
- odliv žáků na víceletá gymnázia,
- limity vzdělávání u dětí dle typu a míry postižení.

Téma č. 4 - Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků, zájmové vzdělávání

V rámci daného tématu byly řešeny problémy a potřeby dětí a žáků v zájmovém a neformálním vzdělávání.

Diskuze vydefinovala následující potřeby regionu Společná CIDLINA:

- potřeba řešit nevyhovující technický stav budov,
- potřeba řešit zastaralé vybavení tříd a kabinetů,
- potřeba řešit nedostatek financí na mzdy zaměstnanců DDM (vedoucí kroužků, zájmových útvarů, zaměstnanců na příměstských táborech),
- potřeba řešit přísně nastavená pravidla pro kvalifikaci výše uvedených vedoucích a zaměstnanců.

SWOT analýza k tématu č. 4 – Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků, zájmové vzdělávání**Silné stránky:**

- spolupráce se školou a školní družinou,
- zkušenosti při práci s dětmi,
- znalost zájmů a potřeb dětí,
- široká nabídka zájmových útvarů pro děti,
- seznámení s jednotlivými kroužky v předškolním věku,
- ochota ZUŠ, DDM převádět děti ze ZŠ do DDM, ZUŠ,
- nabídka finančně nenáročných zájmových útvarů.

Slabé stránky:

- nabídka stejného zájmového útvaru více organizacemi,
- nezájem o polytechnické zájmové útvary,
- nedostatek financí na kvalitní pomůcky,
- nutná odbornost zaměstnanců DDM – lektorů,
- nezájem některých dětí, přednost trávení volného času na PC,
- neochota rodičů dovážet děti do zájmových útvarů.

Příležitosti:

- využití finančních zdrojů z OP VVV, IROP, OP Zaměstnanost,
- zvýšení odbornosti nepedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávání, stáží a sdílení zkušeností.

Hrozby:

- změna podmínek čerpání prostředků z OP VVV,
- změna legislativy v oblasti školství.

Téma č. 5 - Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání

Skupina zabývající se tímto tématem řešila potřeby, aktuální problémy a záměry mateřských a základních škol vedoucí ke zvýšení kvality polytechnického vzdělávání.

Diskuze vydefinovala následující potřeby regionu Společná CIDLINA:

- potřeba vyššího počtu vyučovacích hodin na pracovní vyučování,
- potřeba řešit absenci školních dílen,
- potřeba řešit nákup nových technologií pro polytechnické vzdělávání,
- potřeba poskytnutí podpory nadaným dětem v polytechnických předmětech.

SWOT analýza k tématu č. 5 – Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání

Silné stránky:

- součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty podporující praktickou stránku polytech. vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků,
- škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytech. vzdělávání,
- příslušné učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytech. vzdělávání a využívají je ve výuce.

Slabé stránky:

- nedostatečné/neodpovídající prostory,
- nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků,
- potřeba pedagogického minima,
- učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v CLILL (výuka v cizím jazyce),
- absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků v mateřských školách pro rozvoj polytechnického vzdělávání (možnost nabídky exkurzí).

Příležitosti:

- využití finančních zdrojů z OP VVV, IROP, OP Zaměstnanost,
- zvýšení odbornosti pedagogických a nepedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávání, stáží a sdílení zkušeností.

Hrozby:

- změna podmínek čerpání prostředků z OP VVV,
- změna legislativy v oblasti školství,
- specifikace výzev IROP neodpovídá požadavkům potřeb škol.

Téma č. 6 - Kariérové poradenství v základních školách

Pracovní skupina diskutovala nad tématy, které souvisejí s problematikou kariérového poradenství v základních školách vč. souvisejícího nedostatku finančních prostředků na nadstandardní akce.

Diskuze vydefinovala následující potřeby regionu Společná CIDLINA:

- potřeba vykonávat funkci výchovného poradce na větší úvazek,
- potřeba konání pravidelných prezentací středních škol pro 7. a 8. třídy ZŠ (ne jednodenních), kde by došlo k představení jednotlivých oborů (děti, žáci si budou moci činnosti vyzkoušet a „osahat“).

SWOT analýza k tématu č. 6 – Kariérové poradenství v základních školách

Silné stránky:

- kariéroví poradci ZŠ předávají informace žákům a rodičům, spolupracují se SŠ,
- snaha směřování žáků na studium, ze kterého budou mít uplatnění na trhu práce,
- znalost povah a možností žáků z výuky jiných předmětů.

Slabé stránky:

- neaktuální informace pro kariérové poradce a nefunkční portál,
- časová dotace předmětů stanovená ve Školním vzdělávacím plánu,
- žáci mají málo příležitostí, kdy by přišli do kontaktu s výrobky nebo stroji z technické nebo zemědělské oblasti,
- obtížnější spolupráce s některými rodiči, prosazování vlastního názoru o volbě povolání bez ohledu na dítě,
- málo technických předmětů a pracovních činností,
- velká síť středních škol, přijímání všech zájemců o studium,
- nedostatečná spolupráce kariérových poradců jednotlivých ZŠ.

Příležitosti:

- využití finančních zdrojů z OP VVV, IROP, OP Zaměstnanost,
- zvýšení odbornosti pedagogických a nepedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávání, stáží a sdílení zkušeností.

Hrozby:

- změna podmínek čerpání prostředků z OP VVV,
- změna legislativy v oblasti školství,
- specifikace výzev IROP neodpovídá požadavkům potřeb škol.

6.1.7. Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace

Tabulka 25 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v ORP Nový Bydžov

Dotčená skupina	Očekávání od projektu	Zapojení do projektu	Akce – kdo/kdy	Způsob komunikace	Důležitost podpory
Učitelé	Zvýšení kvalifikace, zlepšení podmínek pro výuku, kvalit. pomůcky k výuce, zkvalitnění komunikace s ostatními dotčenými skupinami	Dává podněty, účastní se jednání a seminářů, vzdělávání se	Jednání pracovních skupin, jednání řídicího výboru, účast na seminářích v rámci projektu MAP, setkání škol zorganizované realizátorem MAP	Osobní setkání, emailová korespondence, telefonická konzultace, informace z webových stránek	Vysoká
Rodiče	Zlepšení podmínek pro výuku, kvalitnější pedagogové, kvalitní pomůcky k výuce, zlepšení komunikace mezi rodiči a učiteli	Účastní se jednání pracovních skupin, dávají podněty k řešení, společná setkání rodičů s realizátory MAP, motivace žáků	Jednání pracovních skupin, setkání rodičů, informační schůzky s pedagogy	Osobní setkání, emailová korespondence, informace z webových stránek	Střední
Děti	Zkvalitnění učebních pomůcek, vstřícní pedagogové, celkové zlepšení prostředí pro výuku	Dávají podněty	Účastní se dotazníkového šetření a setkání rodičů	Osobní setkání, dotazníkové šetření, webové stránky	Nízká
Ředitelé	Zvýšení kvalifikace, zlepšení komunikace s dotčenými skupinami, zkvalitnění výuky i učebních pomůcek, zlepšení technického stavu budov a okolí (tělocvičny, zahrady, hřiště)	Rozhodují, schvalují, vzdělávají se, účastní se jednání pracovních skupin, řídicího výboru a seminářů, motivují pedagogy a rodiče, podporují vizi a úspěšnou realizaci MAP	Jednání prac. skupin, řídicího výboru, setkání ředitelů a zřizovatelů škol organizované MAS, semináře MAS, konzultace a informativní schůzky s manažerkou projektu MAP, porady v rámci škol	Osobní setkání, emailová korespondence, telefonická konzultace, webové stránky, dotazníková šetření	Vysoká
Zřizovatelé	Zvýšení kvality mateřských a základních škol (technický stav budov), kvalitní způsob výuky, úspěšnost žáků, kvalifikovaný pedagogický sbor, spokojení rodiče, žáci, učitelé, ředitelé	Rozhodují, schvalují, financují, motivují, účastní se jednání a seminářů	Jednání pracovních skupin a řídicího výboru, setkání ředitelů a zřizovatelů škol zorganizované MAS, semináře MAS, konzultace a informativní schůzky s manažerkou projektu MAP, porady v rámci škol	Osobní setkání, emailová korespondence, telefonická konzultace, informace z webových stránek, dotazníková šetření	Vysoká
Zástupci nefor. a zájmov. vzdělávání	Zvýšení kvalifikace, zlepšení komunikace s dot. skupinami, zkvalitnění výuky i učebních pomůcek, zlepšení tech. stavu budov a okolí (tělocvičny, zahrady, hřiště, ..)	Dává podněty, účastní se jednání a seminářů, vzdělává se	Jednání pracovních skupin, jednání řídicího výboru, semináře MAS, setkání ředitelů a zřizovatelů, konzultace s manažerkou projektu MAP, porady v rámci DDM, ZUŠ a NNO	Osobní setkání, emailová korespondence, telefonická konzultace, informace z webových stránek	Vysoká

6.1.8. Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Tabulka 26 - Analýza rizik

Hrozba	Scénář	Dopad (kdy, co, za kolik)	Pravděpodobnost	Škoda	Riziko	Eliminace
Nedostatek finančních prostředků	1) Nezrealizování projektu 2) Nedostatek kvalifikovaných pracovních sil na projektu	1) Nedojde k realizaci projektu 2) Posunutí harmonogramu projektu	N	V	2	a) splnění podmínek při podání žádosti o dotaci b) výběr kvalitních pracovníků pro administraci projektu
			N	V	2	
Nezapojení škol do projektu	1) Nedostatečně kvalitní výstup projektu (nebude zahrnuto celé území) 2) Ztráta nároku na čerpání evropských dotací	1) Neúplný pohled na problematiku škol v regionu 2) Nerealizování investičních záměrů nezapojených škol	N	V	2	a) dostatečná informovanost již od přípravné fáze projektu se všemi školami v regionu b) rozvinutí spolupráce mezi jednotlivými školami
			N	V	2	
Nezájem dotčených stran projektu	1) Nedostatečně kvalitní výstup projektu (nebudou zapojeny všechny dotčené strany) 2) Nedostatečné informace o průběhu realizace projektu	1) MAP nebude obsahovat všechny záměry 2) Nezohlednění názorů všech dotčených stran k dané problematice	N	V	2	a) určení všech dotčených stran a jejich dostatečné informování o průběhu a jednotlivých fázích projektu
			N	N	4	
Nedostatečná podpora záměrů škol ze strany zřizovatelů	1) Omezené informace pro školy nezapojené do projektu MAP 2) Nedojde k technickému zhodnocení budov	1) Nedojde ke zvýšení kvality vyučování v rámci samotného vzdělávání 2) Nedojde ke zvýšení kvality vyučování po technické stránce (budovy, učebny, vybavení učeben)	N	N	4	a) dostatečná informovanost zřizovatelů o projektu a jeho důležitosti pro školy
			N	N	4	
Neúčast škol na povinných aktivitách projektu (nedostatečná informovanost škol)	1) Nedostatečná informovanost o průběhu realizace projektu 2) Nesplnění aktivit projektu	1) Nekvalitní výstup projektu (MAP) 2) Nenaplnění podmínek pro čerpání dotačních prostředků	N	V	2	a) průběžné informování o realizování povinných aktivit (semináře, školení, pracovní skupiny) b) dostatečná motivace k účasti (možnosti spolupráce, financování, předávání zkušeností, sdílení informací)
			N	V	2	

6.2. Východiska pro strategickou část

6.2.1. Vymezení problémových oblastí, klíčových problémů, prioritních oblastí

Téma MAP	Problémová oblast	Potřeba	Strategický cíl
Priorita č. 1 Vzdělávání podle individuálních potřeb			
Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-inkluze-kvalita	Vyšší počet žáků ve třídách	Snížení počtu žáků ve třídách	1.1. Adekvátní počet dětí a žáků ve třídách
Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem			
Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-inkluze-kvalita	Nedostatek dětských psychologů/speciálních pedagogů a klinických logopedů	Zajištění těchto specialistů pro všechny MŠ a ZŠ v regionu Společná CIDLINA	1.2. Individuální přístup k žákovi
Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem			
Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem	Plánované rušení základních škol speciálních a praktických	Zachování těchto škol v regionu SC	1.3. Dostupnost potřebných profesí ve školství
Priorita č. 2 Prostor pro kvalitní výuku i zájmovou činnost			
Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-inkluze-kvalita	Nevyhovující stav budov MŠ, ZŠ a ZUŠ a zastaralé vybavení tříd a kabinetů potřebné pro vyučování a zájmové útvary u neformálního vzdělávání	Rekonstrukce a stavební úpravy budov MŠ, ZŠ a ZUŠ, pořízení nového vybavení pro školy a zájmové vzdělávání	2.1. Rekonstrukce, modernizace a výstavba budov
Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí, zájmové vzdělávání			2.2. Modernizace vybavení a zařízení
Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí, zájmové vzdělávání			2.3. Pestré a bezpečné zázemí pro ZUŠ, zájmové a neformální vzdělávání
Rozvoj kompetencí a podnikavosti dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání			

Priorita č. 3 Vzdělávací proces otevřený změnám			
Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-inkluze-kvalita	Nedostatečná finanční podpora pro profesní a osobnostní rozvoj pedagogů a dalších pracovníků ve vzdělávání	Zajištění financování seminářů určených přímo pro školy a vzdělávání pedagogů	3.1. Zvyšování kvality vzdělávání
Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělání			
Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem			
Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí, zájmové vzdělávání			
Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání			
Kariérové poradenství v základních školách			
Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí, zájmové vzdělávání	Nedostatek financí na nadstandartní akce a malý počet akcí zaměřených na získání zkušeností z praxe	Zajištění různých akcí (soutěží, výměnných pobytů, příměstských táborů) pro děti a žáky	3.2. Pestrost výchovně vzdělávacího procesu i mimoškolních aktivit
Rozvoj kompetencí a podnikavosti dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání			
Kariérové poradenství v základních školách			
Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí, zájmové vzdělávání	Vysoké nároky na kvalifikaci pracovníků/ zaměstnanců zájmového a neformálního vzdělávání	Zajištění seminářů a kurzů v regionu	
Priorita č. 4 Posílení spolupráce a zvyšování inovativnosti a efektivity vzdělávání			
Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-inkluze-kvalita	Nedostatečná spolupráce a sdílení informací mezi školami, pedagogy a dalšími organizacemi na území regionu Společná CIDLINA	Zajištění spolupráce a předávání informací, sdílení dobré praxe	4.1. Podpora sdílení informací
Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělání			
Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem			

Kariérové poradenství v základních školách			4.3. Spolupráce škol a sdílení lidského potenciálů
Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí, zájmové vzdělávání			
Rozvoj kompetencí a podnikavosti dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání			
Rozvoj kompetencí a podnikavosti dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání	Nedostatečná provázanost polytechnických předmětů s praxí, nezájem o zájmové útvary tohoto zaměření	Popularizace polytechnic. vzdělávání a zapojení dětí do praxe	
Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí, zájmové vzdělávání			

6.2.2. SWOT – 3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

PRIORITA 1

Vzdělávání podle individuálních potřeb

SILNÁ STRÁNKA	SLABÁ STRÁNKA
Škola vytváří na škole podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání	Velký počet dětí ve třídách
Přijímání dětí do MŠ ve věku 2-3 let	Nedostatečný počet dětských psychologů/speciálních pedagogů a klinických logopedů v území
Socializace dětí s handicapem	Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků
Znalost zájmů a potřeb dětí	Vytíženost pedagogicko-psychologických poraden
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Využití finančních zdrojů z OP VVV, IROP, OP Zaměstnanost	Změna podmínek čerpání prostředků z OP VVV
Zvýšení odbornosti pedagogických a nepedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávání, stáží a sdílení zkušeností	Změna legislativy v oblasti školství
Zamezení vyčlenění osob se zdravotním postižením či ohrožených sociálním vyloučením	Specifikace výzev IROP neodpovídá požadavkům potřeb škol
	Tlak na školu ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému

PRIORITA 2

Prostor pro kvalitní výuku i zájmovou činnost

SILNÁ STRÁNKA	SLABÁ STRÁNKA
Dobrá dostupnost škol	Nevyhovující technický stav budov a nedostatečné vybavení tříd a kabinetů
Využití interaktivních médií, informačních a komunikačních technologií	Nedostatečná kvalita didaktických materiálů, informačních a komunikačních technologií
Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků	Nedostatečný počet bezbariérových škol
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Využití finančních zdrojů z OP VVV, IROP, OP Zaměstnanost	Změna podmínek čerpání prostředků z OP VVV
Zvýšení odbornosti pedagogických a nepedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávání, stáží a sdílení zkušeností	Změna legislativy v oblasti školství
	Specifikace výzev IROP neodpovídá požadavkům potřeb škol

PRIORITA 3

Vzdělávací proces otevřený změnám

SILNÁ STRÁNKA	SLABÁ STRÁNKA
Ochota pedagogických a nepedagogických pracovníků k dalšímu sebevzdělávání	Nedostatek financí na personální zajištění zaměstnanců pro práci s heterogenními skupinami dětí
Kvalifikované pedagogické sbory (kurzy dalšího vzdělávání)	Nedostatek příležitostí ke vzdělávání v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro pedagogy
Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výuce	Nutná odbornost zaměstnanců a lektorů DDM
	Žáci mají málo příležitostí přijít do kontaktu s výrobky nebo stroji z technické a zemědělské oblasti
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Využití finančních zdrojů z OP VVV, IROP, OP Zaměstnanost	Změna podmínek čerpání prostředků z OP VVV
Zvýšení odbornosti pedagogických a nepedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávání, stáží a sdílení zkušeností	Změna legislativy v oblasti školství
Zamezení vyčlenění osob se zdravotním postižením či ohrožených sociálním vyloučením	Specifikace výzev IROP neodpovídá požadavkům potřeb škol
	Tlak na školu ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému

PRIORITA 4

Posílení spolupráce a zvyšování inovativnosti a efektivity vzdělávání

SILNÁ STRÁNKA	SLABÁ STRÁNKA
Rozvoj jazykové gramotnosti formou výměnných pobytů	Nevytvořené podmínky pro spolupráci s jinými MŠ v oblasti polytechnického vzdělávání
Spolupráce školy se školní družinou	Nedostatečná spolupráce kariérových poradců v rámci jednotlivých škol
Ochota ZUŠ, DDM převádět děti	Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku CLILL
Kariéroví poradci ZŠ předávají informace žákům, rodičům a spolupracují se SŠ	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Využití finančních zdrojů z OP VVV, IROP, OP Zaměstnanost	Změna podmínek čerpání prostředků z OP VVV
Zvýšení odbornosti pedagogických a nepedagogických pracovníků prostřednictvím vzdělávání, stáží a sdílení zkušeností	Změna legislativy v oblasti školství
	Specifikace výzev IROP neodpovídá požadavkům potřeb škol

Obrázek 1 - Mapa území MAS Společná CIDLINA.....	11
Obrázek 2 Průřezové priority a navázané cíle	22
Obrázek 3 - Kdo s žáky mluví o výběru střední školy.....	50
Obrázek 4 - Důvod výběru střední školy v místě	50
Obrázek 5 - Co ovlivňuje výběr střední školy	51
Obrázek 6 - Proč nepůjdu na místní střední školu.....	51
Obrázek 7 - Formy komunikace se školou	52
Obrázek 8 - Zájem o konzultace s odbornými pracovníky.....	53
Obrázek 9 - Zájem o konání přednášek nebo besed	54
Obrázek 10 - Spokojenost s organizací školní družiny.....	54
Obrázek 11 - Zájem o prodloužení otevírací doby školní družiny	55
Obrázek 12 - Průměrné hodnocení MŠ v hlavních a vedlejších oblastech podporovaných z OP	57
Obrázek 13 – Investice v % v letech 2010-2015	58
Obrázek 14 – Procentuální podíl MŠ investujících do stavby/rekonstrukce	58
Obrázek 15 – Procentuální podíl MŠ investujících do vybavení školy.....	59
Obrázek 16 - Nejčastěji definované překážky oblasti podpory polytechnického vzdělávání.....	60
Obrázek 17 - Nejčastěji definované překážky v oblasti matematické pregramotnosti.....	61
Obrázek 18 - Nejčastěji definované překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti	62
Obrázek 19 - Nejčastěji definované překážky v oblasti inkluzivního/společného vzdělávání.....	63
Obrázek 20 - Nejčastěji definované překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě .	64
Obrázek 21 - Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v %	65
Obrázek 22 - Nejčastěji definované překážky v oblasti digitálních kompetencí pedagogických pracovníků	65
Obrázek 23 - Průměrné hodnocení ZŠ v hlavních a vedlejších oblastech podporovaných z OP	67
Obrázek 24 - Podíl ZŠ investujících do stavby	68
Obrázek 25 - Podíl ZŠ investujících do vybavení	68
Obrázek 26 - Překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti	69
Obrázek 27 - Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti.....	70
Obrázek 28 - Překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti.....	71
Obrázek 29 - Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti.....	71
Obrázek 30 - Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání.....	72
Obrázek 31 - Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání	73
Obrázek 32 - Překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání.....	73
Obrázek 33 - Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání.....	74
Obrázek 34 - Překážky v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	74
Obrázek 35 - Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	75
Obrázek 36 - Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v ZŠ	76
Obrázek 37 - Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v ZŠ.....	76
Obrázek 38 - Překážky v oblasti podpory jazykové gramotnosti.....	77
Obrázek 39 - Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory jazykové gramotnosti	78
Obrázek 40 – Organizační struktura MAP	79

Tabulka 1 - Základní informace o regionu Společná CIDLINA k 1. 1. 2015	9
Tabulka 2 - Počet obyvatel regionu Společná CIDLINA k 1. 1. 2016:.....	10
Tabulka 3: Přehled strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na krajské úrovni – Královéhradecký kraj.....	13
Tabulka 4: Přehled strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na národní úrovni.....	21
Tabulka 5 - Počty mateřských a základních škol 2015/2016	40
Tabulka 6 - Počet škol, žáků a úvazky pedagogů MŠ.....	40
Tabulka 7 - Vývoj počtu dětí v MŠ.....	41
Tabulka 8 - Počet škol, žáků a učitelů ZŠ	42
Tabulka 9 - Ostatní pedagogičtí pracovníci ZŠ.....	42
Tabulka 10 - Žáci, kteří ukončili školní docházku – průměr za posledních 8 let (2007-2014)	42
Tabulka 11 - Počet ŠD, klubů, žáků a pedagogů	43
Tabulka 12 – Školní jídelny a výdejny (ZŠ i MŠ).....	43
Tabulka 13 - ZUŠ 2015/2016	43
Tabulka 14 - Vývoj počtu žáků v ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou.....	44
Tabulka 15 - Vývoj počtu žáků v ZUŠ Nový Bydžov	44
Tabulka 16 - Střediska volného času	45
Tabulka 17 - Registrované NNO v regionu MAS Společná CIDLINA v roce 2011 dle tematického zaměření.....	45
Tabulka 18 - Počet výskytu rizikového chování ZŠ I. stupně - 2014/2015.....	46
Tabulka 19 - Počet výskytu rizikového chování ZŠ II. stupně - 2014/2015.....	47
Tabulka 20 - Další sociální služby na území ORP Nový Bydžov.....	48
Tabulka 21 – Druhy sociálních služeb dle poskytovatele	48
Tabulka 22 – Druhy sociální pomoci dle typu.....	48
Tabulka 23 – Seznam zástupců v Řídícím výboru	80
Tabulka 24 Komunikační mechanismy uvnitř projektu	82
Tabulka 25 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v ORP Nový Bydžov	89
Tabulka 26 - Analýza rizik	90